

Михайло Богданович
Антоніна Назаренко

НАВЧАННЯ
БЕЗ МЕЖ

МАТЕМАТИКА

1

клас

ОСНОВА
ВИДАВНИЧА ГРУПА

Проект підручника видавничої групи "Основа"

Михайло Богданович, Антоніна Назаренко

«МАТЕМАТИКА»

підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти

Видавнича група «Основа»

2025

Створено відповідно до Типової
освітньої програми, розробленої
під керівництвом О. Я. Савченко

Михайло Богданович
Антоніна Назаренко

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України

rnk.com.ua/109898

Інтерактивний
електронний
додаток до підручника

Видавнича група «Основа»
2025

УДК 51:37.016.1(075.2)
Б73

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21. 02. 2025 № 345)

Підручник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко

Богданович М. В.
Б73 Математика : підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти /
М. В. Богданович, А. А. Назаренко.— Х. : Видавнича група
«Основа», 2025. : іл.

УДК 51:37.016.1(075.2)

© Богданович М. В., Назаренко А. А., 2025
© Видавнича група «Основа», 2025

Любий першокласнику! Люба першокласнице!

Ти тримаєш у руках цей підручник, тому що ти — допитлива, здібна і кмітлива дитина. Ти любиш рахувати, фантазувати, розгадувати загадки.

Бажаєш поринути в захопливий світ математики? На сторінках цього підручника ти знайдеш цікаві завдання, навчишся із задоволенням розв'язувати хитромудрі задачі. На тебе чекає знайомство з різними числами та геометричними фігурами. Ти будеш не тільки рахувати, а й придумувати історії, допомагати казковим персонажам.

Тебе, напевно, не злякають труднощі. Адже тобі притаманні наполегливість і старанність. Твої уважність, акуратність і любов до математики подолають будь які перешкоди. Рухайся вперед і дізнавайся нове! Бажаємо тобі успіхів!

Умовні позначення

— поясни, розкажи, придумай історію

— намалюй, розфарбуй у зошиті

— виконай письмово у зошиті

— розгадай таємницю усно

— вимірйай, накресли у зошиті

— виконай дії з реальними об'єктами

— порівняй у зошиті

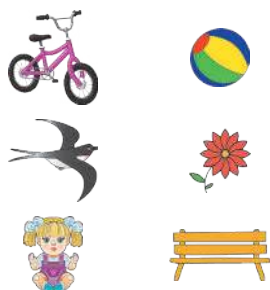

— виконай у парі

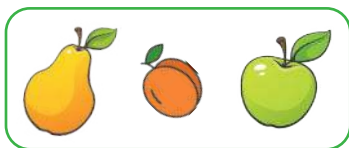
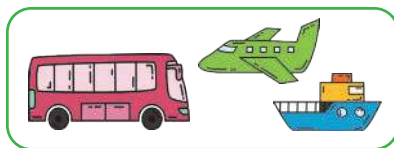
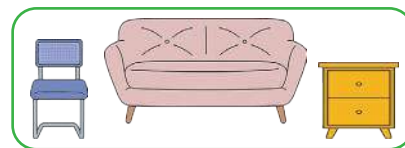
Лічба. Властивості та ознаки об'єктів

1 Правила лічби. Ознаки об'єктів

- 1 Полічи предмети і назви їх кількість.

- 2 Назви одним словом кожну групу предметів. Назви по одному предмету до кожної з цих груп.

- 3 Полічи птахів зліва направо.

Скільки пташок?

На якому місці ластівка?

Полічи птахів справа наліво.

На якому місці ластівка?

Який висновок ти можеш зробити?

Рахувати предмети можна зліва направо і справа наліво. При лічбі не пропускай жодного предмета й не називай один і той самий предмет двічі.

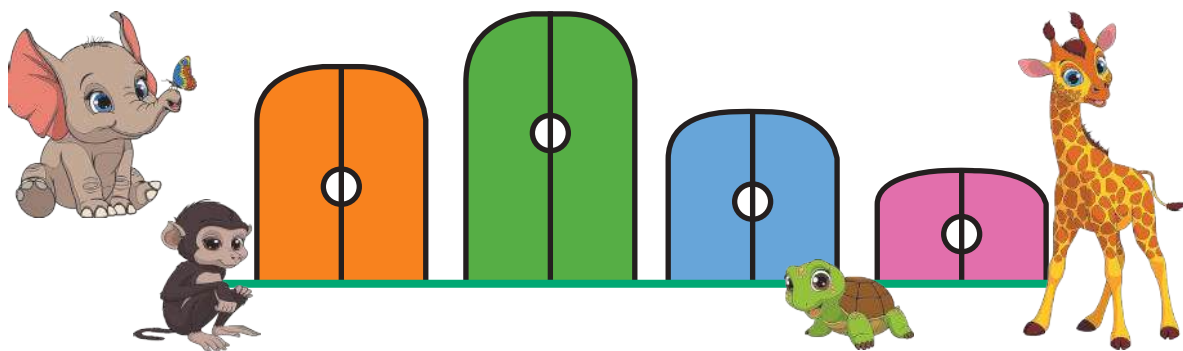
4 Лічба. Властивості та ознаки об'єктів

2 Ознаки об'єктів. Групи об'єктів

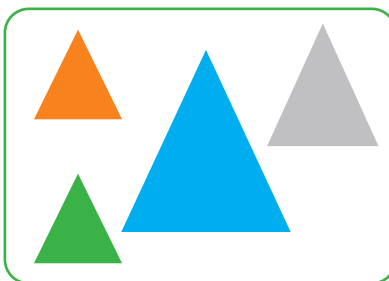
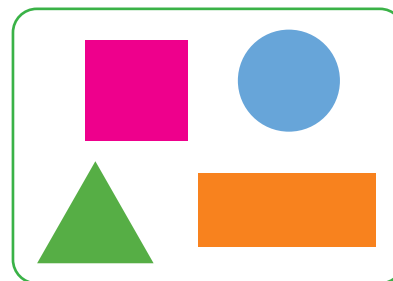
- 1 Між якими звірятами стоїть мишка?
Назви їх. Обери з поміж звірів
найвищого і найнижчого.

- 2 Хто з тварин з яких дверей вийшов?

- 3 Розглянь фігури. Назви ознаки, за якими об'єднані дані фігури в групи. Що можна сказати про кількість фігур у кожній групі?

3

Порядкова лічба. Розташування об'єктів. Порівняння за кількістю

1 Скільки всього звірят?

Назви звірят в кораблику.
Які звірята біля кораблика?

У який бік дивляться зайчики відносно себе?
А відносно тебе?

2 Хто стоїть першим в черзі? Якою стоїть білочка?
А ведмедик?

3 Порівняй кількість листочків і жабок. Що потрібно зробити, щоб їхня кількість стала однаковою?

6

..... Лічба. Властивості та ознаки об'єктів

4 Більше, менше, порівну

1 Де спить хлопчик?

А де — дівчинка?

Де — собака?

А де — кіт?

Скільки тварин?

Кого більше:

дітей чи тварин?

2 Полічи великі й малі м'ячі окремо. Яких м'ячів більше? Напиши в зошиті стільки паличок, скільки малих м'ячів.

3 Чим різняться будинки?

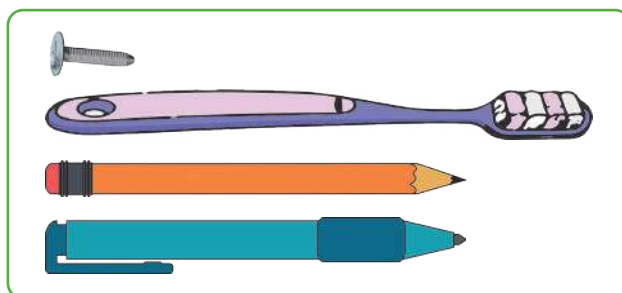

4 Візьми 10 паличок. Розклади їх на 2 купки так, щоб в одній було більше паличок, а в другій — менше.

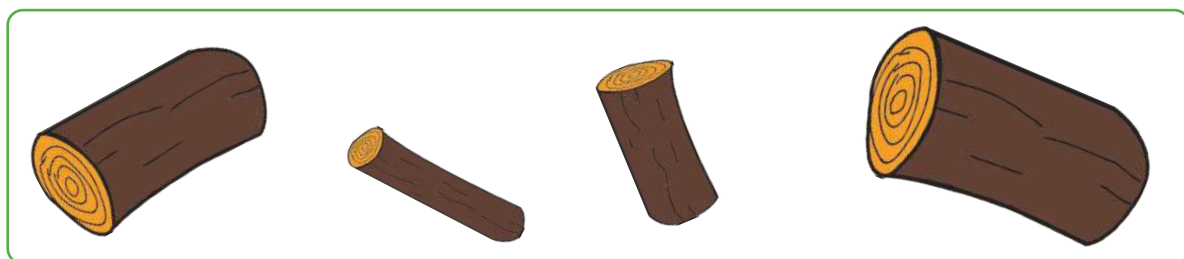
5

Лічба. Порівняння об'єктів за довжиною, шириною, товщиною

- 1 Назви найдовший і найкоротший предмет. Порівняй довжину інших предметів.

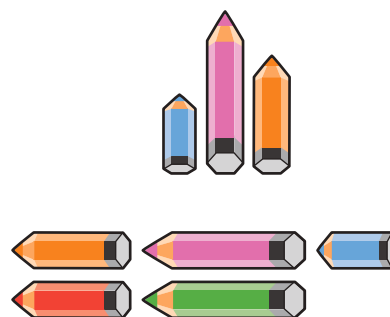

- 2 Чи однакові колоди за товщиною? Покажіть колоди від найтоншої до найтовщої.

- 3 Назви олівці за кольорами від найкоротшого до найдовшого.

Якого кольору другий зверху олівець? Другий знизу? Якого кольору олівці однакової довжини?

Чого більше в пеналі — олівців чи ручок?

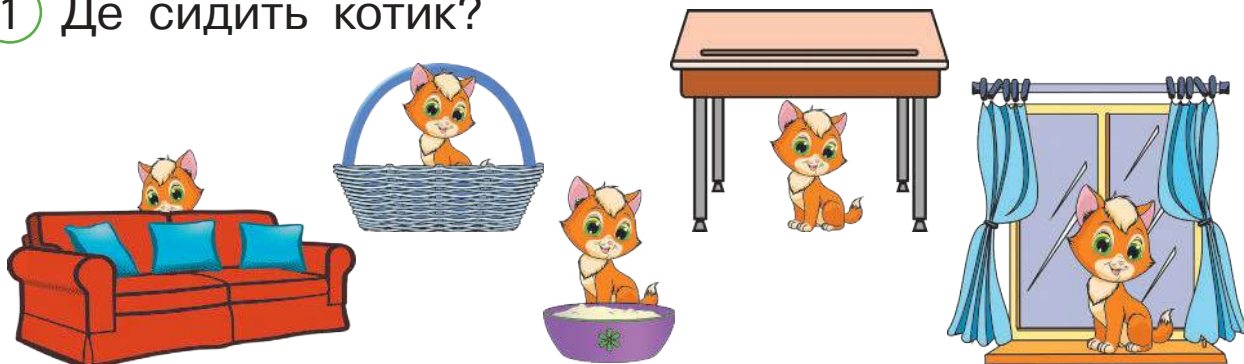

8

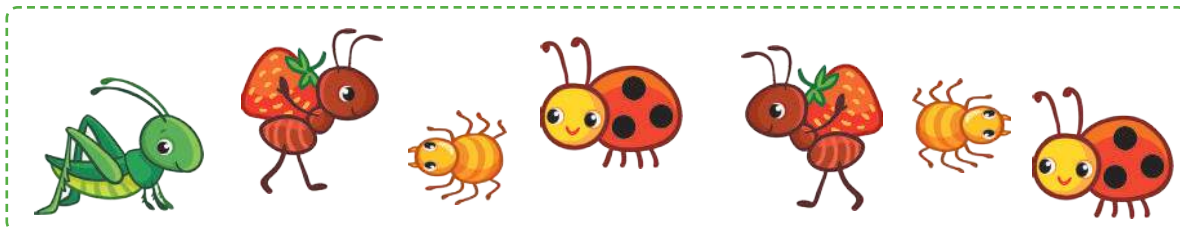
..... Лічба. Властивості та ознаки об'єктів

6 Лічба. Вгору–вниз, вліво–вправо

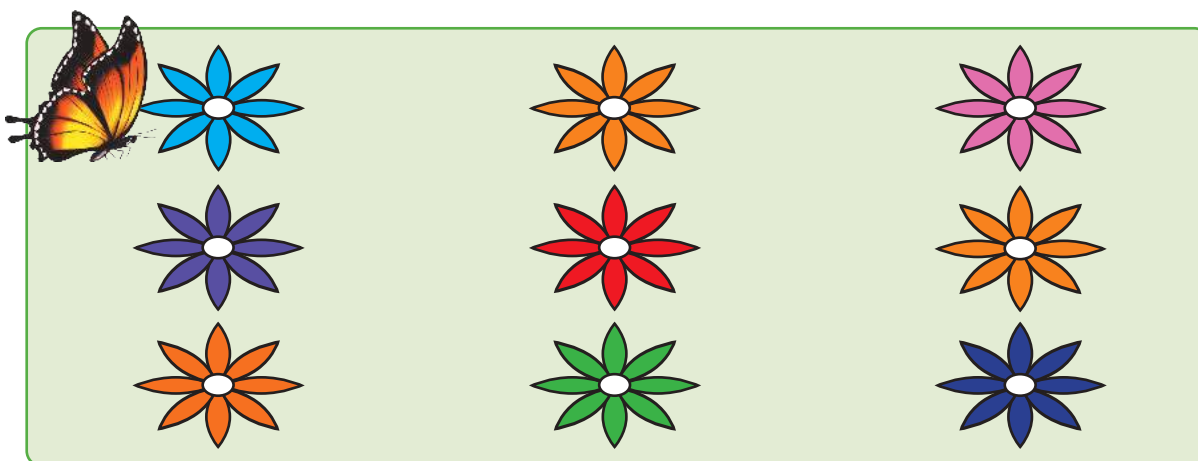
1 Де сидить котик?

2 Поміркуй і покажи комах, які рухаються вліво.
Куди рухається більше комах: вправо чи вліво?

3 Покажи стрілочками маршрут метелика на квітковій клумбі за схемою.

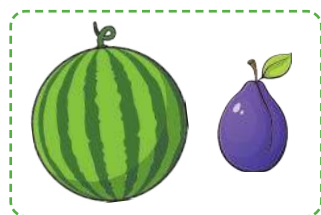
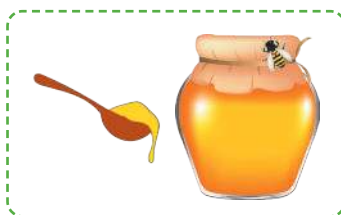

7 Лічба. Легкий–важкий

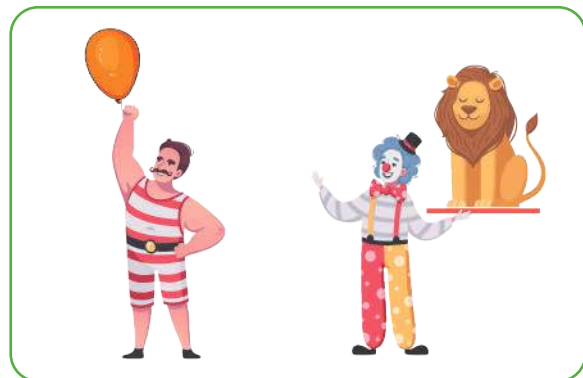
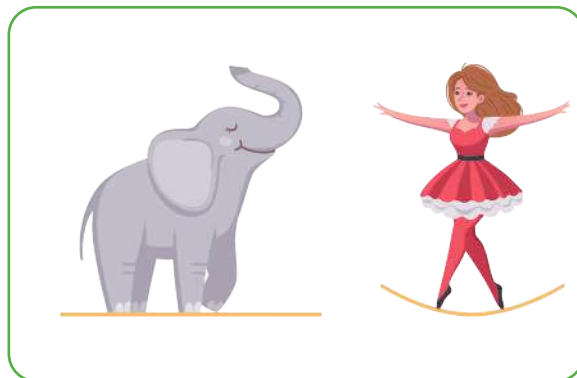
- 1 Що роблять діти?
Де хлопчик?
А дівчинка?
Хто вище піднявся?
Хто нижче?
Чому?

- 2 Назвіть у кожній парі легший предмет.

- 3 Що переплутав художник?

- 4 Закрий фішками легкі предмети.

8

Порядкова лічба. Довший–коротший

1 На якій тарілці лежить 3 яблука? А одне яблуко?

2 Обери птаха, у якого довший дзьоб.

Знайди птаха,
у якого довший хвіст.

3 Чи однакові мотузки за довжиною?
Чому ти так вважаєш?

4 Як визначити, яка стрічка найдовша?

5 Тобі знадобляться 2 смужки паперу різної довжини.
Поклади справа коротшу смужку, зліва — довшу.

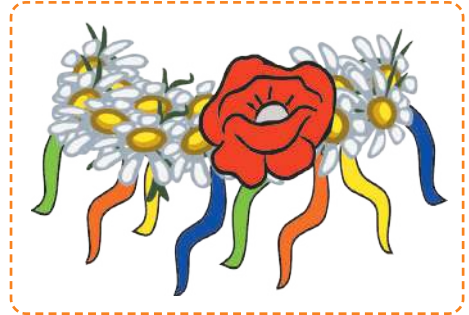

Числа 1-10

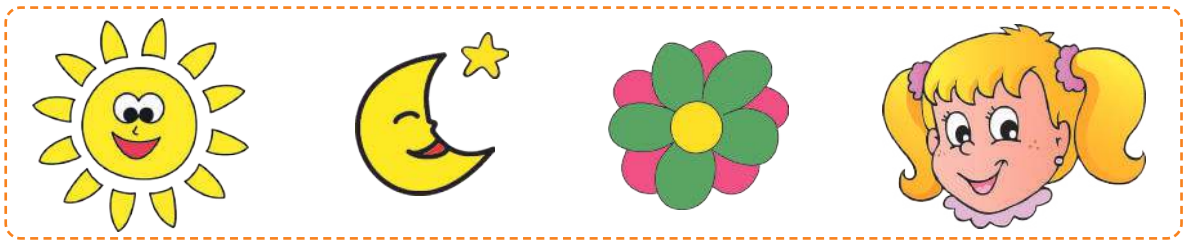
9

Один-багато. Число і цифра 1

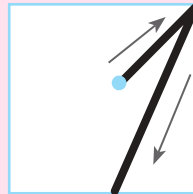
- 1 Скільки ромашок у віночку?
Скільки маків?
Чого ще багато у віночку?
Яка квітка у вінку одна?

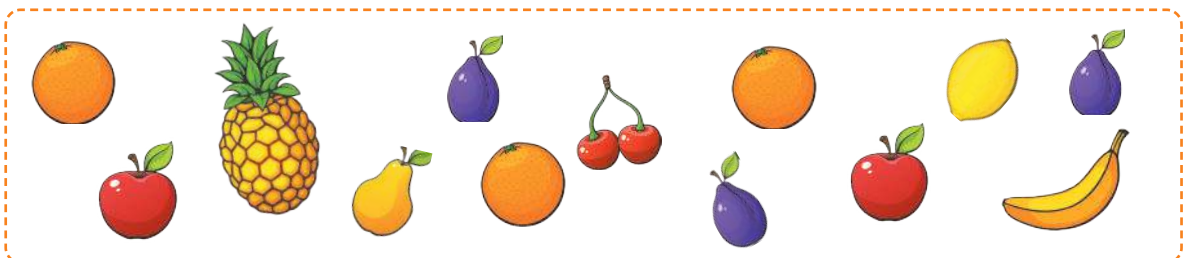
- 2 Поміркуй і скажи, що на світі тільки одне.

Число **один**
позначається
цифрою **1**.

- 3 Назвіть одним словом. З'ясуйте, що на малюнку тільки одне.

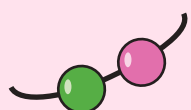

12

..... Числа 1-10

10 Число і цифра 2

- 1 Скільки кубиків зліва?
Скільки кубиків справа?
Як утворили число два?

Число **два**
позначається
цифрою **2**.

- 2 Визнач, яких предметів на малюнку по два.

- 3 Поміркуй і скажи, яких предметів зазвичай по два.

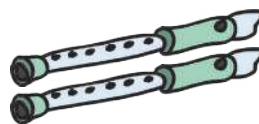
- 4 Чого більше?
Чого менше?
Як урівняти предмети
кожної групи?

- 1 Скільки сопілок зліва? Скільки — справа? Визнач меншу кількість. Яке число менше — 1 чи 2?

$$1 < 2$$

Запис $1 < 2$ читається так:
один менше, ніж два.

- 2 Де більше барабанів?

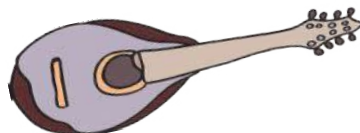
Запис $2 > 1$ читається так:
два більше, ніж один.

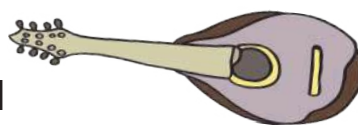
$$2 > 1$$

- 3 Скільки кобз зліва? Скільки — справа?

$$1 = 1$$

Запис $1 = 1$ читається так:
один дорівнює одному.

- 4 Порівняй числа.

1 та 2

2 та 2

2 та 1

1 та 1

12 Число і цифра 3. Склад числа 3

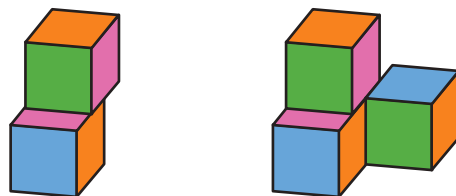
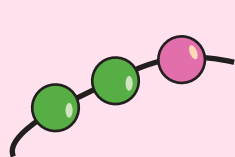
1 Назви, чого на малюнку по три.

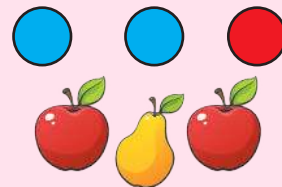
2 Скільки кубиків зліва?

Скільки — справа?

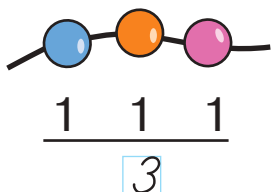
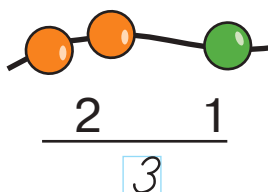
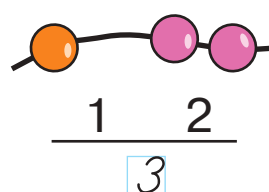
Як утворили число 3?

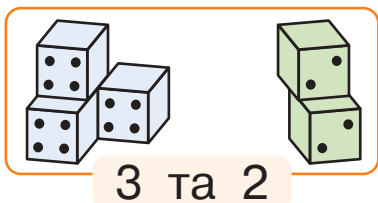
Число **три**
позначається
цифрою **3**.

3 Намистинки розмістили групами. Якими числами позначено ці групи?

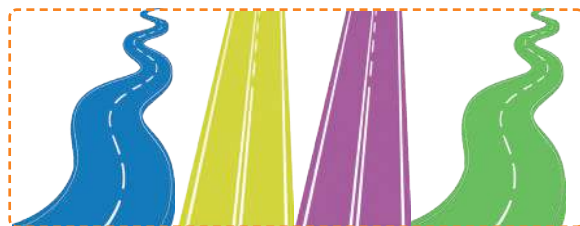

4 Порівняй.

13 Точка. Лінії. Промінь. Відрізок

- 1 Поміркуй і визнач схожі доріжки. Чим ці доріжки різняться?

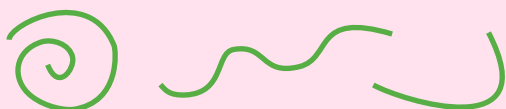
Пряма лінія

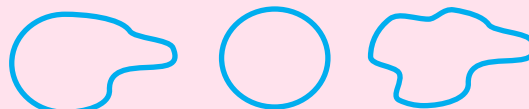
Крива лінія

- 2 Розглянь лінії. Назви їх одним словом. Чим вони відрізняються?

Незамкнені криві

Замкнені криві

- 3 Накресли в зошиті одну замкнену криву лінію і дві незамкнені. Скільки всього ліній на твоєму кресленні?

Це точка.

Це промінь.

Це відрізок.

- 4 Чим схожі промінь і відрізок? Чим відрізняються?

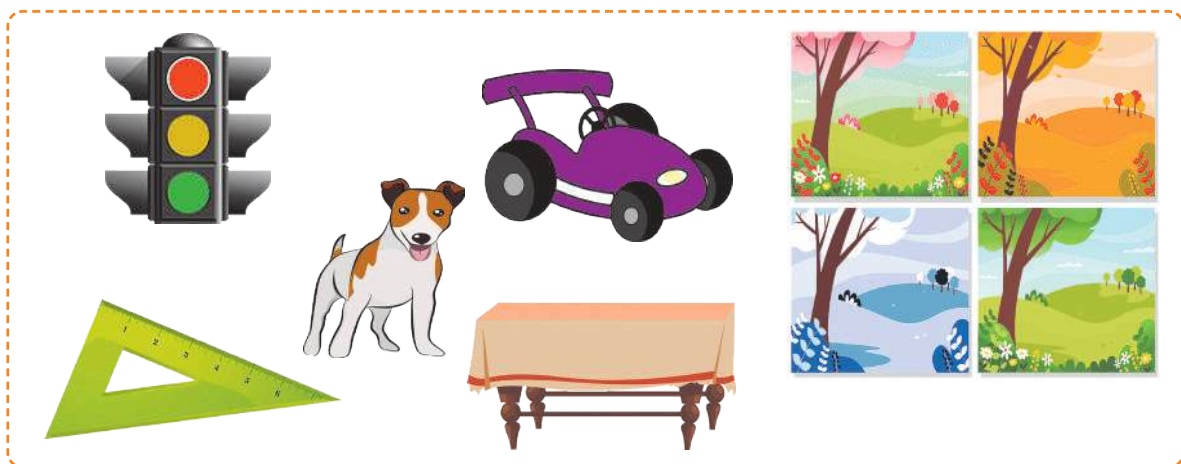
- 5 Виклади зі шнурків замкнену і незамкнену криві лінії.

16

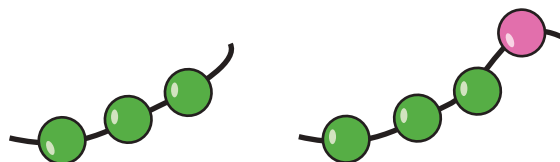
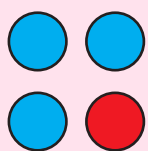
..... Числа 1–10

14 Число і цифра 4. Склад числа 4

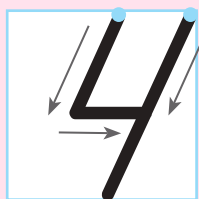
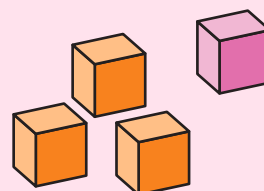
1 Назви, чого зазвичай буває по чотири.

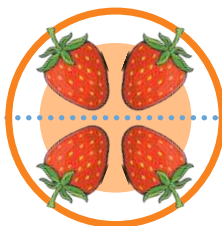
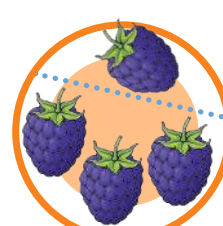
2 Як утворили число 4?

Число **чотири**
позначається
цифрою **4**.

3 Скільки горіхів? Можна сказати, що число чотири складається з чотирьох одиниць.

Скільки ягід на кожній тарілці? Поясни, на які два числа можна розкласти число 4.

15 Число і цифра 4

1 Скільки кружечків кожного кольору?

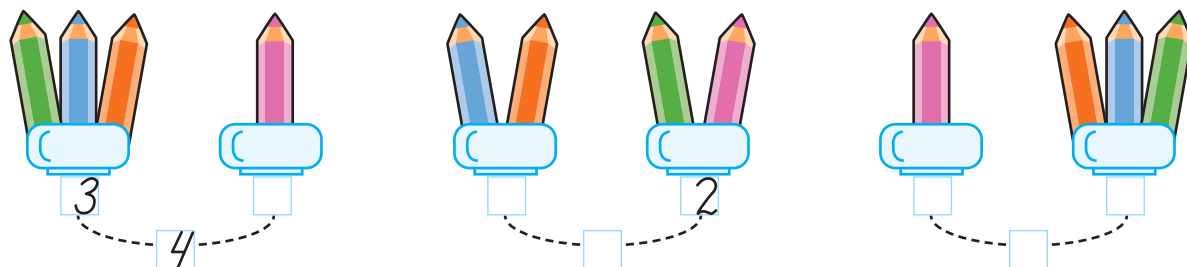

2 Назви числа від 1 до 4, від 4 до 1.

Назви «сусідів» числа 2, числа 3.

3 На які дві групи можна розкласти 4 олівці?

4 На тарілці лежало 3 жовті й 3 червоні яблука.

Дитина взяла 4 яблука.

Скільки яблук кожного кольору могла взяти дитина?
Знайди три відповіді.

5 Виклади чотирикутники з олівців.

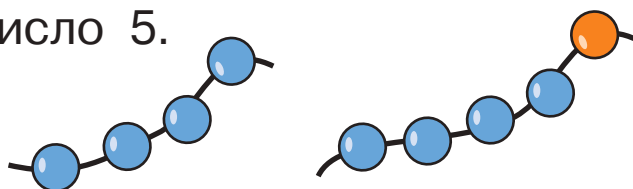

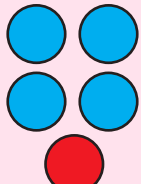
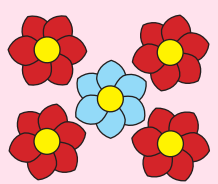
16 Число і цифра 5. Склад числа 5

1 Знайдіть предмети, яких по п'ять.

2 Поясни, як утворили число 5.

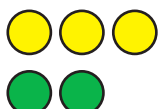
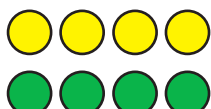
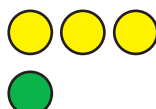
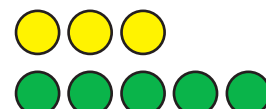

Число **п'ять**
позначається
цифрою **5**.

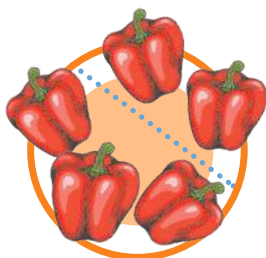

3 Порівняй.

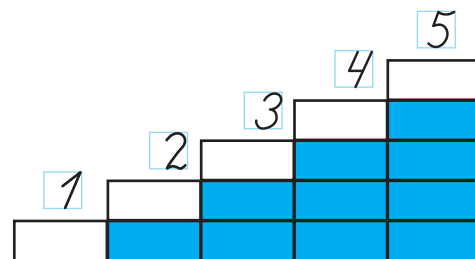
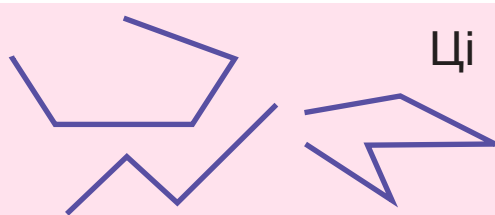
$$3 > 2$$

4 На які два числа можна розкласти число 5?

17 Ламані

- 1 Прочитай числа від 1 до 5,
від 5 до 1.

Ці лінії називаються **ламаними**.

Ламана складається
з відрізків — **ланок**.

ланка ламаної

ланка ламаної

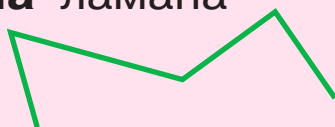
ланка ламаної

- 2 Порахуй число ланок кожної ламаної.

Незамкнена ламана

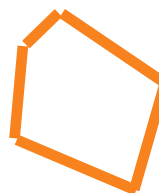
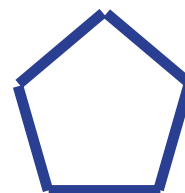
Замкнена ламана

- 3 Які фігури склали з паличок?

Склади на парті п'ятикутники
з паличок чи олівців.

4

20

Числа 1–10

18 Дія додавання. Знак «+»

- 1 Скільки мишок зліва?
Скільки — справа?
Скільки всього мишок?

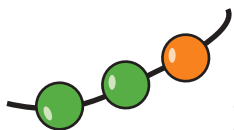
Складемо вираз на додавання: $2 + 1$

Знак «+» означає **додати**.

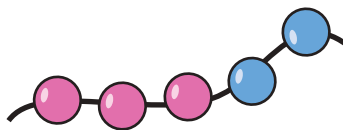
Вираз читають так: «До двох додати один».
Або: «Два плюс один».

$2 + 1 = 3$ 3 — це значення виразу

- 2 Прочитай вирази. Назви їх значення.

$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 2 = 5$$

- 3 Склади вирази. Знайди їх значення.

$$1 + 1 = 2$$

- 4 «Вкинь» у скарбничку 5 гривень.

1 Склади вирази на додавання. Обчисли їх.

2 Порівняй числа.

1 та 4

4 та 2

3 та 3

4 та 5

5 та 3

5 та 1

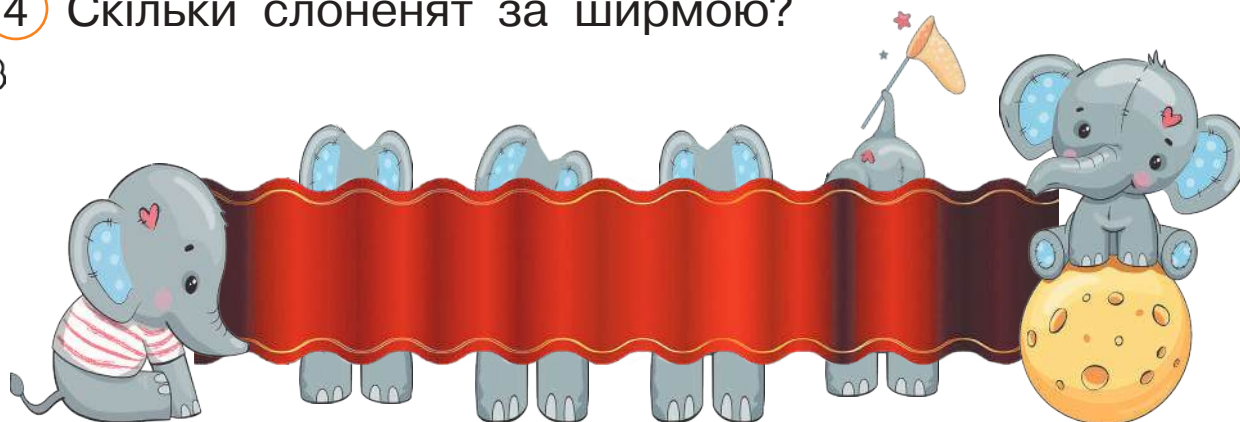
2 та 3

4 та 4

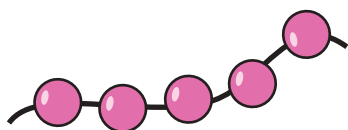
3 Скільки всього гривень на кожному малюнку?

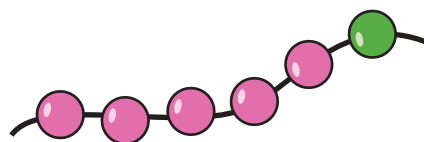
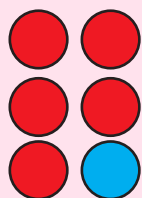
4 Скільки слоненят за ширмою?

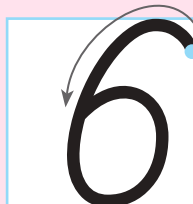
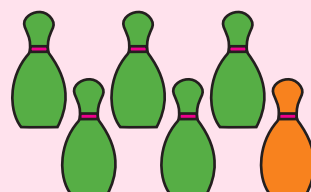
1 Як утворили число 6?

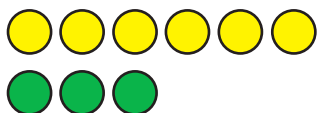
$$5 + 1 = 6$$

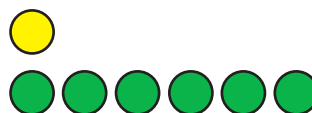
Число **шість**
позначається
цифрою **6**.

2

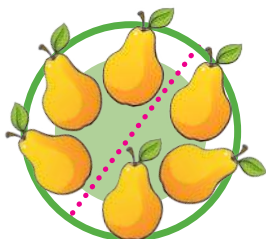
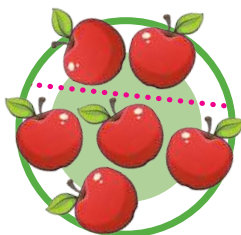
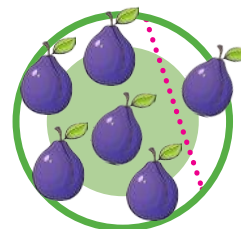

6 та 3

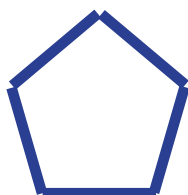
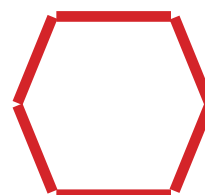

1 та 6

3 На які два числа можна розкласти число 6?

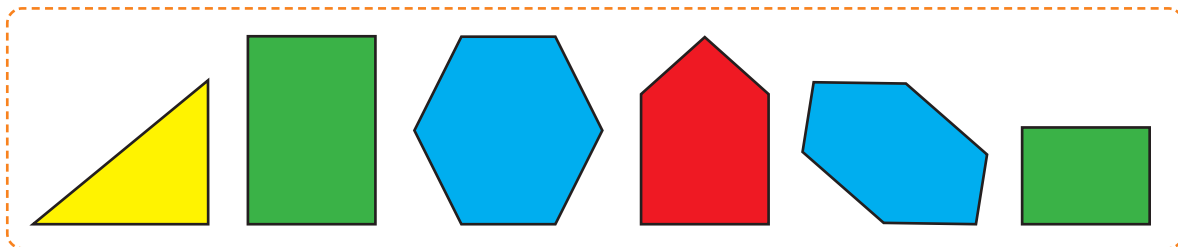

4 Який багатокутник зліва? Скільки паличок біля багатокутника справа? Назви цей багатокутник.

Складання та обчислення виразів. Геометричні фігури

- 1 Покажіть на малюнку спочатку п'ятикутник, а потім шестикутник.

- 2 Усно обчисли вирази.

$$2 + 3$$

$$4 + 2$$

$$5 + 1$$

- 3 Склади за малюнками два вирази на додавання і запиши їх у зошиті.

- 4 Обчисли вирази

$$3 + 2$$

$$1 + 4$$

$$3 + 3$$

$$1 + 5$$

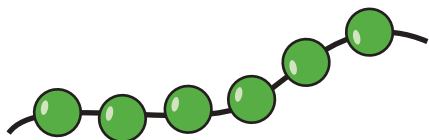
$$2 + 2$$

$$2 + 4$$

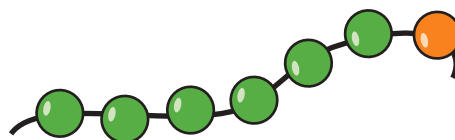
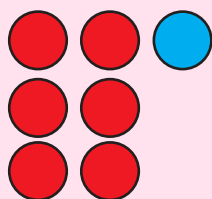
- 5 Склади такий будиночок. Переклади дві палички так, щоб утворилась ялинка. Скільки паличок потрібно перекласти, щоб утворився бант? Зобрази ялинку та бант.

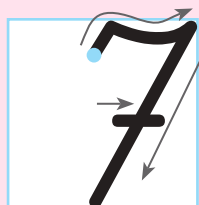
1 Як утворили число 7?

$$6 + 1 = 7$$

Число **сім**
позначається
цифрою **7**.

2 Прочитай числа від 1 до 7, від 7 до 1.

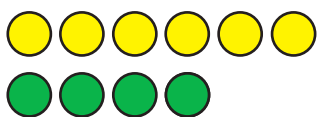
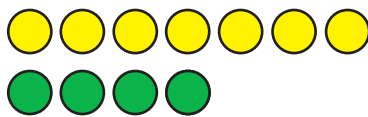
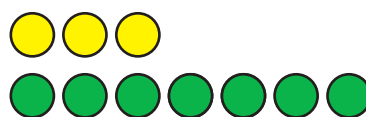

Яке число передує числу 4?

Яке число наступне за числом 5?

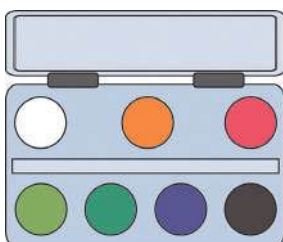
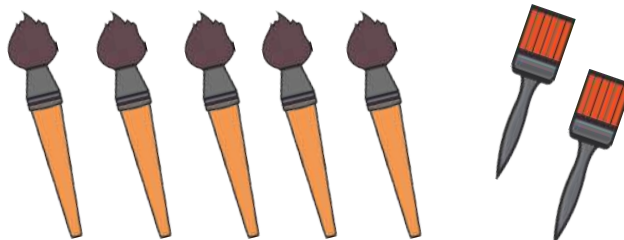
1
2 3
4
5 6
7

3 Порівняй кількість кружечків

$$6 > 4$$

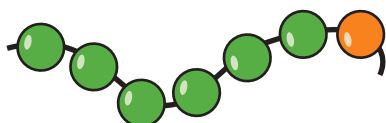
4 Склади і обчисли вирази.

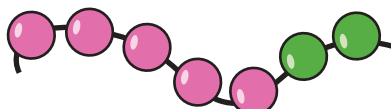
1 Назви пропущені числа

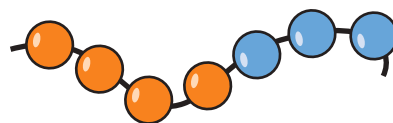
2 Поясни, на які два числа можна розкласти число 7.

$$7 = 6 + 1$$

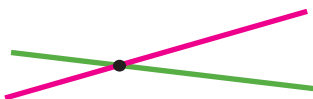

$$7 = 5 + \text{star}$$

$$7 = \text{star} + \text{star}$$

3 Зліва дві прямі перетинаються в точці. Справа — ще одна пряма. На ній позначено дві точки. Скільки точок позначено поза прямою (не на прямій)? Запиши в зошиті.

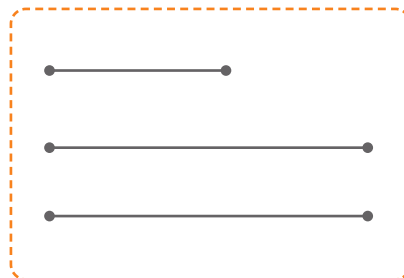

4 Скільки всього відрізків?

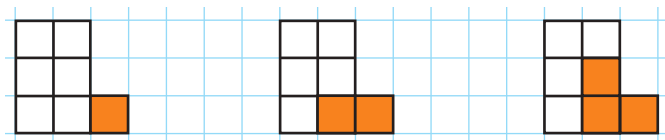

Скільки відрізків однакової довжини?

Покажи найкоротший відрізок.

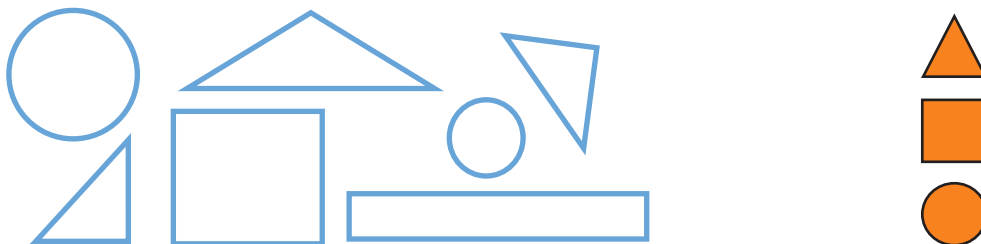

5 Склади та обчисли вирази в зошиті.

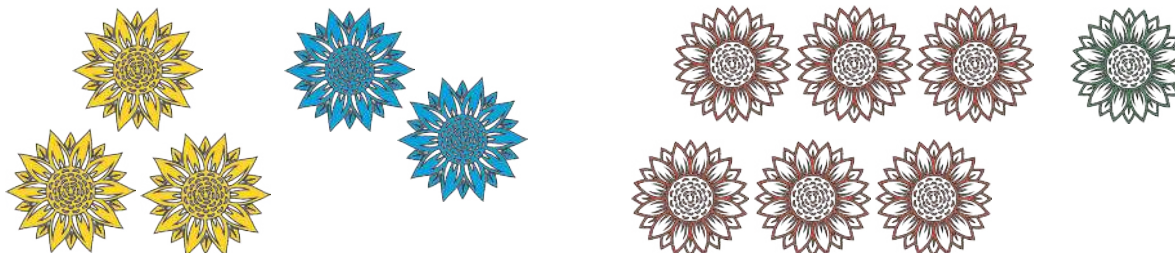
- 1 Знайдіть і порахуйте фігури. Викладіть чотирикутник із паличок або олівців.

- 2 Якими монетами можна набрати 7 гривень? Знайди і назви зайві монети в кожному гаманці.

- 3 Склади та обчисли в зошиті вирази за малюнками.

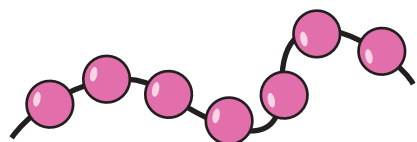
- 4 На піджаки пришивають по 7 ґудзиків. Скільки ще ґудзиків потрібно пришити на кожний піджак?

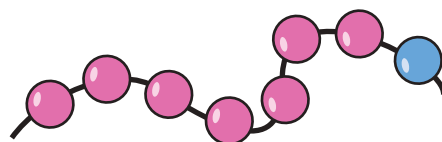
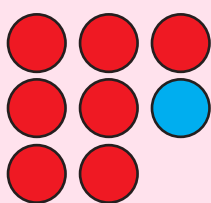
25

Число і цифра 8. Склад числа 8

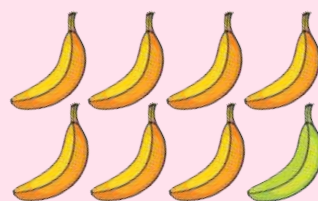
1 Як утворили число 8?

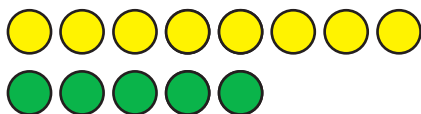
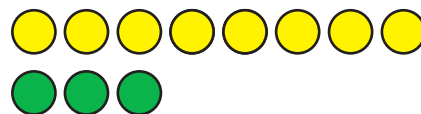
$$7 + 1 = 8$$

Число **вісім**
позначається
цифрою **8**.

2 Порівняй кількість кружечків.

$$\begin{matrix} > \\ \leq \end{matrix}$$

3 Прочитай числа від 1 до 8. Назви «сусідів» числа 7. З'ясуй число, яке передує числу 6. Прочитай числа від 8 до 1.

4 Обчисли.

$$1 + 2 + 3$$

28

..... Числа 1–10

26 Склад числа 8

- 1 Склади за малюнками вирази на додавання. Обчисли їх у зошиті.

- 2 Розкажи склад числа 8 за допомогою рахункового матеріалу.

8	4	1	3	☆	5	☆	7
	☆	☆	☆	2	☆	6	☆

- 3 Обчисли.

$5 + 3$

$6 + 2$

$4 + 4$

$4 + 2$

$4 + 3$

$3 + 3$

$1 + 7$

$2 + 5$

$2 + 2$

- 4 Склади за малюнками вирази та обчисли їх у зошиті.

- 5 Тарасик упіймав трьох йоржиків, чотирьох карасиків та одного метелика. Скільки всього рибок упіймав Тарасик?

- 1 Білочка, зайчик та їжачок вимірювали довжину стрічки. Вони отримали такі результати:

Чому результати виявилися різними?

Довжину відрізків вимірюють
лінійкою.
Лінійку поділено на сантиметри.

- 2 Прочитай, яка довжина кожного відрізка.

- 3 Виміряй і запиши в зошиті довжину кожного відрізка.

- 4 Обчисли.

$$6 + 2$$

$$4 + 2$$

$$3 + 2$$

$$7 + 1$$

$$5 + 1$$

$$4 + 4$$

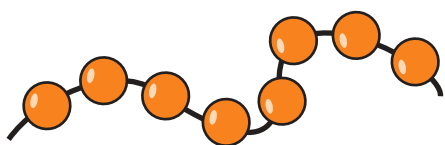
$$5 + 2$$

$$3 + 1$$

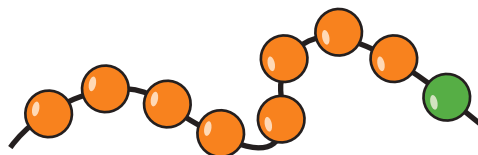
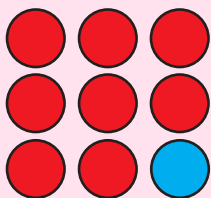
$$3 + 3$$

28 Число і цифра 9

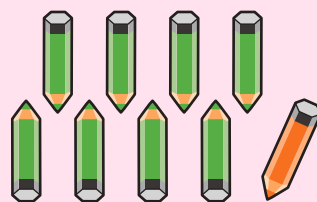
1 Поясни, як утворили число 9. Прочитай вираз.

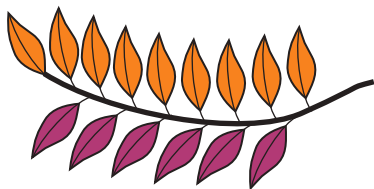
$$8 + 1 = 9$$

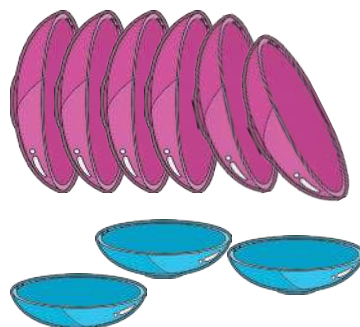
Число **дев'ять**
позначається
цифрою **9**.

2 Полічи окремо жовті й червоні листки на кожній гілочці. Порівняй отримані числа.

3 Склади і обчисли вирази на додавання

4 Виміряй довжину кожного відрізка.

Числа 1-10

- 1 Склади та запиши в зошиті вирази на додавання за малюнками. Обчисли.

- 2 Порівняй числа в зошиті.

 $\geq$

7 та 8

9 та 9

9 та 8

6 та 5

8 та 9

4 та 5

- 3 Поясни, на які два числа можна розкласти число 9 і запиши в зошиті.

$$9 = 8 + 1$$

$$9 = 1 + 8$$

- 4 Запиши в зошиті кількість ланок у ламаних.

- 5 Виклади з олівців ламану. Скільки ланок вона містить?

Склад числа 9. Вимірювання довжини відрізків

- 1 Склади й запиши в зошиті вираз за малюнком. Обчисли.

- 2 $6 < 8$ $8 > 7$

$\geq$
 $\leq$
 $=$

- 3 Виміряй відрізки і результати запиши в зошиті.

- 4 Обчисли вирази. Запиши їх у зошиті.

$$7 + 1$$

$$5 + 2$$

$$8 + 1$$

$$6 + 3$$

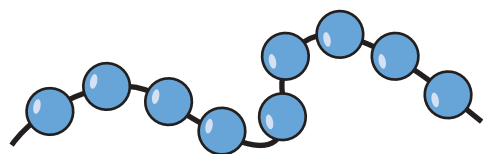
$$7 + 2$$

$$5 + 3$$

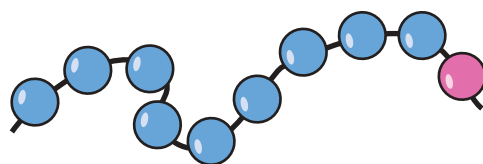
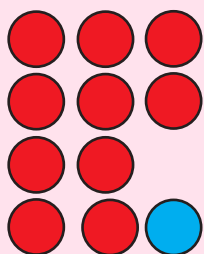
- 5 Визнач закономірність. Назви пропущені фігури.

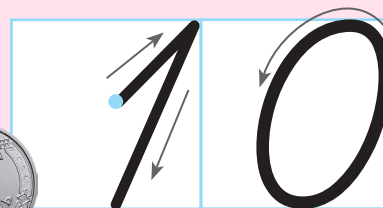
1 Як утворили число 10?

$$9 + 1 = 10$$

Число **десять**
записують двома
цифрами: одиницею
і нулем.

2 Прочитай числа від 1 до 10. Визнач «сусідів» числа 5. Назви число, наступне за числом 6.

1

2

3

4

5

6

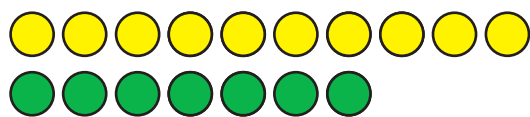
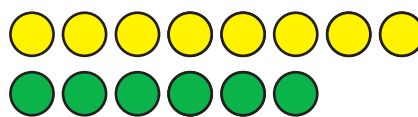
7

8

9

10

3 Чого більше? Порівняй і запиши в зошиті.

4 Полічи окремо пінгвінів і пінгвіненьят. Полічи пінгвінів у шапочках і без шапочок. Склади два вирази на додавання в зошиті. Обчисли.

1 Обчисли вирази. Результатом яких є число 10?

$6+3$

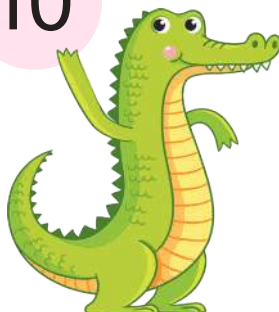
$8+2$

$9+1$

$5+5$

$2+7$

10

$3+7$

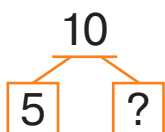
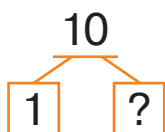
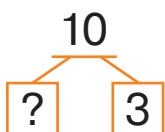
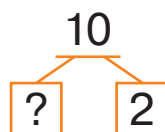
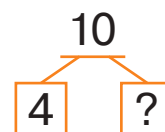
$4+5$

$6+4$

$5+4$

$1+8$

2 Поміркуй і визнач склад числа 10.

3 Склади за малюнками вирази на додавання в зошиті. Обчисли.

4 Скільки зайчиків сховалось у траві?

Склад числа 10. Складання виразів на додавання

- 1 Поясни, на які два числа можна розкласти число 10. Запиши в зошиті.

$10 = 9 + 1$

$10 = 1 + 9$

$10 = 8 + \square$

$10 = \square + \square$

$10 = 7 + \square$

$10 = \square + \square$

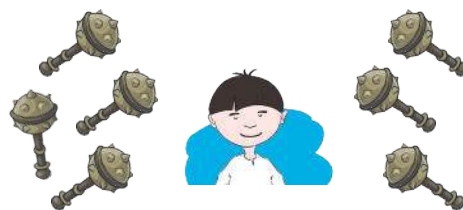
$10 = 6 + \square$

$10 = \square + \square$

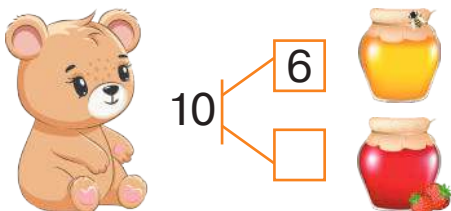
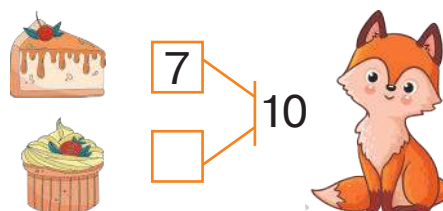

$10 = 5 + \square$

- 2 Склади за малюнками вирази в зошиті. Обчисли їх.

- 3 Скільки ще солодощів хочуть з'їсти лисичка та ведмедик?

- 4 Обчисли вирази в зошиті.

$5 + 5$

$8 + 2$

$4 + 3$

$5 + 2$

$7 + 1$

$6 + 3$

$7 + 3$

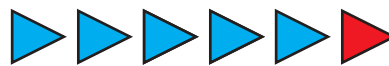
$9 + 1$

Компоненти та результат дії додавання

1 Полічи кружечки, трикутники. Прочитай вирази.

$$4 + 3 = 7$$

$$5 + 1 = 6$$

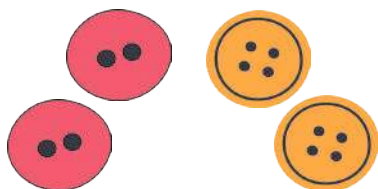
Сума

$$\boxed{4} + \boxed{3} = \boxed{7} \text{ — Сума}$$

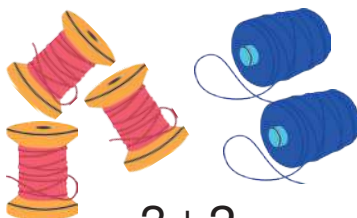
Доданок

Доданок

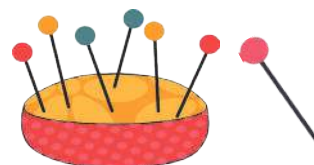
2 Знайди суми.

$$2 + 2$$

$$3 + 2$$

$$6 + 1$$

3 Обчисли. Поміркуй і визнач в першому стовпчику суми, у другому — перші доданки, в останньому — другі доданки.

$$7 + 2$$

$$2 + 8$$

$$3 + 6$$

$$6 + 4$$

$$5 + 4$$

$$1 + 8$$

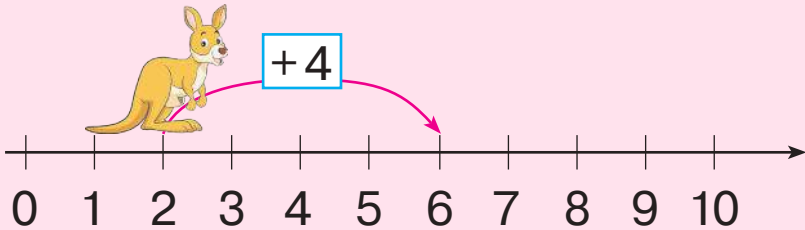
$$3 + 5$$

$$6 + 2$$

$$4 + 3$$

4 Виміряй довжину відрізків. Визнач довший відрізок.

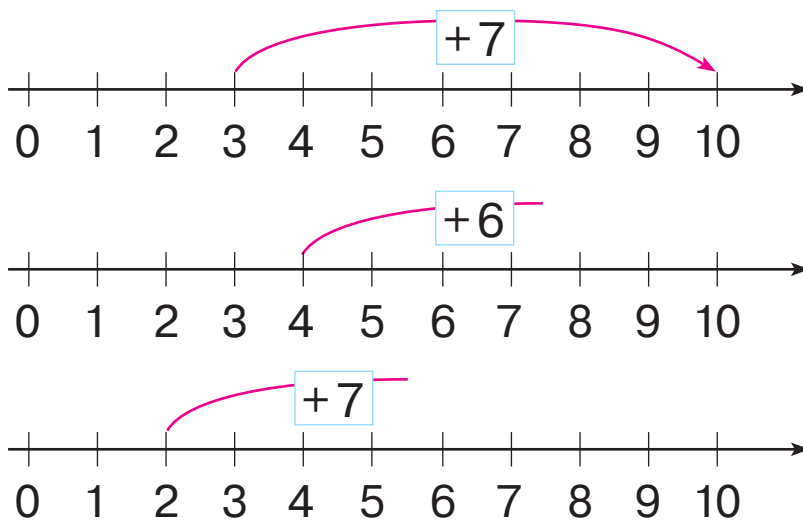

$2 + 4 = \square$

Кенгуру стоїть на точці 2. Він стрибає на 4 відрізки вправо. Число 6 — це сума чисел 2 і 4.

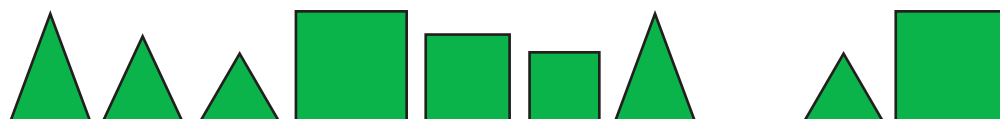
- 1) Склади вирази. Обчисли їхнє значення.

- 2) Склади та запиши вирази в зошиті. Обчисли.

- 3) Визнач закономірність. Назви пропущені фігури.

36 Дія віднімання. Знак «-»

- 1 У відрі зліва 5 рибин.
Скільки рибин вистрибнуло?
Скільки — залишилось
у відрі?

$$5 - 1 = 4$$

Знак «-» означає **відняти**.

Вираз $5 - 1 = 4$ читається так:

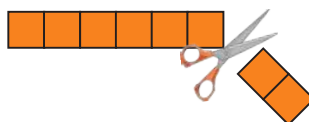
«**П'ять мінус один буде чотири**».

Або: «**Від п'яти відняти один буде чотири**».

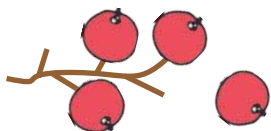
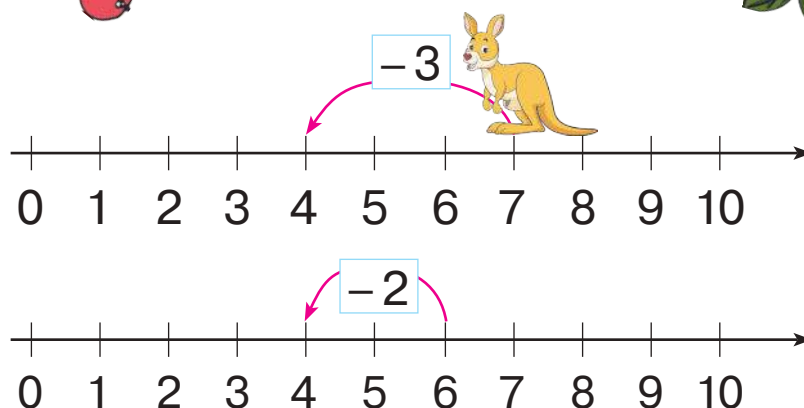
- 2 Розглянь малюнок зліва. Прочитай вираз. обчисли його. Склади вираз за другим малюнком. Обчисли.

$$5 - 1$$

- 3 Склади й запиши вирази на віднімання за малюнками в зошиті.

- 1 Полічи на кожному поверсі спочатку всі вікна, а потім — тільки освітлені.

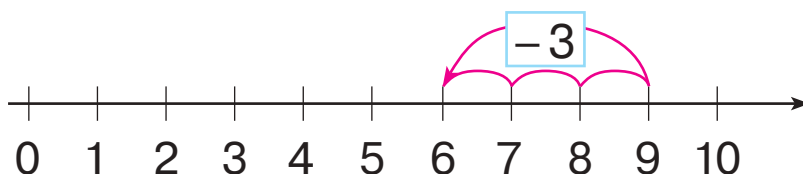

$$6 - 3 = 3$$

- 2 Склади за малюнками вирази в зошиті. Чим вони схожі? Чим різняться?

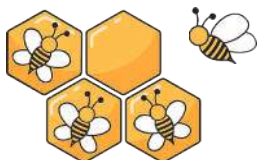

- 3 Склади вирази. Обчисли їх значення в зошиті.

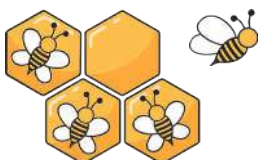

Взаємозв'язок дій додавання і віднімання. Побудова відрізків

- 1 Склади та обчисли вирази за малюнками в зошиті. Який висновок можна зробити?

$$3 + 1$$

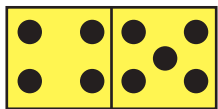
$$4 - 1$$

$$4 -$$

З виразу на додавання можна скласти вирази на віднімання.

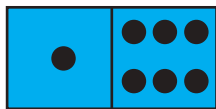
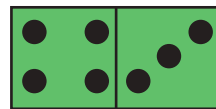
- 2 Склади за малюнками вирази в зошиті. Обчисли їх.

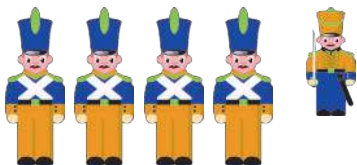
$$4 + 5 = 9$$

$$9 - 4 = 5$$

$$9 - 5 = 4$$

- 3 Складіть і запишіть у зошиті вирази за малюнками.

- 4 Виміряй і запиши в зошиті довжини відрізків.

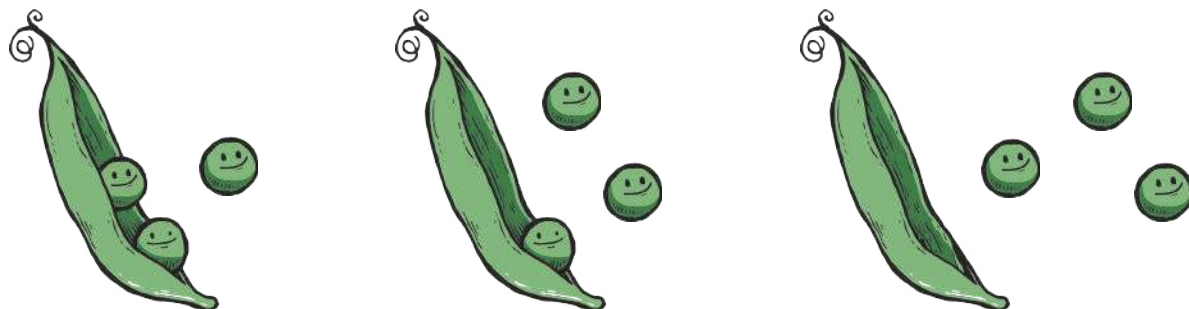

- 1 З'їли два рогалики. Скільки — залишилося?

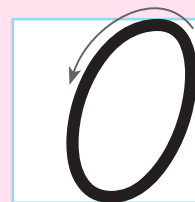

$$2 - 2 = 0$$

- 2 Скільки горошин висипалося з кожного стручка? Скільки — залишилося?

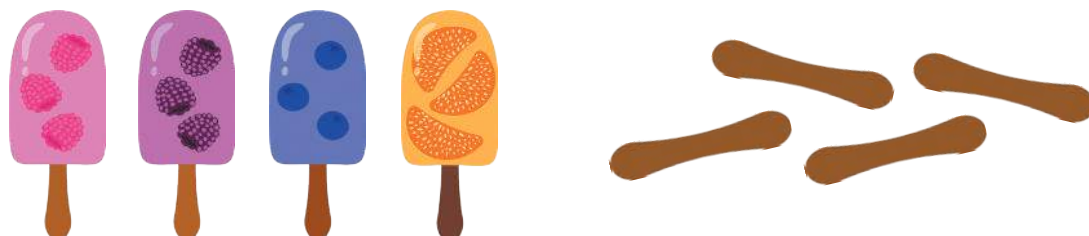
Якщо нічого не залишилося, то кажуть, що залишилося **нуль** предметів.
Число **нуль** позначається цифрою **0**.

- 3 2 та 0 3 та 2 1 та 0 0 та 5

- 4 Склади за малюнком вираз. Поясни його.

Число 0. Складання та обчислення виразів

- 1 Прочитай числа від 0 до 10, від 10 до 0. Назви «сусідів» числа 1.

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

- 2 Обчисли значення виразів за малюнками.

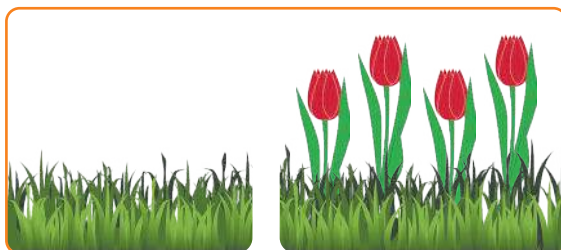
3

 $3 - 1$ $3 - 2$ $3 - 3$

- 3 Поясни, як склали вираз за малюнком. Склади вираз за малюнком із тюльпанами і запиши в зошиті.

0

 $0 + 3 = 3$

- 4 Склади за малюнками вирази і запиши в зошиті. Обчисли.

41 Задача

- 1 Склади за малюнком вираз і запиши його в зошит. Як обчислити його значення? Адже полічити зайчиків на малюнку неможливо.

Задача

Умова задачі: _____

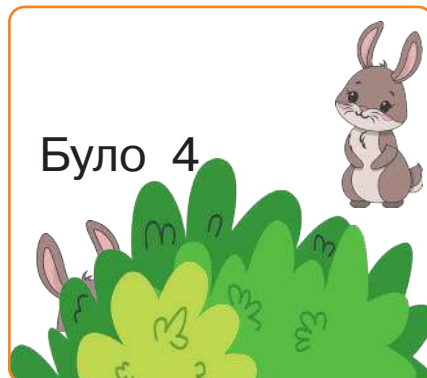
Було 4 зайчики. Прибіг ще 1.

Запитання задачі: _____

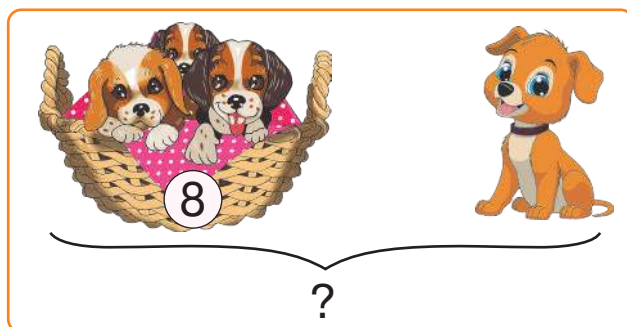
Скільки зайчиків стало?

Розв'язання: $4 + 1 = 5$ (з.)

Відповідь: 5 зайчиків.

- 2 Склади й розв'яжи задачу на додавання.

- 3 Склади й розв'яжи задачу на віднімання.

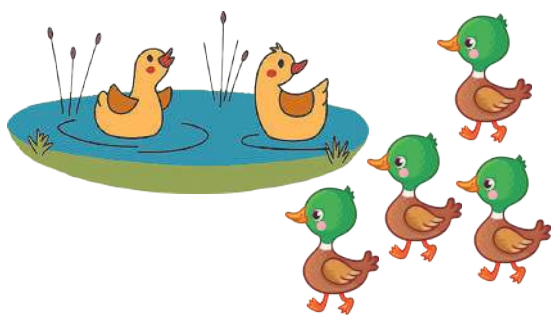
- 4 Порівняй числа в зошиті.

$\geq \leq$ 0 та 1 3 та 5 1 та 2 6 та 5 1 та 0 4 та 4

- 1 Розглянь малюнок зліва. Скільки овечок? Розглянь малюнок справа. Що сталося? Склади й розв'яжи в зошиті задачу про овечок.

- 2 Склади й розв'яжи задачі за малюнками. Запиши їх у зошиті.

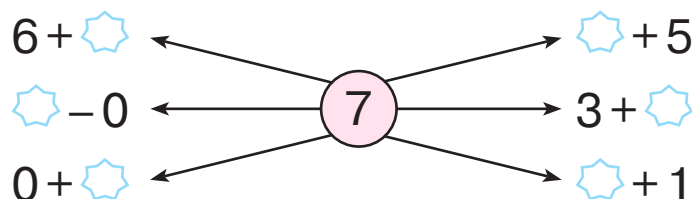

- 3 Із числами 7, 6, 1 склали вирази. Прочитай їх.

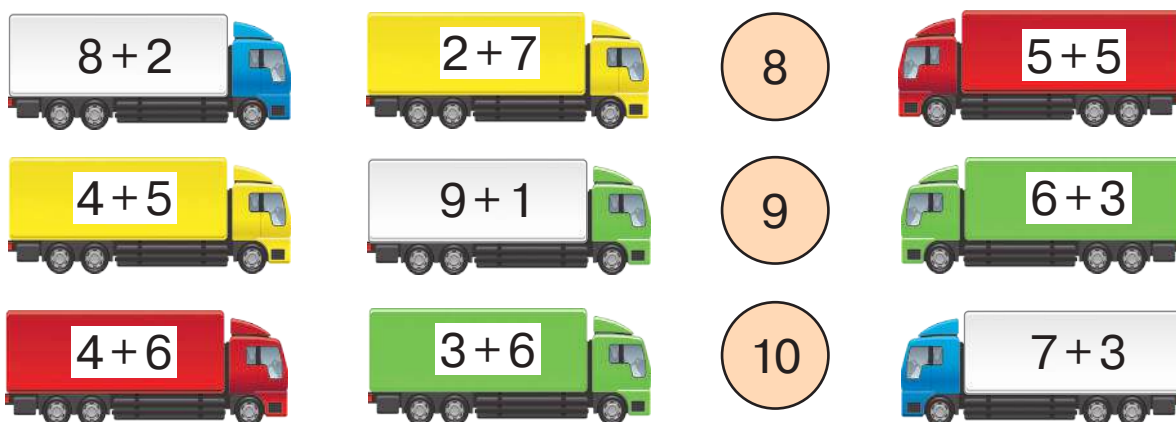
$$\begin{array}{ll} 6+1=7 & 7-6=1 \\ 1+6=7 & 7-1=6 \end{array}$$

- 4 Склади різні вирази з числами 3, 6, 9. Обчисли їх. Запиши у зошиті.

- 1 Усно додай в порожні клітинки такі числа, щоб отримати вираз зі значенням 7.

- 2 Куди їде кожна з машин?

- 3 Склади й розв'яжи задачу за малюнком. Запиши її в зошиті.

- 4 Вимірй довжину відрізка. Накресли довший відрізок в зошиті.

44 Склад чисел у межах 10

1 Назви значення виразів.

$0+2$

$5+4$

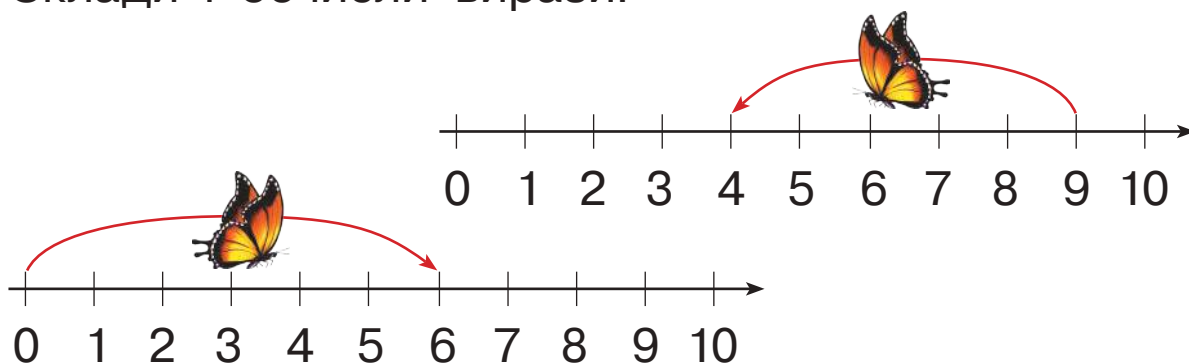
$8+2$

$6-2$

$4+3$

$10-2$

2 Склади і обчисли вирази.

3 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

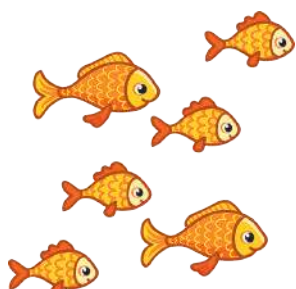
Було

Полетіло

Залишилося — ?

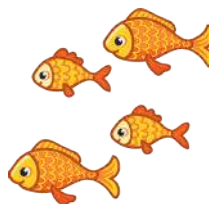
4 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

Спочатку

Потім

Стало — ?

45 Доба. Склад чисел у межах 10

- 1 Що було спочатку, а що — потім? Назви частини доби.

- 2 Склади й розв'яжи за малюнком задачу на додавання.

- 3 Склади й розв'яжи за малюнком задачу на віднімання.

Було

З'їв

?

- 4 Обчисли ланцюжки виразів.

$$2 + 1 \rightarrow \text{☆} + 5 \rightarrow \text{☆} + 2 \rightarrow \text{☆}$$

$$0 + 3 \rightarrow \text{☆} + 3 \rightarrow \text{☆} + 4 \rightarrow \text{☆}$$

- 5 Визнач вартість монет у порядку спадання.

46 Закріплення вивченого

- 1 Уяви, що сьогодні 7 грудня.
Яке число було вчора?
Яке буде завтра?

Учора

Сьогодні

Завтра

- 2 Склади й розв'яжи за малюнком задачу на додавання.

- 3 Склади й розв'яжи за малюнком задачу на віднімання.

<p>Було</p>	<p>Попливли</p>	<p>?</p> <p>Залишилося</p>
-------------	-----------------	----------------------------

- 4 Накресли в зошиті два відрізки. Один завдовжки 4 см, другий — довший за перший.

- 5 Перепиши в зошит і впиши пропущені знаки дій.
9 ☆ 1 = 8	6 ☆ 2 = 8	5 ☆ 3 = 2
7 ☆ 2 = 9	8 ☆ 1 = 7	6 ☆ 0 = 6

Назви компонентів і результату дії віднімання

- 1 Склади і розв'яжи вираз.

Різниця

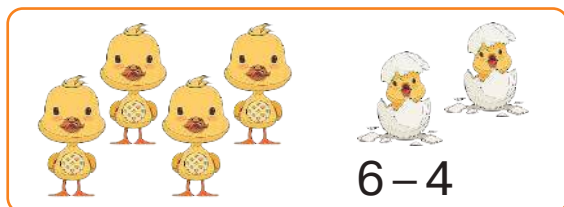
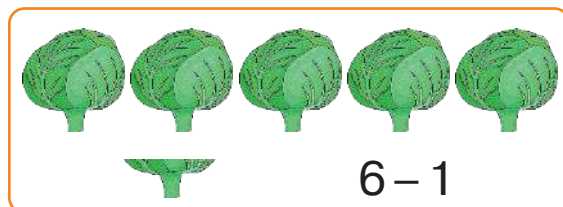
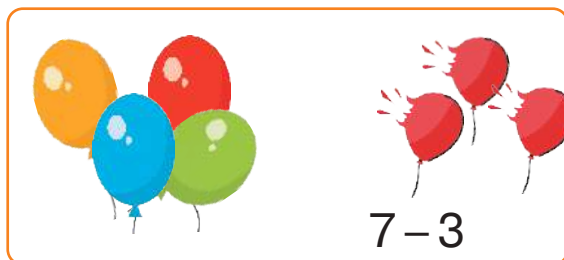
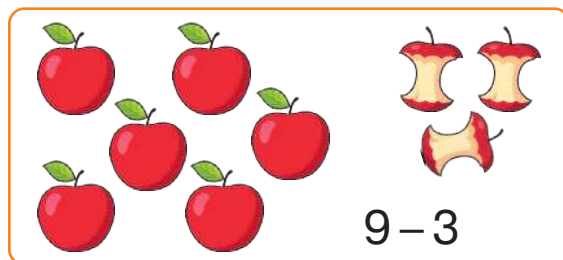
$$9 - 4 = 5$$

Зменшуване

Різниця

Від'ємник

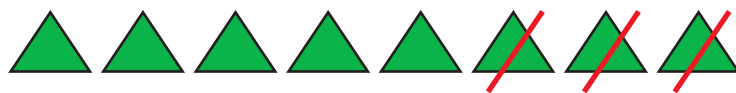
- 2 Поясни, як складено вирази на віднімання. Знайди різниці.

- 3 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

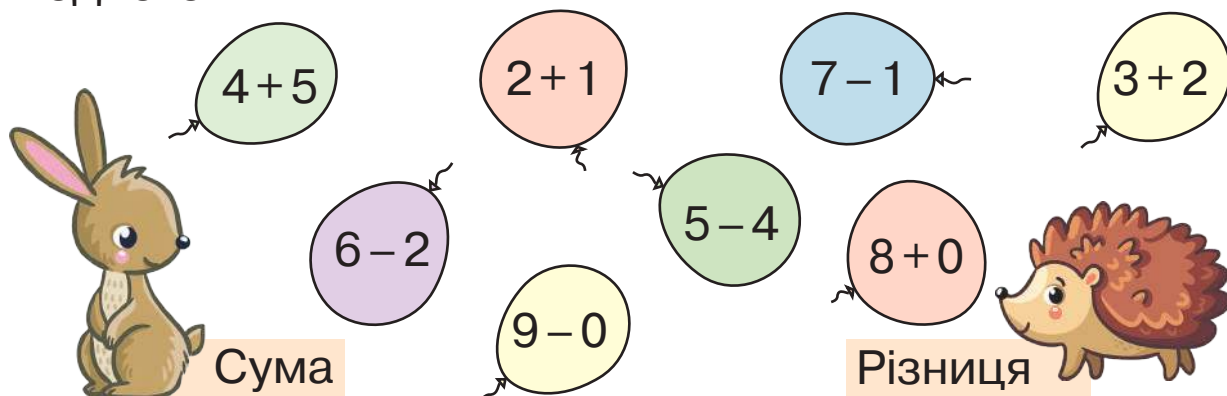
- 4 Склади вираз. Знайди різницю.

Яке число зменшували? Яке віднімали?

Знаходження суми та різниці. Складання й розв'язування задач за малюнками

- 1 Випишіть спочатку суми та обчисліть їх. Потім запишіть і обчисліть різниці. Перевірте роботи одне одного.

- 2 Порівняй у зошиті.

$\geq$	8 та 6	10 та 10	3 та 2	0 та 9
$\leq$	7 та 9	5 та 4	6 та 7	8 та 0

- 3 Склади за малюнком задачу. Якою дією ти її розв'яжеш? Чому? Запиши в зошиті умову і розв'язання.

Було 7	Пішло до води	?
		Залишилося

- 2 Виклади з паличок 2 трикутники так, щоб один із них був більшим, ніж другий.

Додавання і віднімання в межах 10. Таблиці додавання і віднімання

49

Таблиці додавання і віднімання числа 1

- 1 Перепиши в зошит приклади, упиши пропущені числа. Поясни, як обчислили значення виразів.

$1 + 1 = 2$

$2 - 1 = 1$

$2 + 1 = 3$

$3 - 1 = 2$

$3 + 1 = 4$

$4 - 1 =$

$4 + 1 =$

$5 - 1 =$

$5 + 1 =$

$6 - 1 =$

$6 + 1 =$

$7 - 1 = 6$

$7 + 1 = 8$

$8 - 1 =$

$8 + 1 =$

$9 - 1 =$

$9 + 1 = 10$

$10 - 1 =$

Отримали таблиці додавання і віднімання
числа 1.

- 2 Обчисли значення виразів і перепиши їх у зошит.

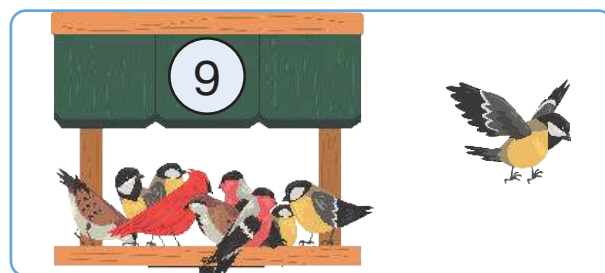

$4 + 1 + 1$

$10 - 1 - 1$

$9 - 1 - 1$

- 3 Склади й розв'яжи
за малюнком задачу
на віднімання.

52

..... Додавання і віднімання в межах 10

Таблиці додавання і віднімання числа 1. Порівняння чисел

1 Обчисли суми і різниці.

3	2	9	7	5	6	1	8	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

+1

4	7	5	3	9	6	8	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

-1

2 Склади й розв'яжи задачі за малюнками.

3 Накресли відрізок завдовжки 7 см.

4 Які монети в сумі дають 10 гривень? Запропонуй декілька варіантів.

5 Яку казку читає кожне звірятко?

$4 + 2$

$1 + 3 + 1$

$5 - 1 - 1$

3

5

6

Таблиці додавання і віднімання числа 2

1 Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 2.

$$1 + 2 = 3$$

$$3 - 2 = 1$$

$$2 + 2 = 4$$

$$4 - 2 = 2$$

$$3 + 2 = 5$$

$$5 - 2 = 3$$

$$4 + 2 = 6$$

$$6 - 2 = 4$$

$$5 + 2 = 7$$

$$7 - 2 = 5$$

$$6 + 2 = 8$$

$$8 - 2 = 6$$

$$7 + 2 = 9$$

$$9 - 2 = 7$$

$$8 + 2 = 10$$

$$10 - 2 = 8$$

2 Знайди значення виразів, використовуючи таблиці додавання і віднімання числа 2.

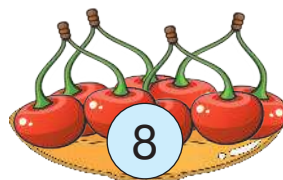

$$6 + 1 + 2 = \star$$

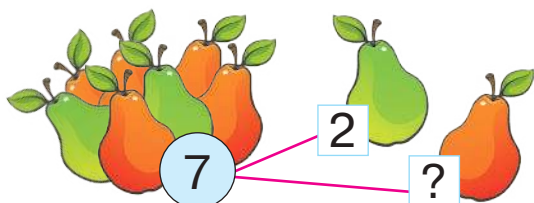
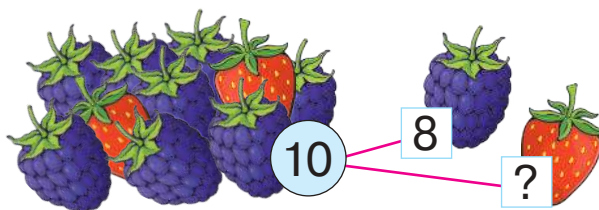
$$7 - 2 + 1 = \star$$

$$7 + 1 - 2 = \star$$

3 Склади й розв'яжи задачі на додавання і віднімання.

4 Які числа пропущені?

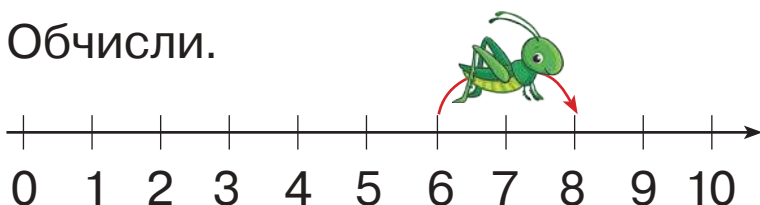
Додавання і віднімання числа 2. Порівняння виразу та числа

1 Назви суми.

Доданок	6	3	5	8	4	1	7	2
Доданок	2	2	2	2	2	2	2	2
Сума								

2 Обчисли.

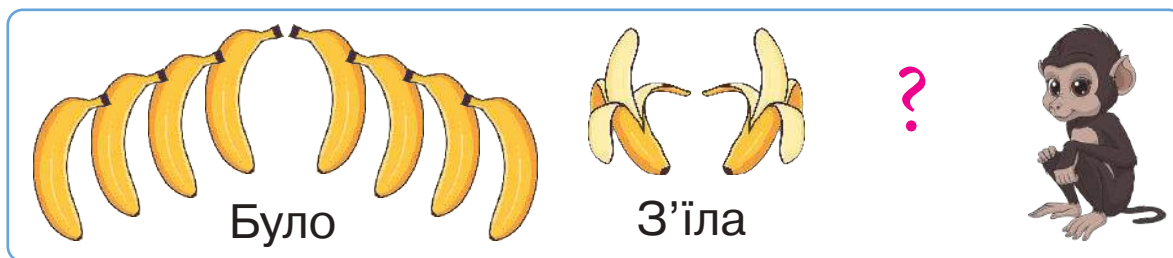

$$6 + 2 = \text{star icon}$$

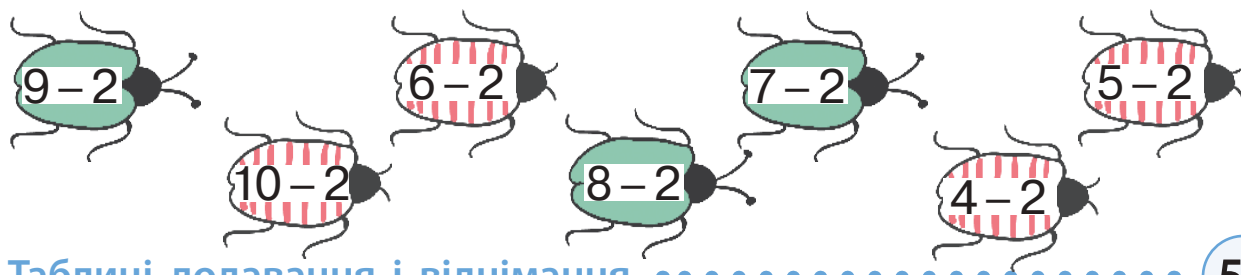
3 Порівняй вираз і число.

$\geq$	$6 + 2 > 7$	$6 + 1$ та 8	$4 + 2$ та 5
$\leq$	$6 + 2 < 10$	$6 - 1$ та 5	$9 - 1$ та 8

4 Склади й розв'яжи за малюнком задачу на віднімання.

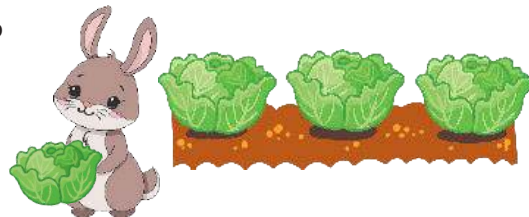
5 Запиши і обчисли різниці.

Таблиці додавання і віднімання

Збільшення та зменшення числа на кілька одиниць

- 1 Було 4 капустини. Кількість капусти зменшили на одну. Склади вираз. Обчисли його.

Щоб зменшити, треба відняти.

- 2 Було 3 капустини. Кількість капусти збільшили на дві. Склади і обчисли вираз.

Щоб збільшити, треба додати.

- 3 Яку дію треба виконати, щоб зменшити число на 2? Склади та обчисли вираз.

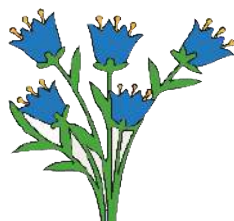

8

?, на 2 менше

- 4 Склади й розв'яжи задачу за малюнком. Запиши її в зошиті.

?

на 2 більше

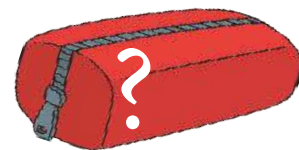
54 Складові задачі

1 Якою дією можна збільшити число 7 на 2? Якою дією можна зменшити число 8 на 1? Склади та обчисли вирази.

2 Обчисли та порівняй.

$\geq$	$6 - 1$ та 5	$3 + 2$ та 4
$\leq$	$8 - 2$ та 7	$5 + 2$ та 6

3 Склади задачу за малюнком. Запиши її розв'язання. Назви умову задачі, запитання.

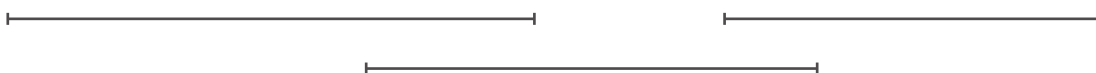

на 1 менше

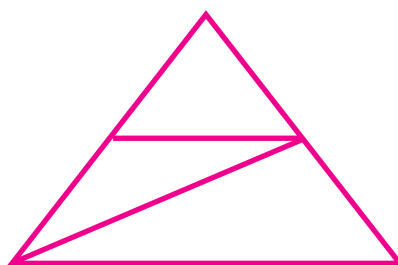
4 Обчисли і запиши в зошиті.

$10 - 2 + 1$	$9 - 2 - 1$	$8 - 2 - 2$
$10 - 1 - 1$	$9 - 1 - 2$	$8 - 1 + 2$

5 Виміряй довжини відрізків. Накресли один з них у зошиті.

6 Полічи всі трикутники. Назви їх кількість.

1 Що за чим іде в задачі?

Відповідь

Запитання

Умова

Розв'язання

2 Склади дві задачі за малюнками й записами.

Розкажи умову і запитання кожної задачі. Запиши в зошиті розв'язання та відповідь.

на 2 більше

на 1 більше

3 Обчисли вирази.

$$7 - 1 + 2$$

$$5 + 2 - 0$$

$$10 - 2 + 1$$

$$6 + 2 + 1$$

$$6 - 1 - 1$$

$$9 - 1 + 2$$

4 Упиши відповідні числа.

Зменш на 1

Зменш на 1

Збільш на 2

Збільш на 2

5 Порівняй і запиши в зошиті.

$$7 \text{ та } 8 - 2$$

$$6 - 2 \text{ та } 3$$

$$5 + 2 \text{ та } 8$$

$$4 \text{ та } 4 + 0$$

$$10 - 2 \text{ та } 7$$

$$10 - 2 \text{ та } 6$$

56 Розв'язування задач

- 1 Перепиши в зошит різниці, що дорівнюють 6.

$6 - 0$

$7 + 1$

$9 - 2 - 1$

$7 - 1$

$8 - 1 - 1$

$5 + 2$

$4 + 2$

$10 - 2 - 2$

- 2 Склади й розв'яжи задачу за малюнком. Назви умову, запитання, розв'язання, відповідь.

- 3 Розглянь малюнки й записи. Розв'яжи задачу письмово в зошиті.

Умова

Було — 10

З'їхали — 2

Питання

Залишилося — ?

- 4 Порівняй і запиши у зошиті.

$\geq$
 $\leq$

$9 - 2$ та 9

$7 + 2$ та 9

$6 - 1$ та 5

$6 + 2$ та 6

$8 - 1$ та 6

$10 - 1$ та 8

Таблиці додавання і віднімання числа 3

- 1 Прочитай таблицю додавання числа 3. Поясни, як складено таблицю віднімання числа 3.

$1 + 3 = 4$

$4 - 3 = 1$

$2 + 3 = 5$

$5 - 3 = 2$

$3 + 3 = 6$

$6 - 3 = 3$

$4 + 3 = 7$

$7 - 3 = 4$

$5 + 3 = 8$

$8 - 3 = 5$

$6 + 3 = 9$

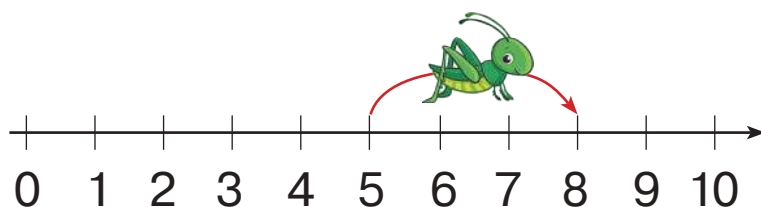
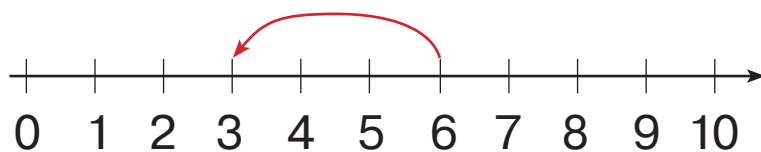
$9 - 3 = 6$

$7 + 3 = 10$

$10 - 3 = 7$

- 2 Склади та обчисли вирази.

- 3 Склади за малюнками та розв'яжи 2 задачі: одну на додавання, іншу — на віднімання.

на 3 менше

на 3 більше

58 Додавання і віднімання числа 3

1 Склади за малюнками вирази. Знайди їх значення.

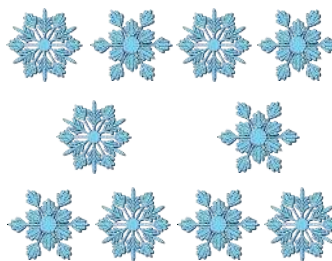

2 Склади й розв'яжи задачу.

? На 3 >

3 Склади й розв'яжи задачу.

? На 2 <

4 Обчисли приклади в зошиті.

$$10 - 1 - 3$$

$$5 + 1 - 2$$

$$6 - 3 + 2$$

$$2 + 2 + 3$$

$$8 - 3 + 0$$

$$7 - 3 + 2$$

5 Булочка в шкільній їдальні коштує 10 гривень. В Андрійка є такі монети: Як він може розрахуватися за булочку?

1 Знайди на малюнку сніжинки.

2 Запиши і обчисли вирази.

$$6 - 3$$

$$9 - 3$$

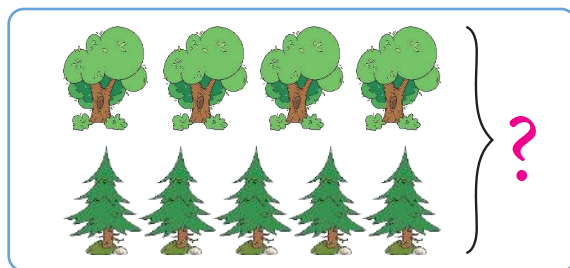
$$7 - 3$$

$$10 - 3$$

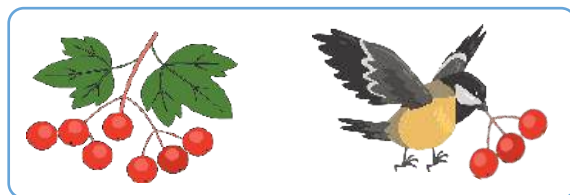
$$5 - 3$$

$$8 - 3$$

3 Склади задачу за малюнком. Розв'яжи її.

4 Розглянь малюнки. Склади вираз.

5 Порівняй і запиши в зошиті.

$$7 + 3 \text{ та } 9$$

$$4 + 3 \text{ та } 8$$

$$6 + 3 \text{ та } 9$$

$$8 - 3 \text{ та } 5$$

$$3 - 3 \text{ та } 2$$

$$10 - 3 \text{ та } 6$$

Взаємозв'язок дій додавання і віднімання. Поняття «стільки ж»

1 Розглянь малюнки. Доповни та поясни записи.

$$4 + 3 = 7$$

$$7 - 4 = \star$$

$$7 - 3 = \star$$

$$3 + 3 = 6$$

$$6 - 3 = \star$$

З виразу на додавання можна скласти один або два вирази на віднімання.

2 Обчисли вирази. Із виразів на додавання склади вирази на віднімання і запиши в зошиті.

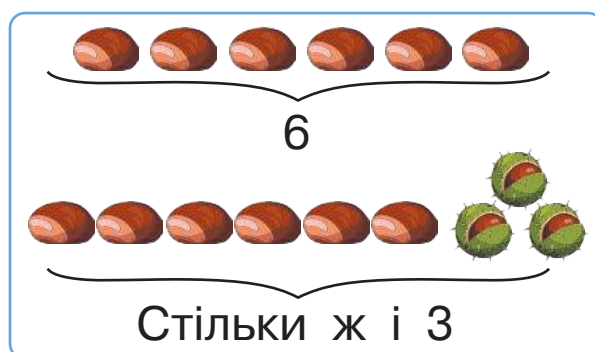

$$7 + 3 = \star$$

$$5 + 3 = \star$$

$$2 + 3 = \star$$

3 Угорі 6 каштанів, внизу — на 3 каштани більше. Скільки каштанів унизу?

4 Назви і запиши в зошит вирази, які пов'язані між собою.

$$6 + 4$$

$$9 - 5$$

$$1 + 7$$

$$10 - 6$$

$$5 + 4$$

$$8 - 7$$

Таблиці додавання і віднімання числа 4

- 1 Прочитай таблицю додавання числа 4. Склади і запиши в зошит таблицю віднімання.

$$1 + 4 = 5$$

$$2 + 4 = 6$$

$$3 + 4 = 7$$

$$4 + 4 = 8$$

$$5 + 4 = 9$$

$$6 + 4 = 10$$

- 2 Обчисли вирази.

$$6 - 4 + 2$$

$$8 - 4 - 4$$

$$9 - 3 + 4$$

- 3 Склади й розв'яжи задачу.

Було

Подарували

Залишилось

?

- 4 Виміряй довжину відрізка. Накресли в зошиті такий самий.

- 5 Прочитай задачу. Що зайве дане? Розв'яжи задачу.

У білочки було 5 горіхів і 2 гриби. Вона знайшла ще 3 горіхи. Скільки горіхів стало в білочки?

62 Додавання і віднімання числа 4

- 1 Скільки на малюнку кульок? Зірочок? Дзвоників?
Склади і обчисли з ними вирази на додавання.

2 $7 - 4$ та 2
 $\geq$ 9 та $3 + 4$

10 та $5 + 4$
 $6 + 4$ та 10

$8 - 4$ та 5
 $7 - 2$ та 6

- 3 Склади й розв'яжи задачу.

- 4 Обчисли приклади в зошиті.

$8 - 2 - 2$
 $9 - 1 - 3$
 $4 + 3 + 1$

$6 - 3 - 1$
 $5 + 2 + 2$
 $4 + 2 + 2$

$3 + 1 + 1 + 2$
 $10 - 1 - 1 - 2$
 $6 + 2 + 1 + 1$

- 5 Виклади таку фігуру на парті.
Додай дві палички, щоб
отримати два квадрати.

Таблиці додавання і віднімання числа 5. Побудова схеми до задачі

- 1 Прочитай таблицю додавання числа 4. Склади і запиши в зошит таблицю віднімання.

$$1 + 5 = 6$$

$$2 + 5 = 7$$

$$3 + 5 = 8$$

$$4 + 5 = 9$$

$$5 + 5 = 10$$

- 2 Обчисли вирази.

$$4 + 5 + 1$$

$$7 + 2 - 5$$

$$6 - 4 + 5$$

$$10 - 3 - 5$$

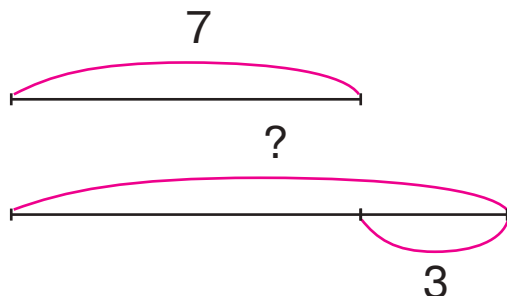
$$2 + 5 - 4$$

$$9 + 1 - 5$$

- 3 Прочитай і порівняй задачі. Розв'яжи їх.

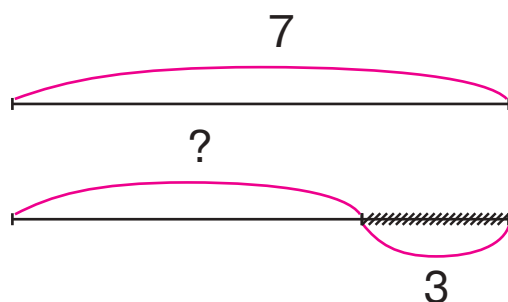

- 1) В одному пакунку 7 груш, а в іншому — на 3 більше. Скільки груш у другому пакунку?

Стільки ж, та ще 3

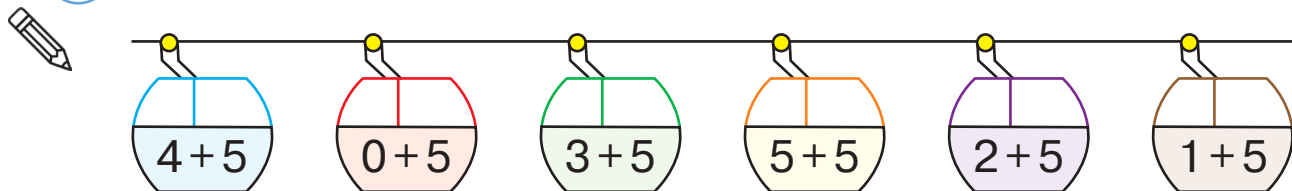
- 2) В одному пакунку 7 груш, а в іншому — на 3 менше. Скільки груш у другому пакунку?

Стільки ж, але без 3

64 Різницеве порівняння чисел

1 Визнач номери кабінок канатної дороги.

2 Розглянь малюнок.

На скільки ляльок більше, ніж пірамідок? Якою дією можна обчислити, на скільки ляльок більше?

3 Полічи окремо жовті й сині кружечки. Як дізнатися, на скільки 5 менше, ніж 8? Склади вираз і запиши в зошиті. Обчисли його.

4 Запиши в зошиті за зразком.

$7 > 5$ на

$8 > 3$ на

$6 < 9$ на

$7 - 5 = 2$

5 Запиши та обчисли кругові вирази.

$8 + 2$

$9 - 1$

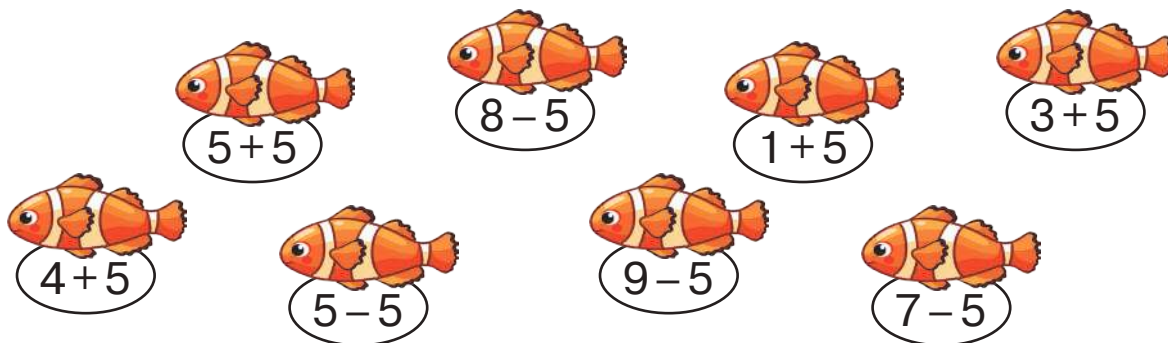
$7 - 3$

$5 + 2$

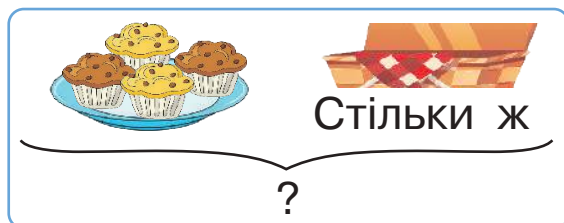
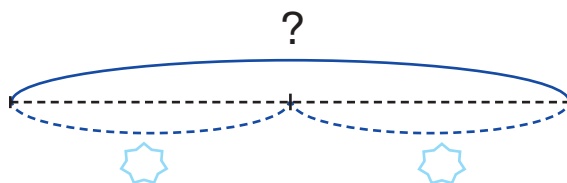
$4 + 5$

$10 - 5$

- 1 Запишіть вирази і знайдіть їх значення. Перевірте роботи одне одного.

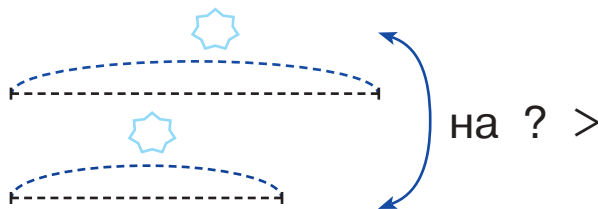
- 2 Добудуй у зошиті схему до задачі. Розв'яжи її.

- 3 Прочитай задачу. Накресли в зошиті схему до неї. Розв'яжи задачу.

У мисці було 8 вареників з вишнями і 5 — із сливами. На скільки більше вареників з вишнями було в мисці?

- 4 Обчисли вирази і запиши їх у зошиті.

$$6-3-2$$

$$6+4-1$$

$$7+3-1$$

$$5+5-4$$

$$1+2-0$$

$$4+4-5$$

- 1 Обчисли значення виразів таблиці додавання числа 6. Склади таблицю віднімання.

$1 + 6$

$2 + 6$

$3 + 6$

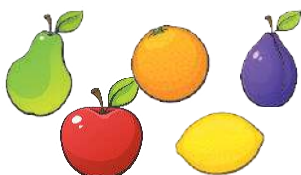

$4 + 6$

- 2 Склади і обчисли вирази на віднімання.

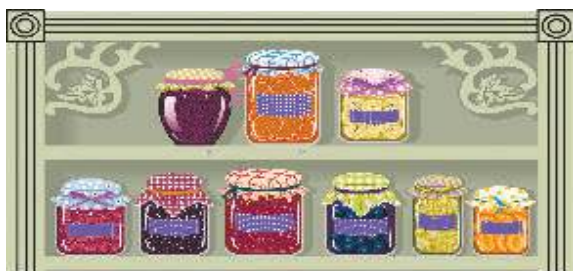

- 3 На скільки фруктів менше, ніж овочів?

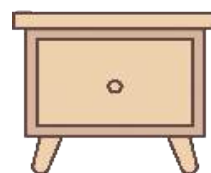

--	--	--	--	--	--	--

- 4 Склади й розв'яжи задачу.

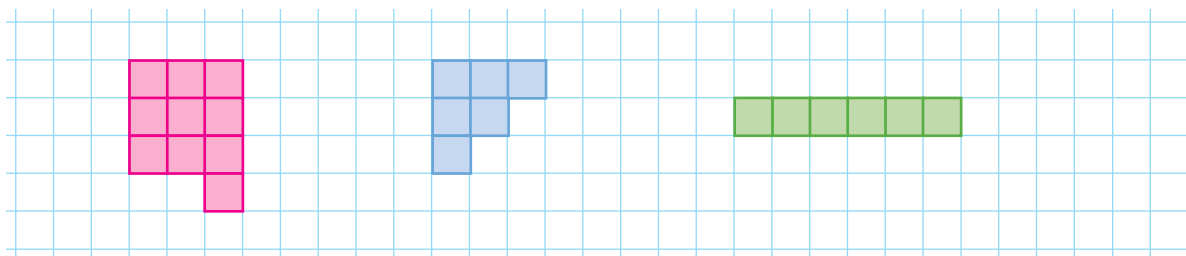

?, на 6 менше

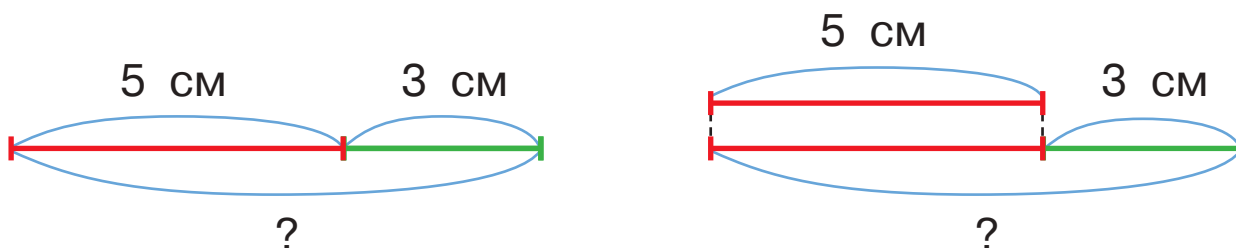

Складання та обчислення виразів. Розв'язування задач

- 1 Полічи квадратики у фігурах. У якій фігурі квадратиків більше і на скільки?

- 2 Склади дві задачі за схемами. Чим вони схожі? Чим відрізняються? Розв'яжи задачі в зошиті.

- 3 Склади й запиши вирази. Обчисли їх значення.

- 4 Запиши та обчисли кругові вирази.

6 - 3		2 + 4		4 + 3
	8 - 4		5 + 3	
3 + 6		9 - 4		7 - 5

- 1 Обчисли значення виразів таблиці додавання числа 7. Склади таблицю віднімання числа 7.

$1 + 7$

$2 + 7$

$3 + 7$

- 2 Від кожної суми відними число 7.

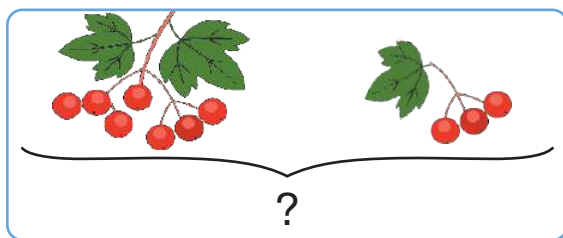

$2 + 6$

$5 + 4$

$0 + 7$

- 3 Склади й розв'яжи задачу.

- 4 Склади й розв'яжи задачу за таблицею.

У Лесі	У Тараса	Запитання
	?, на 4 менше	Скільки жолудів у Тараса?

- 5 Обчисли вирази в зошиті.

$6 - 3 - 3$

$6 + 4 - 3$

$7 + 3 - 6$

$5 + 5 - 7$

$1 + 2 + 4$

$4 + 4 - 2$

- 6 Накресли два відрізки: один на 4 см довший за перший, а інший — на 3 см коротший, ніж другий.

69 Порівняння виразів

1 Як порівняти вирази?

$$5+2 \text{ ? } 8-2$$

Міркуй так: $5+2=7$ $8-2=6$

$$7 > 6, \text{ тому } 5+2 > 8-2$$

2 $4+3$ та $9-1$

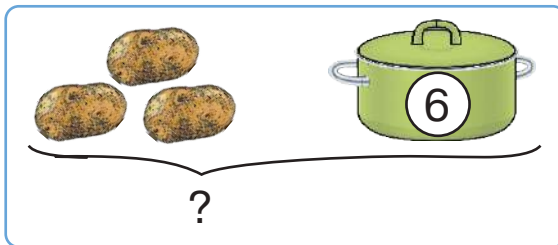
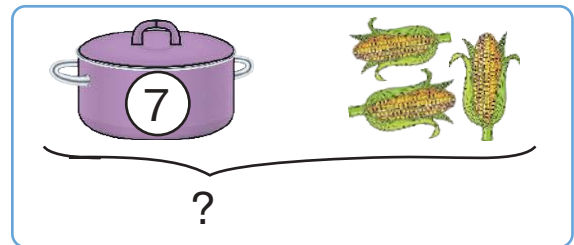
$10-2$ та $9-6$

$\geq$ $\leq$

$6+4$ та $7-3$

$9-2$ та $5-0$

3 Склади та обчисли вирази.

4 Постав запитання до задачі. Розв'яжи її.

На ковзанці 6 хлопчиків грали в хокей, а 4 дівчинки каталися на ковзанах.

5 Обчисли.

$$6-3-3$$

$$6+4-3$$

$$5+5-7$$

$$1+2+4$$

$$1+5+3$$

$$10-5-2$$

6 Якими монетами можна отримати 6 гривень решти на касі? Склади й запиши 4 вирази.

Таблиці додавання і віднімання чисел 8 і 9

- 1 Обчисли значення виразів таблиць додавання і віднімання чисел 8 і 9.

$1 + 8$

$9 - 8$

$2 + 8$

$10 - 8$

$1 + 9$

$10 - 9$

- 2 Склади і обчисли вираз.

У Юлі було

Вона купила

Отримала
решту

- 3 Знайди значення виразів.

$10 - 5 + 5$

$10 - 8 + 2$

$9 - 8 + 7$

$10 - 8 + 5$

$10 - 8 + 4$

$9 - 8 + 2$

$9 - 9 + 7$

$9 - 8 + 0$

- 4 Діти зіпили 10 снігових кульок.

Для будівництва фортеці використали 8 кульок. Скільки кульок залишилося?

- 5 Виміряй і порівняй довжину відрізків.

Проект «Числа в нашому житті».
Інструкції шукай в електронному додатку.

- 1 Скільки ґудзиків розсипано? Скільки всього ґудзиків? Де решта ґудзиків? Як дізнатися, скільки ґудзиків у торбинці? Склади та обчисли відповідний вираз.

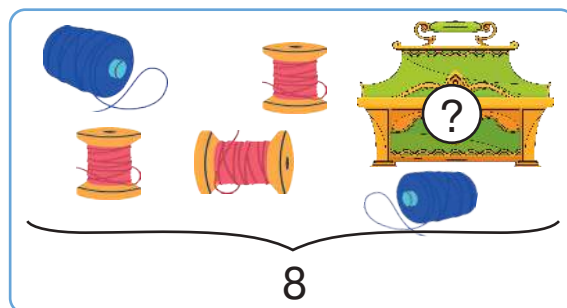
- 2 Сума довжин двох відрізків дорівнює 9 см. Довжина першого відрізка 2 см. Склади вираз у зошиті і знайди довжину другого відрізка.

$$9 - \text{☆} = \text{☆}$$

Щоб знайти невідомий доданок, потрібно від суми відняти відомий доданок.

- 3 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

- 4 Склади вирази за малюнками. Порівняй їх.

$\geq$
 $\leq$
 $=$

72 Літр

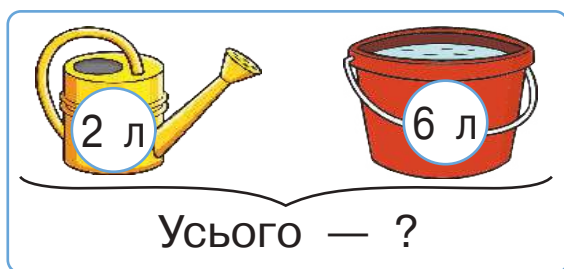
- 1 Розглянь малюнки. Де більше рідини? На скільки більше? Чому не вдалося відповісти на питання?

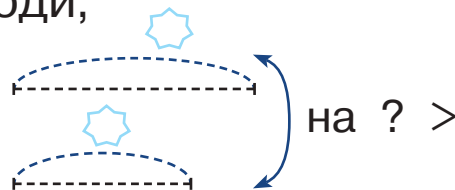
Літр (л) — одиниця вимірювання місткості.

- 3 Склади та обчисли вирази за малюнками.

- 5 Добудуй схему в зошиті. Розв'яжи задачу.
Слоненя Малюк випило 7 л води,
а слоненя Тимко — 5 л.
На скільки більше літрів
води випив Малюк?

- 4 1 л та 2 л
 $\geq$ 7 л та 6 л

9 л та 10 л
8 л та 9 л

- 4 Запиши вирази, значення яких більше 4.

9-7+3 6+4-5 9-2-4 5+3-6

1 Хто скільки літрів води набрав?

2 Склади та обчисли вирази за малюнками.

	Було	Відлили	Залишилося
1			?
2			?

3 Склади за малюнком задачу. Розв'яжи її.

4 Обчисли вирази і запиши в зошиті.

$$5 + 5 - 8$$

$$9 - 4 - 4$$

$$7 + 2 - 8$$

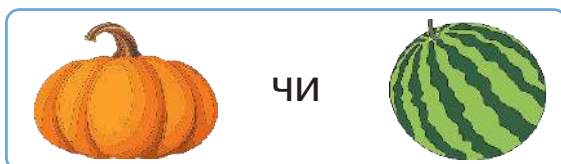
$$6 - 6 + 5$$

$$3 + 3 + 3$$

$$4 + 4 - 2$$

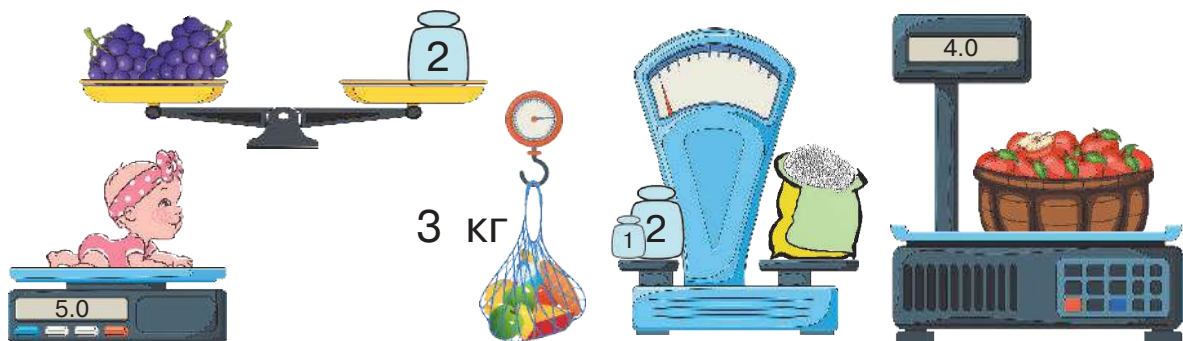
74 Кілограм

- 1 Що важче? Що легше? У якій парі предметів не можливо визначити легший?

Усі предмети мають різну **масу**. Її визначають зважуванням на вагах.
Одиниця вимірювання маси — **кілограм (кг)**.

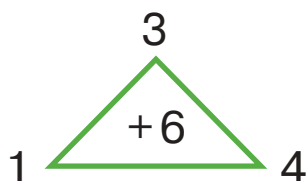
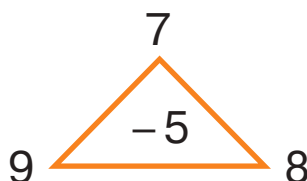
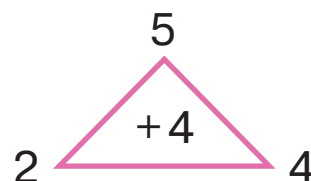
- 2 Розглянь ваги. Чим вони схожі? Чим відрізняються? Яка маса на цих малюнках найбільша? Яка найменша?

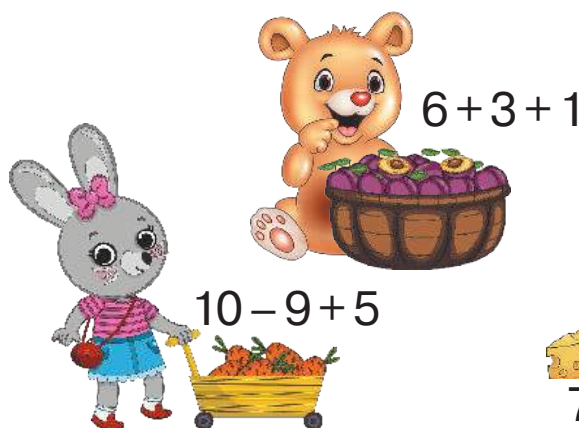
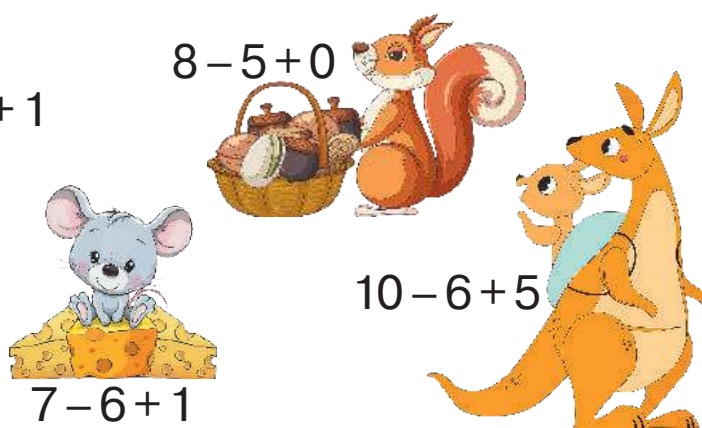
- 3 Розв'яжи задачу.
Тато купив 6 кг моркви, а цибулі — 4 кг. На скільки кілограмів цибулі менше купив тато?

- 4 $7 + 3 > 9$ $9 - 4$ та 6 $4 + 4$ та 10
 $\geq$ $9 - 2$ та 7 $9 - 3$ та 5 $5 + 5$ та 9

1 Обчисли усно.

2 Скільки кілограмів вантажу в кожного звіряти?

3 У коморі в зайчика є 7 кг моркви, а капусти — на 3 кг більше. Скільки кілограмів капусти в коморі?

4 Обчисли та порівняй.

$$5 + 2 = 10 - 3$$

$$10 - 2 \text{ та } 7 + 2$$

$$7 - 5 \text{ та } 3$$

$$6 + 1 > 8 - 2$$

$$2 + 5 \text{ та } 9 - 2$$

$$9 - 8 \text{ та } 0$$

5 Хто з дітей правильно визначив масу півника?

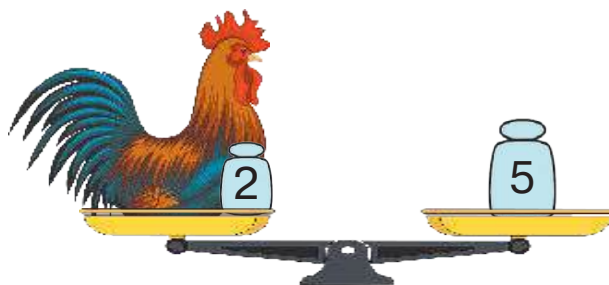

Юля: 5 кг

Іванко: 3 кг

Іринка: 2 кг

Петрик: 7 кг

76 Додавання частинами

- 1 Поясни, як діти робили обчислення виразу $5+4$.

Іванко:

$$5+4$$

$$5+1+1+1+1$$

Леся:

$$5+4$$

$$5+2+2$$

Зроби записи в зошиті. Обчисли вирази.

Числа можна додавати частинами.

- 2 Як можна до 4 додати 3.

- 3 Розв'яжи задачу і запиши її в зошиті.

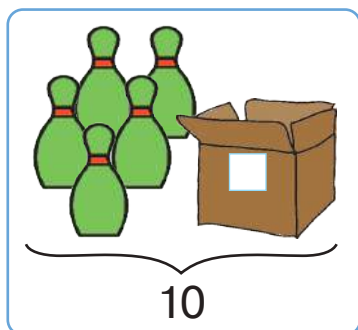
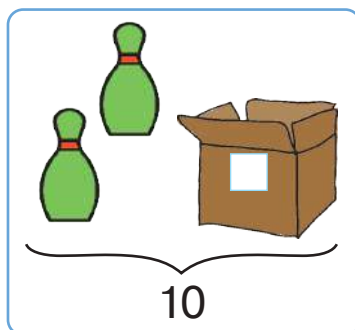
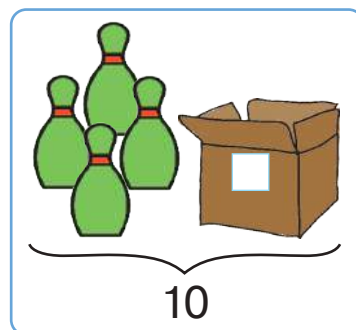
У бідоні було 10 л соняшникової олії. За день ви користали 6 л. Скільки літрів олії залишилося?

- 4 Розв'яжи задачу. Запиши її в зошиті.

Маса кавуна — 5 кг, а маса гарбуза — 8 кг. На скільки маса гарбуза більша?

- 5 Склади за малюнком вирази. Обчисли їх.

- 4 Які знаки дій пропущені? Зроби записи в зошиті.

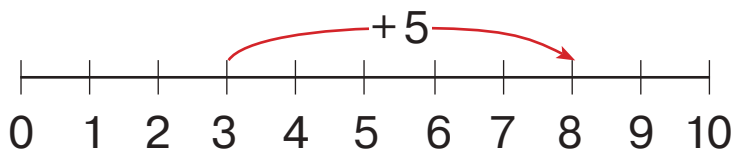
$$6 \star 4 > 7 - 2$$

$$9 \star 7 < 9 - 6$$

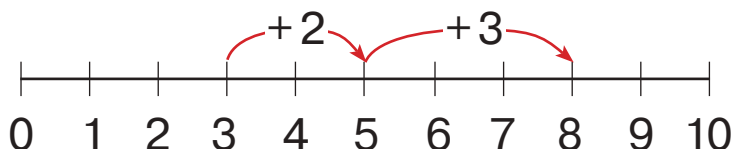
$$4 \star 5 = 5 \star 4$$

Додавання частинами. Знаходження невідомого доданка

1 Обчисли.

$3 + 5$

$3 + 2 + 3$

2 Виконай записи в зошиті. Встав пропущені числа.

$5 + 4 \quad \star \quad 5 + 2 + 2$

$7 + 3 \quad \star \quad 7 + 2$

$6 - 2 \quad \star \quad 6 - 1 - 1$

$8 + 2 \quad \star \quad 8 + 1$

$3 + 4 = \star + \star + \star$

$6 + 3 < 6 + \star$

$5 - 2 = \star - 1 - \star$

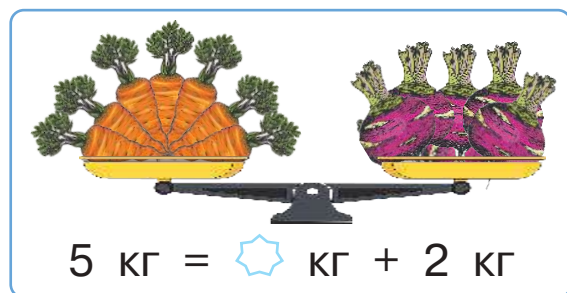
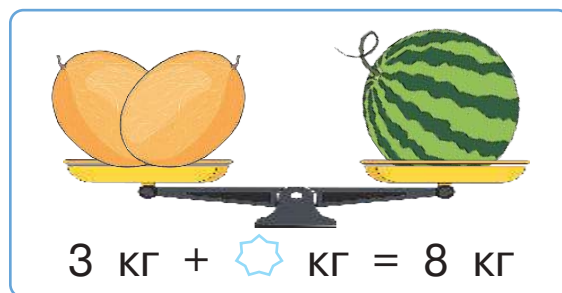
$3 + 5 = 3 + \star + \star$

3 Побудуй схему до задачі. Розв'яжи задачу.

У порожній десятилітровий акваріум налили 6 л води. Скільки ще літрів води потрібно долити, щоб заповнити акваріум?

4 Які числа потрібно вставити?

5 Запиши та обчисли вирази.

$10 - 5 + 2$

$8 - 3 - 3$

$6 - 1 + 4$

78 Переставна властивість додавання

1 Розглянь малюнки. Склади і обчисли вирази.

2 Обчисли і порівняй вирази.

$$2 + 7$$

$$7 + 2$$

$$2 + 7 = 7 + 2$$

При додаванні числа можна переставляти.

3 Обчисли.

$$5 + 3 + 2$$

$$2 + 3 + 5$$

$$9 + 1$$

$$1 + 9$$

$$6 + 3 + 1$$

$$6 + 1 + 3$$

4 Розв'яжи задачу.

У бідоні було 6 л води. Долили ще 2 л. Скільки літрів води стало в бідоні?

5 Побудуй схему до задачі. Розв'яжи її.

На ширмі лялькового театру — 6 ляльок, решта — за ширмою. Скільки ляльок за ширмою, якщо у спектаклі беруть участь 10 ляльок?

6 Хто важчий?
На скільки кілограмів?

Переставна властивість додавання. Закріплення складу чисел у межах 10

- 1 Запиши у зошиті значення виразів без обчислень.

$7 + 2 = 9$

$9 + 1 = 10$

$6 + 4 = 10$

$7 + 1 = 8$

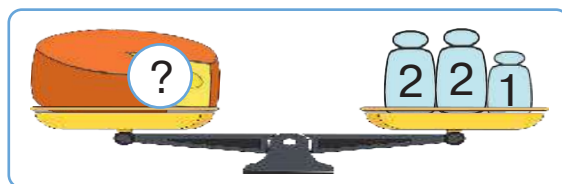
$2 + 7 = \star$

$1 + 9 = \star$

$4 + 6 = \star$

$1 + 7 = \star$

- 2 Визнач масу шматка сиру.

- 3 Розв'яжи задачу.

Дідусеві потрібно помити 10 чашок. Він уже помив 7 чашок. Скільки чашок йому залишилося помити?

- 4 У Данилка є такі монети. Скільки гривень у хлопчика? Обчисли різними способами.

- 5 Порівняй вирази. Упиши відповідні числа в зошиті.

$5 + 2$ та $2 + 5$

$6 + 3$ та $2 + 6$

$7 + 3 = \star + \star$

$9 - 2$ та $9 - 3$

$8 + 2 = \star + \star$

$5 + 4$ та $5 + 5$

- 6 Запиши у зошит вирази та обчисли їх.

Сума чисел 3 і 5.

4 збільш на 5.

2 збільш на 7.

10 зменш на 8.

На скільки 9 більше, ніж 2?

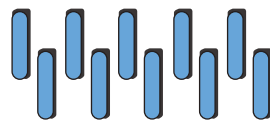
Числа 11–20. Величини

80 Поняття «десяток»

1 Як утворити число 10?

$$9 + 1 = \text{☆}$$

Десять

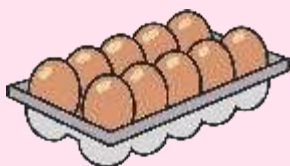

Десяток

2 Розв'яжи задачу.

Мама купила 5 яєць, Христина — стільки ж. Скільки всього яєць купили мама з донькою?

Говорять: **десяток** яєць.

3 Добудуй у зошиті схему. Розв'яжи задачу.

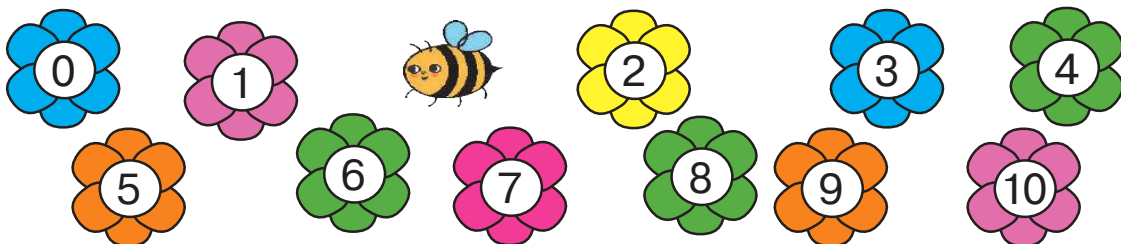
Софійка підготувала на виставку 5 малюнків, Надійка — на 2 малюнки більше. Скільки малюнків підготувала Надійка?

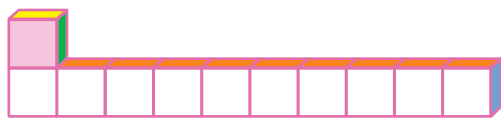
4 У порожню бочку налили спочатку 4 л води, потім — 2 л, а потім — ще 3 л. Після цього відлили 5 л і знову налили 6 л. Скільки води у бочці?

5 Допоможи бджілці зібрати квіти, щоб отримати десяток. Склади й запиши в зошиті різні вирази.

1 Як утворити числа другого десятка?

Один на десять
Одинадцять

Два на десять
Дванадцять

Три на десять
Тринадцять

...

Два десятки
Двадцять

2 Перепиши приклади в зошит, уставляючи пропущені числа.

$$10 + 1 = 11$$

$$10 + 2 = 12$$

$$10 + 3 = 13$$

$$10 + \star = 14$$

$$10 + \star = 15$$

$$10 + \star = 16$$

$$10 + \star = 17$$

$$10 + \star = 18$$

$$10 + \star = 19$$

$$10 + \star = 20$$

3 Вадимові 8 років, Оксана на 2 роки старша від нього. Скільки років Оксані?

- 1 Назви числа в порядку зменшення.

- 2 Відрізок завдовжки 10 см продовжили на 2 см. Якої довжини став відрізок? Накресли його в зошиті.

- 3 З десятилітрової каністри водій відлив 4 л палива. Скільки літрів палива залишилося в каністрі?

- 4 Від смужки завдовжки 10 см відрізали 4 см, а потім — ще 3 см. На скільки сантиметрів коротшою стала смужка?

- 5 $7-5$ та $9-6$
 $\geq \leq$ $3+7$ та $10-0$

- $9-2$ та $6+2$
 $8-6$ та $5-4$

- 6 У кожного з дітей була монета у 10 гривень. Вони зробили покупки у шкільному буфеті. Хто скільки решти отримав?

83 Дециметр

- 1 Накресли відрізки в зошиті і виміряй їх.

10 см — це один **дециметр**.

$$1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$$

- 2 Накресли в зошиті один відрізок завдовжки 1 дм, а інший — завдовжки 10 см. Порівняй.

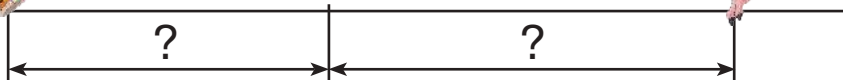
- 3 Розглянь малюнки. Запиши у зошиті вимірювання за зразком.

1 дм 2 см

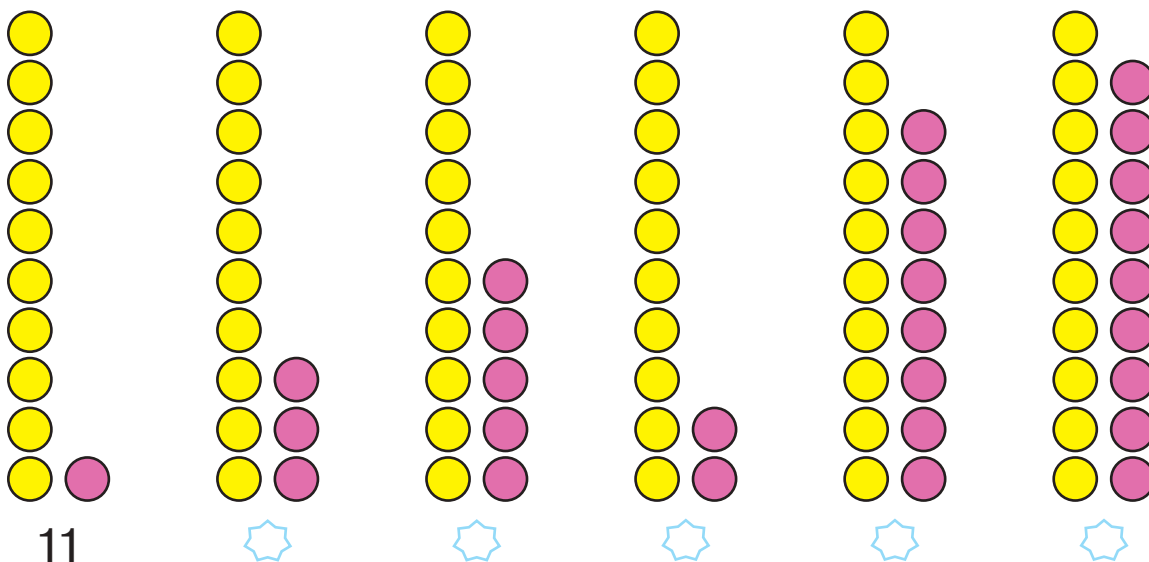
- 4 Виміряй відстань за допомогою лінійки від тигреняти до м'яча і від страуса до м'яча. Хто ближче до м'яча? На скільки?

Читання та запис чисел другого десятка. Одноцифрові й двоцифрові числа

- 1 Полічи, скільки всього кружечків у кожній парі стовпчиків. Запиши результати в зошиті.

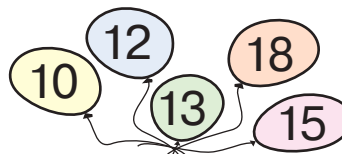

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Це числа **другого десятка**.

- 2 Чому кульки з числами об'єднали у дві групи?

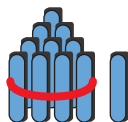
Числа, які записують за допомогою однієї цифри, називаються **одноцифрові**, двома цифрами — **двоцифрові**.

Читання та запис чисел другого десятка. Лічба в межах 20

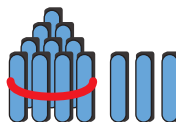
1 Прочитай утворені числа.

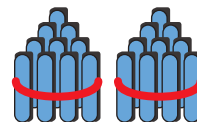
10

11

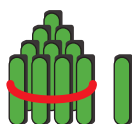

13

20

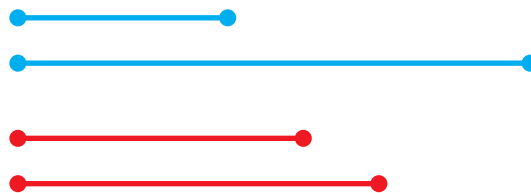
2 Запиши утворені числа.

3 Склади вирази за зразком.

$$4 \text{ см} + 6 \text{ см} = 10 \text{ см}$$

4 Склади у зошиті й розв'яжи задачу за малюнком.

?, на 3 більше

5 Запиши та обчисли вирази.

$$9 - 6 - 2$$

$$10 - 3 - 4$$

$$3 + 3 - 4$$

$$5 + 3 + 1$$

$$8 - 6 + 5$$

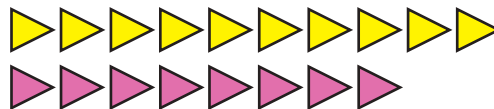
$$0 + 7 - 3$$

6 Равлик Руді проповз по стежці 6 см, а потім по вернувся на 4 см назад і заснув. Скільки всього сантиметрів проповз Руді?

Визначення десятків і одиниць у складі двоцифрового числа

- 1 Порахуй трикутники. Визнач число одиниць у кожному записі.

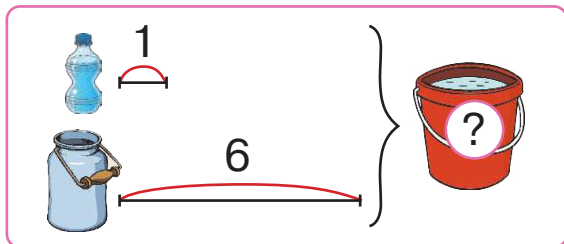
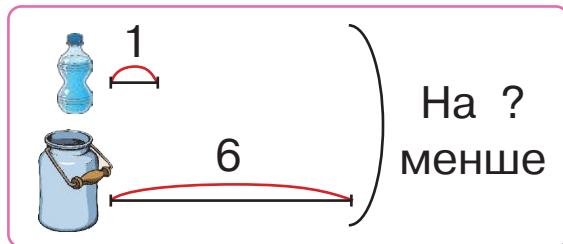

Число **19** містить
1 десяток і **9** одиниць.

- 2 Які числа подані в таблиці? Запиши їх.

Десятки	Одиниці	Число	Десятки	Одиниці	Число
1	1		1	8	
1	6		2	0	

- 3 У пляшці 1 л води, у бідоні — 6 л, а у відрі — стільки, скільки у пляшці й бідоні разом. Скільки літрів води у відрі? На скільки менше літрів води у пляшці, ніж у бідоні?

- 4 Запиши та обчисли вирази.

$$7 + 2 - 5$$

$$10 - 3 + 2$$

$$3 + 4 + 3$$

$$9 - 4 - 2$$

$$10 - 6 - 4$$

$$4 + 6 - 3$$

Додавання і віднімання чисел на основі нумерації

- 1 Запиши числа, більші за 10 і менші від 19.

- 2 За малюнками і записами поясни додавання і віднімання чисел.

18 = 1 дес. 8 од.

$$10 + 8 = \star$$

$$8 + 10 = \star$$

$$18 - 8 = \star$$

$$18 - 10 = \star$$

- 3 Обчисли вирази. Склади такі вирази з чисел 10, 4, 14.

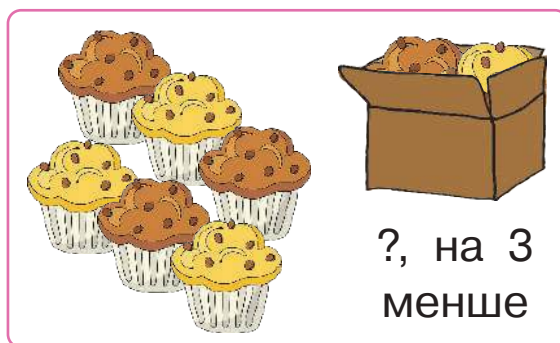
$$10 + 5 = \star$$

$$5 + 10 = \star$$

$$15 - 5 = \star$$

$$15 - 10 = \star$$

- 4 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

- 5 Обчисли.

$$3 + 10 = \star$$

$$10 + 3 = \star$$

$$10 + 6 = \star$$

$$6 + 10 = \star$$

$$13 - 3 = \star$$

$$16 - 10 = \star$$

1 Склади і обчисли вираз на додавання.

При додаванні до числа 1 одержуємо наступне число.

2 Склади і обчисли вираз на віднімання.

$$17 - \square = \square \square$$

При відніманні від числа 1 отримуємо попереднє число.

3 Обчисли.

$$11 + 1$$

$$20 - 1$$

$$15 + 1$$

$$16 - 1$$

$$13 + 1$$

$$17 - 1$$

$$18 + 1$$

$$12 - 1$$

4 Запиши «сусідів» чисел.

10

13

16

19

Додавання і віднімання чисел на основі нумерації

1 Математичний диктант.

- 1) Запиши цифрами числа: дванадцять, чотирнадцять, чотири, вісімнадцять.
- 2) Запиши число, у якому 1 дес. і 5 од.
- 3) Запиши число, наступне за числом 16.
- 4) Запиши число, яке передує числу 20.
- 5) На скільки число 8 більше, ніж число 6?

2 Обчисли вирази. Підкресли різниці.

$10 + 5$

$10 + 10$

$12 - 2$

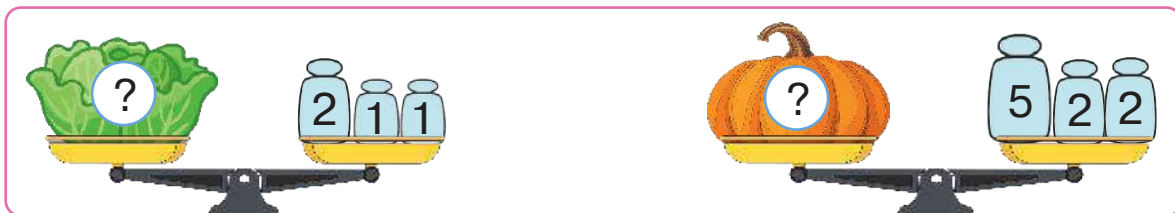
$11 - 1$

$16 - 10$

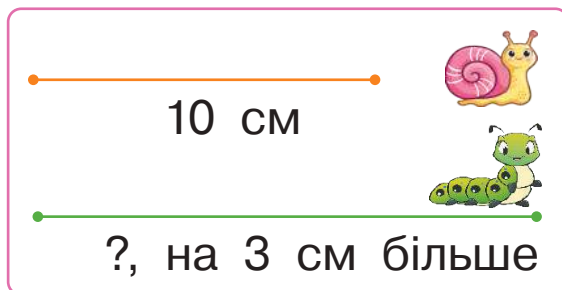
$14 - 4$

$2 - 2$

3 На скільки кілограмів капуста легша від гарбуза?

4 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

$8 - 4$ та 4

$12 - 10$ та 3

$7 + 3$ та 7

$\geq$ $12 - 1$ та 10

$20 - 1$ та 18

$5 + 5$ та 10

90 Додавання і віднімання чисел на основі нумерації

- 7 Хто скільки очок набрав? Склади в зошиті й запиши вирази. Прочитай їх по різному. Обчисли.

- 2 Запиши.

$9 - 6$

$5 - 4$

$8 - 6$

$8 - 3$

$10 - 7$

$9 - 8$

Вираз $9 - 6$ можна прочитати по різному.

Знайти різницю чисел 9 і 6.

9 зменшити на 6.

Від 9 відняти 6.

- 3 Прочитай вирази по різному. Обчисли їх у зошиті.

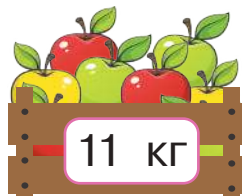

$16 - 6$

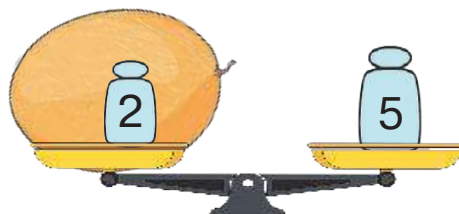
$10 + 8$

$20 - 1$

- 4 Склади й розв'яжи задачу. Яка маса яблук без ящика?

- 6 Визнач масу дині.

Додавання і віднімання чисел на основі нумерації

- 1 Обчисли і запиши в зошиті.

7 і 10

10 і 10

10 і 1

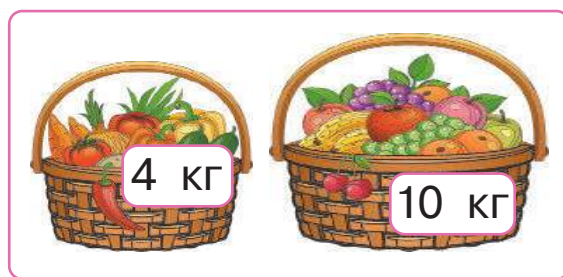
19 і 1

- 2 Побудуй схему до задачі. Розв'яжи її.

Дорослим слонам у зоопарку щоденно додають у їжу 15 кг моркви, а хліба — на 5 кг менше. Скільки кілограмів хліба дають дорослим слонам щодня?

- 3 Склади й розв'яжи задачу на порівняння маси в зошиті.

- 4 Обчисли і запиши в зошиті.

9 – 5 + 3

10 + 5 – 1

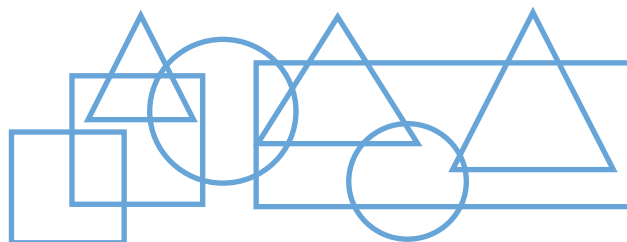
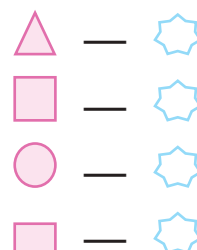
10 – 4 + 2

5 + 4 – 7

16 – 6 + 8

18 – 10 + 2

- 5 Запиши в зошиті кількість фігур.

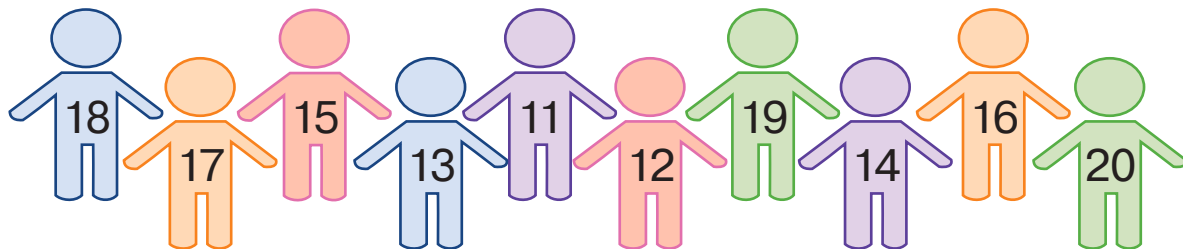

Проект «Юні архітектори».

Інструкції шукай в електронному додатку.

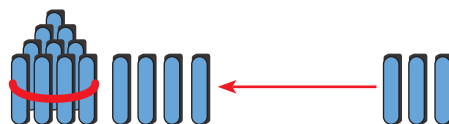
- 1 Запиши числа в порядку збільшення. Підкресли десятки синім кольором, одиниці — червоним.

- 2 Як до 14 додати 3? Запиши в зошиті.

$$4 + 3$$

$$14 + 3$$

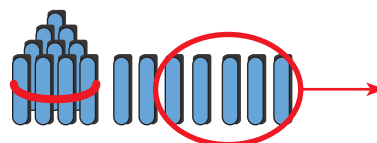
При додаванні одноцифрового числа до двоцифрового одиниці додають до одиниць.

- 3 Як від 17 відняти 5? Запиши в зошиті.

$$7 - 5$$

$$17 - 5$$

При відніманні від двоцифрового числа одноцифрового від одиниць віднімають одиниці.

- 4 Обчисли вирази в зошиті.

$$3 + 5$$

$$13 + 5$$

$$8 - 3$$

$$18 - 3$$

$$2 + 3$$

$$12 + 3$$

$$9 - 4$$

$$19 - 4$$

$$1 + 6$$

$$11 + 6$$

$$6 - 5$$

$$16 - 5$$

Додавання і віднімання чисел в межах 20

1 Склади вирази за малюнками. Обчисли.

2 Склади й розв'яжи задачу за малюнками. Запиши в зошиті.

Було

14 кг

З'їв

2 кг

Залишилося

3 Склади й розв'яжи задачу за малюнками. Запиши в зошиті.

За день
12 кг

На 10 кг менше

4 Обчисли довжину ламаної. Результат запиши в зошиті.

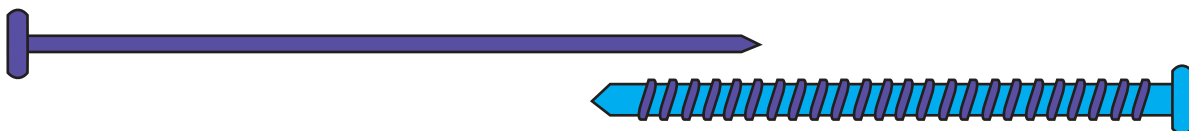

94 Порівняння довжин відрізків

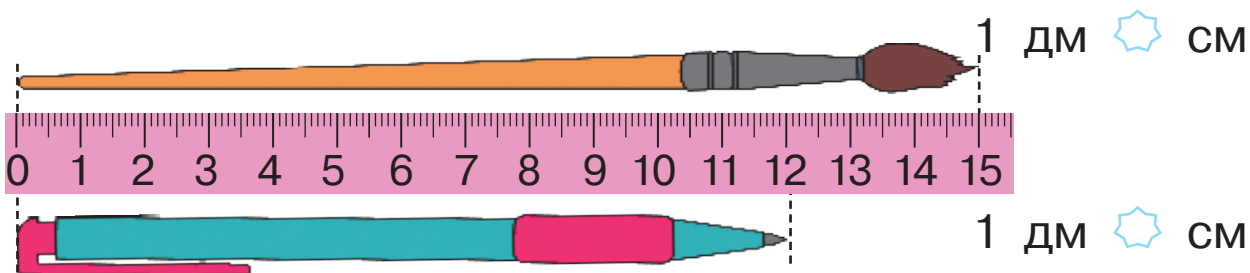
1 Покажи на лінійці 1 см, 1 дм.

2 Виміряй довжину шурупа і цвяха. Порівняй.

3 Виміряй і запиши в зошиті довжину предметів.

4 Склади й розв'яжи задачу на порівняння.

5 Діти обчислювали на швидкість. У переможця всі значення виразів дорівнюють 9. Хто це?

Миколка

$$6 + 4 - 1$$

$$3 + 3 + 3$$

$$5 + 4 + 1$$

Вікуся

$$7 - 4 + 6$$

$$8 + 2 - 3$$

$$6 + 3 + 0$$

Степанко

$$5 + 2 + 2$$

$$4 + 3 + 2$$

$$10 - 7 + 6$$

1 Запиши числа, менші на 1.

11

10

15

19

20

1

2 Склади та обчисли вирази в зошиті.

3 Яка маса лимонів? Яка маса баклажанів?

?

3 кг

4 кг

?

4 Порівняй і запиши в зошиті.

 $\geq$
 $\leq$

10 + 9 та 20

7 + 2 та 8

15 та 12 + 4

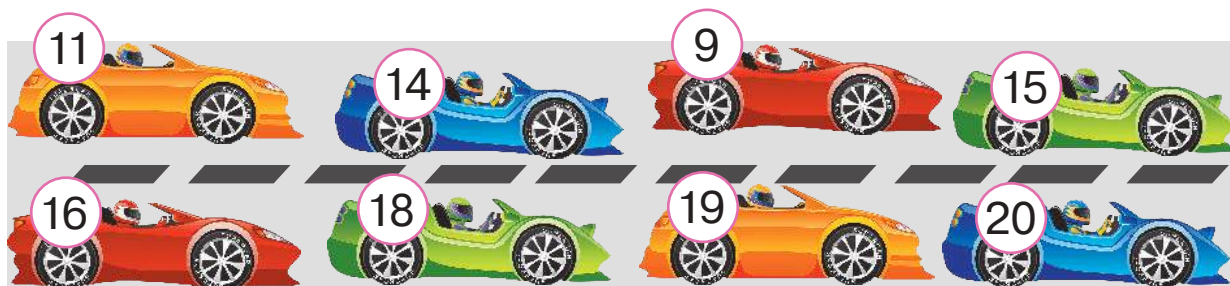
10 - 2 та 9

5 Татко купив 6 кг овочів і фруктів. З них 4 кг — овочі. Скільки кілограмів фруктів купив татко?

Читання та запис математичних виразів. Аналіз задач

- 1 Запиши в зошиті тільки двоцифрові номери машинок.

- 2 Прочитай вирази по різному, використовуючи по дані слова.

$$6 + 3 = 9$$

$$18 - 8 = 10$$

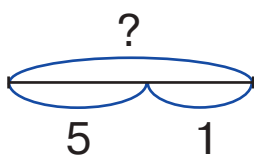
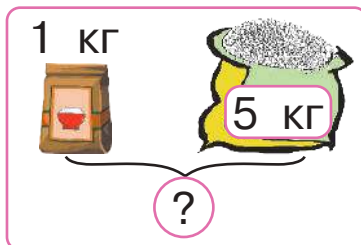
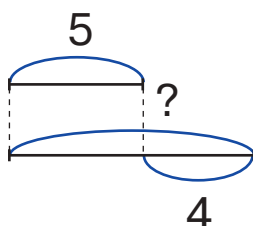
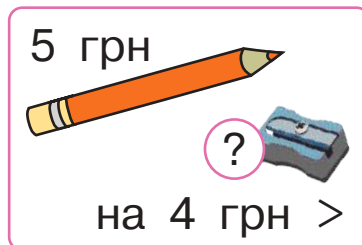
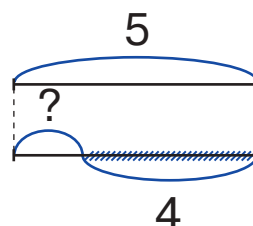

додати плюс
збільшити

відняти мінус
зменшити

- 3 Склади в зошиті задачі до малюнків. Вибери відповідну схему до кожної задачі. Розв'яжи задачі.

1 Склади та обчисли вирази.

- До числа 15 додати 3.
- Від числа 10 відняти 9.
- Число 20 зменшити на 1.
- Число 12 збільшити на 4.

2 Знайди зайву інформацію в задачі.
Розв'яжи задачу в зошиті.

У пісочниці лежало 2 відерця,
гралося 7 малюків. Троє дітей
пішло додому. Скільки малюків
залишилося в пісочниці?

3 Обчисли вирази в зошиті.

$$3 + 10 + 3$$

$$15 - 4 - 1$$

$$9 - 6 + 10$$

$$10 + 8 - 4$$

$$10 + 8 - 1$$

$$7 - 5 + 6$$

4 Про що ти дізнаєшся з таблиці? Склади в зошиті
й розв'яжи задачу за даними таблиці.

Сашко прочитав	Сторінок
Учора	3
Сьогодні	5

5 Доповни задачу даним. Розв'яжи її.

На дитячому майданчику дітей грали в піжмурки. Двох дітей покликали додому. Скільки дітей залишилося на майданчику?

Таблиця додавання в межах 10. Лінійна діаграма

- 1 Розглянь таблицю додавання в межах 10. Подумай, як її використовувати.

+	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	
3	4	5	6	7	8	9	10		
4	5	6	7	8	9	10			
5	6	7	8	9	10				
6	7	8	9	10					
7	8	9	10						
8	9	10							
9	10								

Доданки 3 і 5
Сума 8

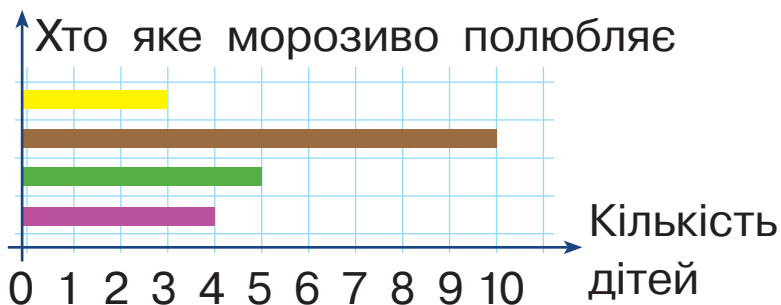
- 2 Мурашки Яшка та Мар'яшка повзуть наввипередки. Яшка проповз 8 см, а Мар'яшка — 10 см. Хто проповз більше і на скільки? Запиши в зошиті.

- 3 Розглянь діаграму.

фруктовий лід
пломбір
фруктове
шоколадне

Скільки дітей любить пломбір? На скільки більше дітей люблять пломбір, ніж фруктовий лід?

99 Рівності. Нерівності

- 1 Розглянь записи у двох стовпчиках. Чим вони схожі? Чим відрізняються?

$$3 + 5 = 8$$

$$6 > 5$$

$$10 - 6 = 4$$

$$8 > 0$$

$$17 - 7 = 10$$

$$4 + 3 > 5$$

$$2 + 4 = 6$$

$$9 > 2 + 5$$

РІВНОСТІ

НЕРІВНОСТІ

Рівності мають у записі знак $=$,
а нерівності мають або $>$, або $<$.

- 2 Перепиши в зошиті. Підкресли рівності синім кольором, а нерівності — зеленим.

$$5 + 5 < 10 + 3$$

$$19 + 1 = 10 + 10$$

$$5 + 10 = 10 + 5$$

$$18 - 8 < 13 - 1$$

$$9 + 1 > 6 + 1$$

$$17 - 1 = 15 + 1$$

- 3 Склади та обчисли вираз в зошиті.

Було

Вийшли

Скільки козенят
залишилося
в будиночку?

- 4 Склади в зошиті рівності з чисел 2, 6, 8.

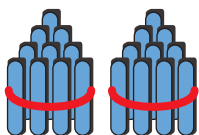
• Перетвори одну рівність на нерівність.

Нумерація чисел від 21 до 100

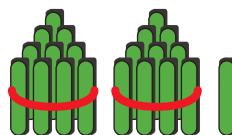
100

Утворення чисел третього десятка

- 1 Яке число наступне за числом 20? Як його отримати?

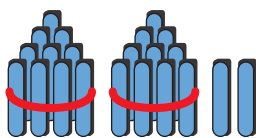
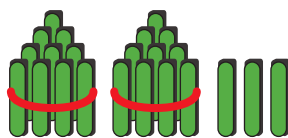
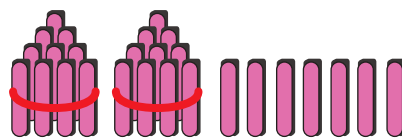

2 десятки,
тобто число

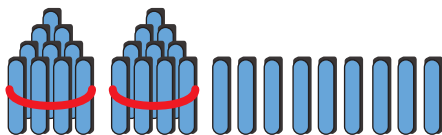
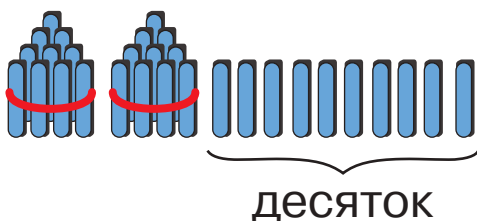

2 десятки і один,
тобто двадцять один

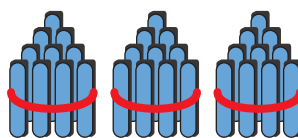
- 2 Назви кількість паличок на кожному малюнку.

- 3 Поклади 2 десятки паличок і ще 9 паличок. Яке число утворилося? Як отримати наступне число?

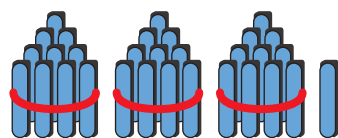
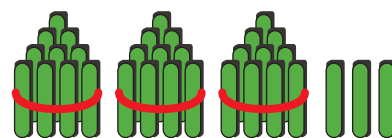
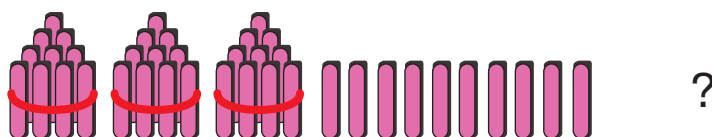

=

Три десятки — це число **тридцять**: 30.

1 Скільки паличок на кожному малюнку?

Чотири десятки — це число **сорок**: 40.

2 Назви й запиши в зошиті числа від 30 до 40.

3 Порівняй числа і запиши в зошиті.

$\geq$	32 та 38	23 та 32	17 та 37
$\leq$	40 та 30	39 та 29	20 та 40

4 У танцювальному гуртку було 10 дівчаток. Згодом записалося ще 6 хлопчиків. Скільки всього дітей стало в танцювальному гуртку?

Запиши розв'язання задачі в зошиті.

5 У конкурсі юних художників узяли участь 8 хлопчиків, а дівчаток — на 2 менше. Скільки дівчаток узяло участь у конкурсі?

6 Обчисли вирази.

$10 + 1$	$6 - 4$	$5 + 5$	$12 - 2$
$2 + 5$	$8 - 5$	$1 + 4 + 4$	$9 - 3 + 4$

102 Утворення чисел п'ятого десятка

1 Прочитай числа.

2 Яке число утворили? Додай 1 паличку. Як ти вважаєш, яке число утвориться?

П'ять десятків — це число **п'ятдесят**: 50.

3 Порівняй числа.

$\geq$ 46 та 44

41 та 43

45 та 42

$\leq$ 48 та 47

49 та 50

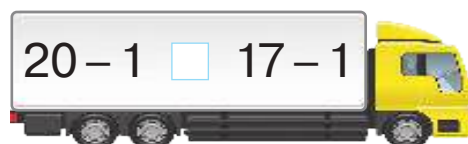
40 та 41

4 Склади й розв'яжи задачу.

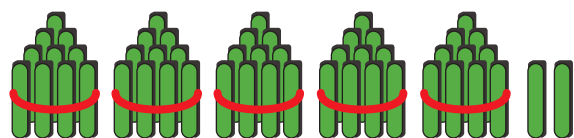
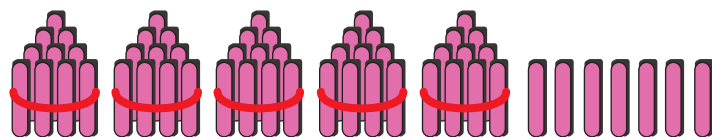
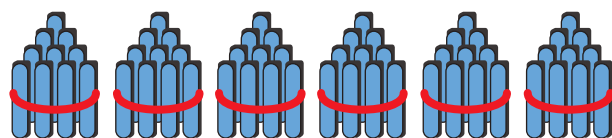

Було	Продали	Залишилося
14 кг	10 кг	? кг

5 Запиши вирази в зошиті. Обчисли та порівняй.

1 Утвори й запиши числа в зошиті.

?

Шість десятків — це число **шістдесят**: 60.

2 Було

Купили

Стало

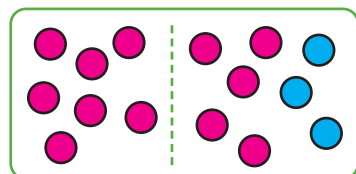
3

Автомобіль заправили, залити в бак 9 л бензину. На дорогу до дачі витратили 4 л бензину. Скільки бензину залишилося в баці? Чи вистачить бензину на дорогу від дачі додому?

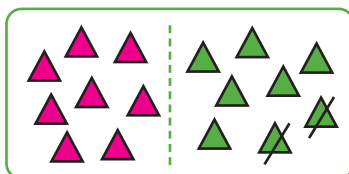
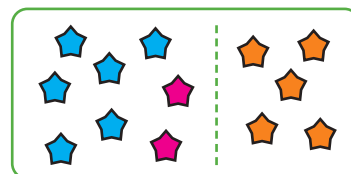
4

Склади й запиши в зошиті нерівності за зразком.

$\geq$
 $\leq$

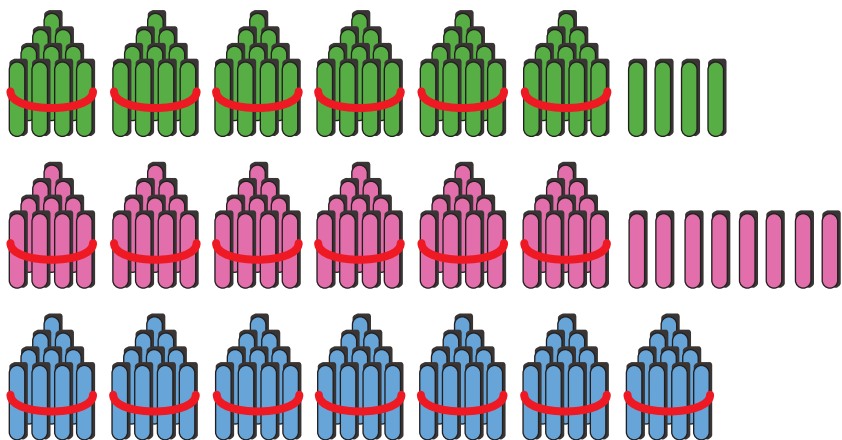

$$7 < 5 + 3$$

104 Утворення чисел сьомого десятка

1 Запиши утворені числа в зошиті.

Сім десятків – це число **сімдесят**: 70.

2 Запиши в зошиті числа від меншого до більшого.

3 Запиши в зошиті вирази, у які треба вписати число 8.

$$8 + \text{☆} = 10$$

$$\text{☆} + 2 = 10$$

$$10 + \text{☆} = 18$$

$$\text{☆} - 1 = 8$$

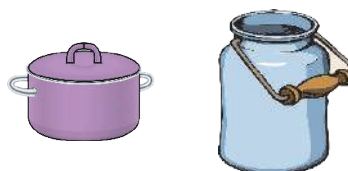
$$\text{☆} - 7 = 1$$

$$\text{☆} - 10 = 2$$

4 Склади і запиши задачу в зошиті.

У бідоні — 10 л
У каструлі — 4 л } ?

5 Обчисли вирази в зошиті.

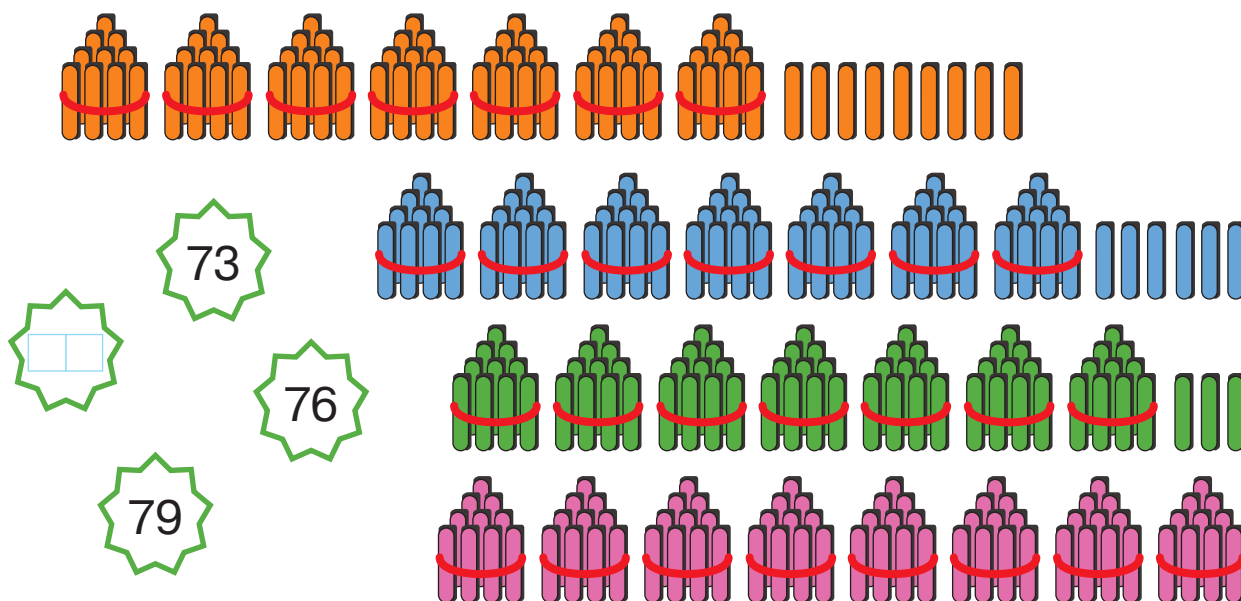

$$13 - 3 + 9$$

$$4 + 2 + 3$$

$$7 - 7 + 10$$

- 1 З'ясуй, які числа позначають відповідну кількість паличок в ряду.

Вісім десятків — це число **вісімдесят**: 80.

- 2 Порівняй числа і запиши в зошиті.

$\geq$

76 та 77

75 та 74

77 та 78

80 та 79

71 та 72

74 та 73

- 3 Пиріг розрізали на 8 частин. Діти з'їли 3 шматки. Скільки шматків пирога залишилося для дорослих?

- 4 Обчисли вирази в зошиті.

$$6 + 4$$

$$5 + 5 - 8$$

$$10 + 9 - 1$$

$$7 - 6 + 9$$

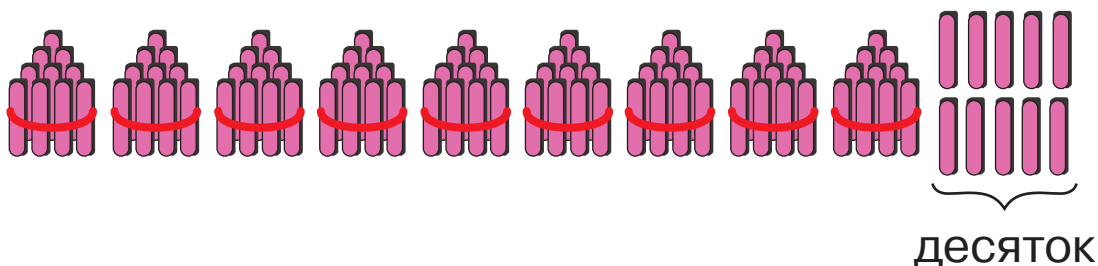
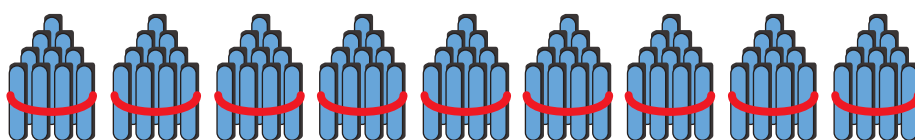
$$8 - 7$$

$$2 + 2 + 4$$

$$8 + 2 + 7$$

$$15 - 5 + 4$$

- 1 Розкажи, як утворили число 90.

Дев'ять десятків — це число **дев'яносто**: 90.

- 2 Запиши числа в порядку спадання.

- 3 На спортивному святі у змаганнях із бігу взяли участь 6 дітей, із стрибків у висоту — 4, а із стрибків у довжину — 5 дітей. Скільки всього дітей змагалися на спортивному святі?

- 4 Перепиши в зошит, вставляючи числа, щоб рівності й нерівності були правильними.

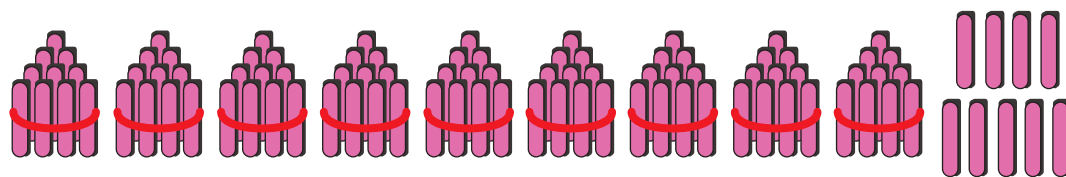

$$4 + 5 = \text{☆} + 3$$

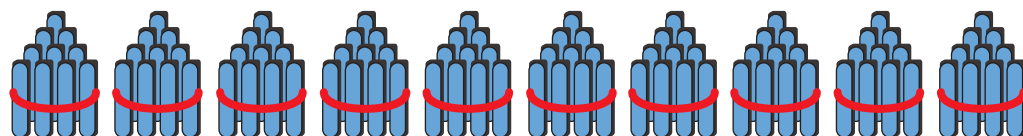
$$10 - 7 > 8 - \text{☆}$$

$$9 + \text{☆} < 10 + 3$$

- 1 Виклади палички. Яке число утворили?

Поклади ще одну паличку до одиниць. Яке число отримали?

Десять десятків — це число **сто**: 100.

- 2 У перегонах брали участь 10 велосипедистів. Двоє з них зійшли з дистанції. Скільки велосипедистів дісталися до фінішу?

- 3 Накресли три відрізки. Перший — завдовжки 6 см, другий — 4 см. Довжина третього — до рівнює сумі довжин двох перших відрізків.

- 4 Зайчик записував одноцифрові числа, а білочка — двоцифрові. Знайди й виправ помилки в записах.

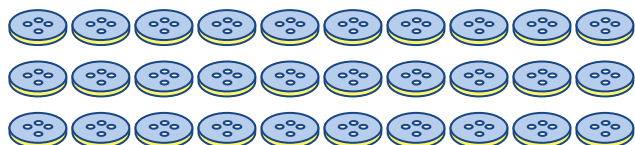
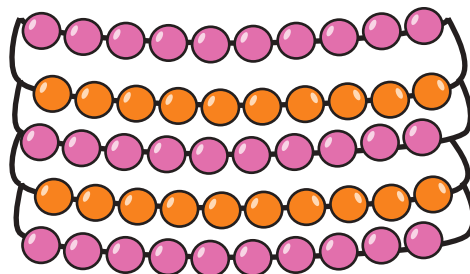
7, 4, 16, 8, 1,
33, 6, 9.

74, 29, 10, 3,
51, 69, 11, 5.

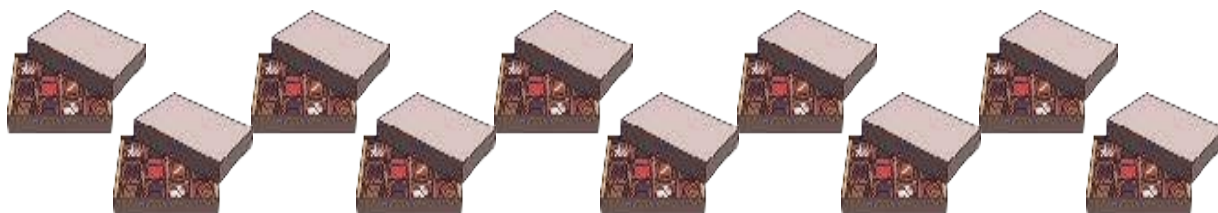
108 Лічба в межах 100. Лічба десятками

- 1 Скільки предметів? Запиши в зошиті відповідні числа.

Числа 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 називають **круглими**.

- 2 У кожній коробці — 10 цукерок.

Скільки цукерок у 3 коробках? Скільки — у 5 коробках? Скільки — у 9 коробках?

- 3 Доповни схему. Розв'яжи задачу в зошиті.

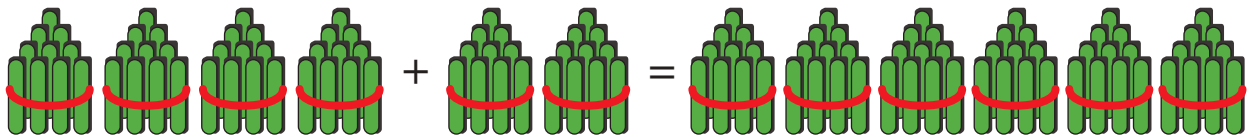
У букеті 9 тюльпанів, 5 — червоні, решта — рожеві. Скільки рожевих тюльпанів у букеті?

- 1 Виклади палички. Запиши в зошиті відповідні числа.

$$4 + 2$$

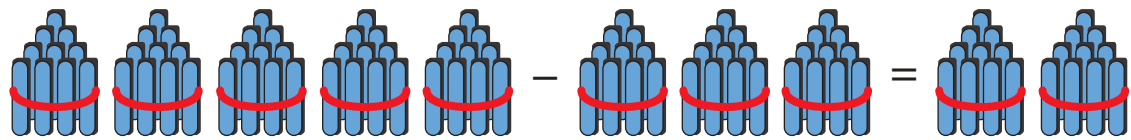

$$4 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.}$$

$$40 + 20$$

$$5 - 3$$

$$5 \text{ дес.} - 3 \text{ дес.}$$

$$50 - 30$$

- 2 Обчисли вирази і запиши їх у зошиті..

$$5 + 3$$

$$9 - 2$$

$$4 + 3$$

$$8 - 4$$

$$50 + 30$$

$$90 - 20$$

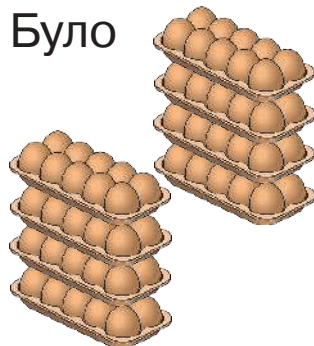
$$40 + 30$$

$$80 - 40$$

- 3 Склади задачу і розв'яжи її в зошиті.

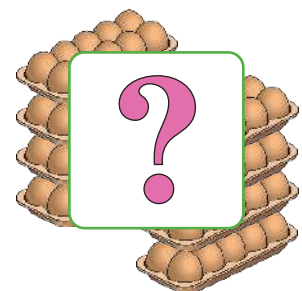
Було

Купила

Залишилося яєць

110 Числа першої сотні. Десятки та одиниці

1 Розглянь таблицю чисел першої сотні (на форзаці).

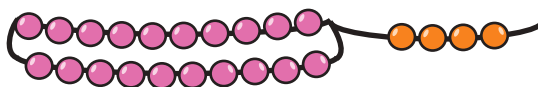
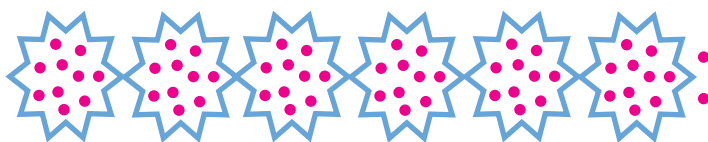
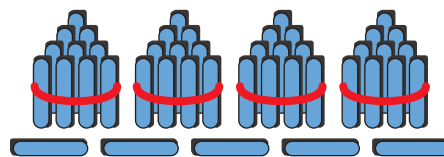
1) Прочитай числа першого, другого, третього, четвертого і десятого десятиків.

2) Запиши в зошиті попереднє число для числа 34.

3) Запиши в зошиті наступне число для числа 68.

4) Запиши в зошиті «сусідів» числа 89.

2 Визнач, яка модель якому числу відповідає.

3 Яке число записано в таблиці?

Що означає в його записі цифра 2? 3?

Десятки	Одиниці
 2	 3

4 У саду росте 16 кущів смородини, а малини — 10 кущів. На скільки більше кущів смородини в саду?

5 Порівняй числа і запиши в зошиті.

24 та 42

71 та 17

70 та 7 дес.

52 та 49

50 та 80

93 та 9 дес. 3 од.

111 Лічба в межах 100. Склад чисел

1 За допомогою паличок змодельюй число 47.

Склад числа 47 записують так:
 $47 = 40 + 7$ $47 = 4 \text{ дес.} + 7 \text{ од.}$

2 Запиши за зразком склад чисел.

$$15 = 10 + 5$$

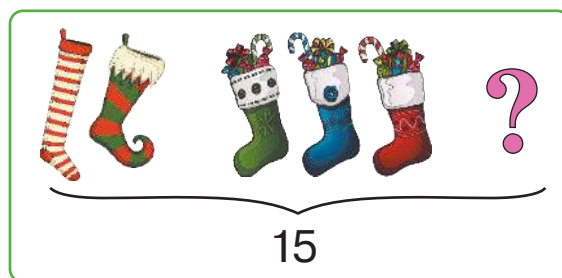
$$30 = 30 + 0$$

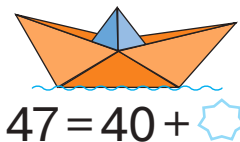
23 У книжці 19 загадок. Олеся з Мар'яном відгадали 10 загадок. Скільки загадок їм залишилося відгадати?

4 Склади й розв'яжи задачу в зошиті.

5 Упиши пропущені числа.

$$47 = 40 + \text{☆}$$

$$95 = \text{☆} + 5$$

$$24 = 20 + \text{☆}$$

$$73 = \text{☆} + 3$$

$$55 = \text{☆} + \text{☆}$$

$$38 = 30 + \text{☆}$$

114 Нумерація чисел від 21 до 100

1 Сapiши вирази. Знайди їх значення.

$$61 - 1$$

$$90 - 1$$

$$74 + 1$$

$$38 + 1$$

$$49 + 1$$

$$47 + 1$$

2 Обчисли вирази в зошиті.

$$70 + 8$$

$$99 - 9$$

$$50 + 7$$

$$84 - 80$$

$$63 - 60$$

$$30 + 6$$

3 Прочитай і порівняй задачі. Розв'яжи.

Маринка намалювала 3 динозаври олівцем і 7 — фарбами. Скільки всього динозаврів намалювала Маринка?

Маринка намалювала 3 динозаври олівцем, 7 — фарбами, а 5 — фломастером. Скільки всього динозаврів намалювала Маринка?

4 Знайди довжину шляху гусениці. Запиши в зошиті.

$$84 - 4 \text{ та } 70$$

$$77 \text{ та } 70 + 7$$

$$69 + 1 \text{ та } 73 - 3$$

$$50 + 4 \text{ та } 64$$

$$20 \text{ та } 22 - 1$$

$$90 + 9 \text{ та } 100$$

113 Метр

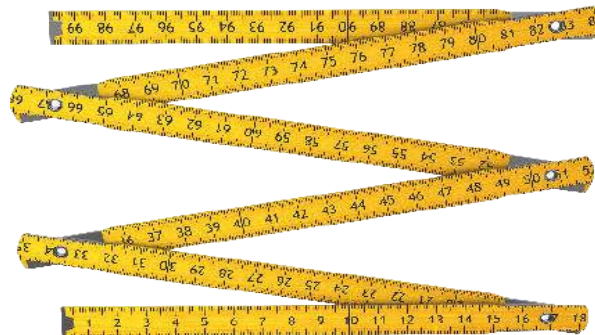
Щоб виміряти висоту дерева, довжину класу можна скористатися більшою міркою — **метром**.

- 1 Розглянь складаний метр.

Скільки дециметрів в 1 метрі?

Обчисли, скільки сантиметрів в 1 метрі.

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10$$

1 метр скорочено записуємо **1 м**

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$$

- 2 Запиши скорочені назви мірок у порядку збільшення.

1 дм

1 м

1 см

- 3 Для пошиття костюмів на свято закупили 15 м тканини, використали 10 м. Скільки метрів тканини залишилося?

- 4 Виміряй і запиши довжину класної дошки.

- 5 Обчисли вирази і запиши в зошиті.

$$1 + 2 + 4$$

$$13 - 10 - 0$$

$$8 - 4 - 4$$

$$10 + 1 - 2$$

$$11 - 1 - 1$$

$$18 - 8 - 1$$

$$6 + 3 + 2$$

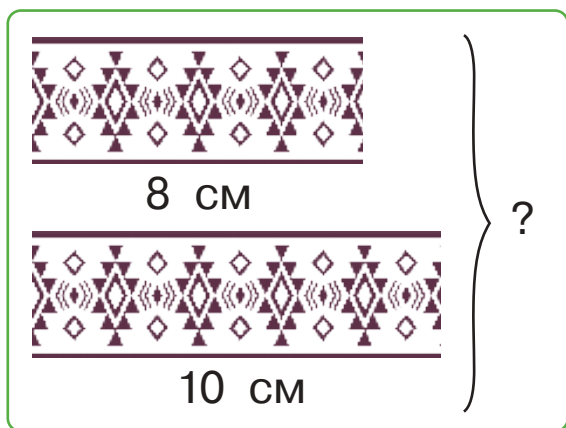
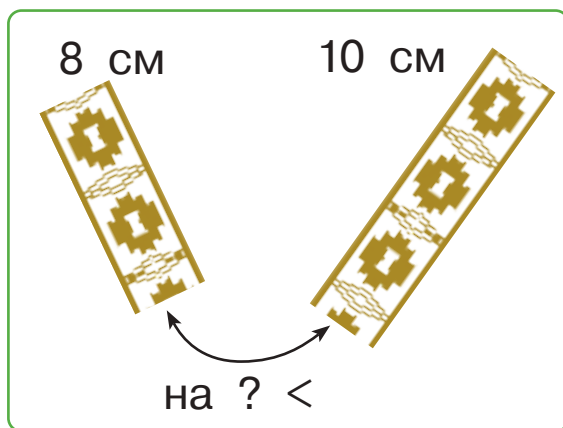
$$8 + 2 + 8$$

114 Метр. Порівняння чисел

- 1 Назви подані числа в порядку збільшення.

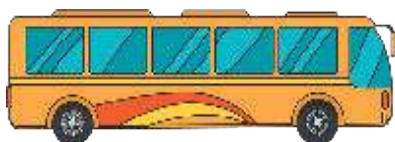
7 дм, 1 дм, 6 см, 1 м, 1 см

- 2 Відріжемо 10 см стрічки, а потім ще 8 см. Скільки всього сантиметрів ми відрізали? На скільки одна стрічка коротша за іншу?

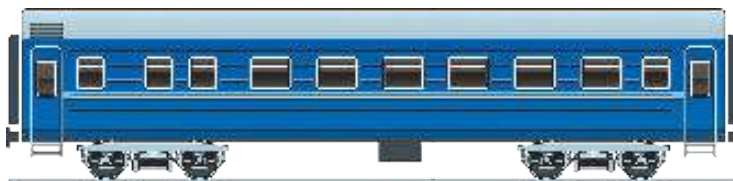

- 3 Висота сосни 35 м, а висота ялини — на 5 м менша. Яка висота ялини?

- 4 Порівняй довжину автобуса і пасажирського вагона. Запиши в зошиті, що довше.

6 м

26 м

- 5 Порівняй величини і запиши в зошиті.

28 м та 82 м 1 м та 10 дм 100 м та 10 м

115 Гроші

1 Скільки грошей на кожному малюнку?

100 к. = 1 грн

2 Обери купюру найбільшої вартості.

3 Сергійко витратив на повітряні кульки 10 гривень, його сестра — стільки ж. Скільки гривень вони витратили разом?

Якими грошима вони могли розрахуватися?

4 Обчисли. вирази і запиши у зошиті

$$70 - 1$$

$$60 + 5$$

$$88 + 1 + 1$$

$$100 - 1$$

$$74 - 70$$

$$30 + 9 + 1$$

$$59 + 1$$

$$36 - 6$$

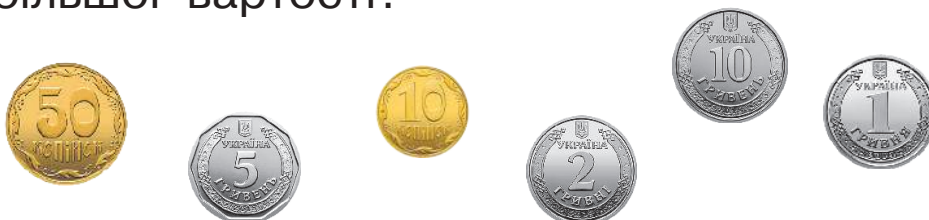
$$82 - 2 - 1$$

118

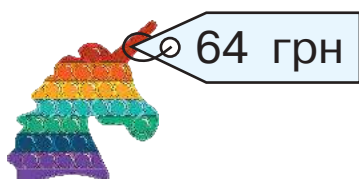
..... Нумерація чисел від 21 до 100

116 Гроші. Розв'язування задач

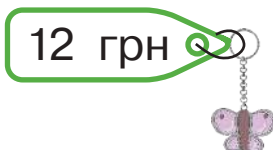
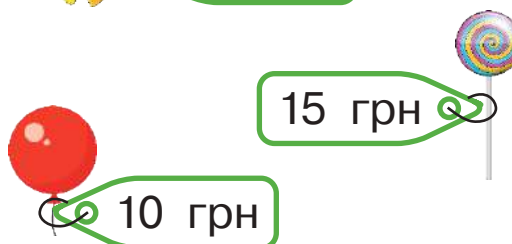
1 Назви монету найменшої вартості. Яка монета найбільшої вартості?

2 Оберіть найдешевшу іграшку.

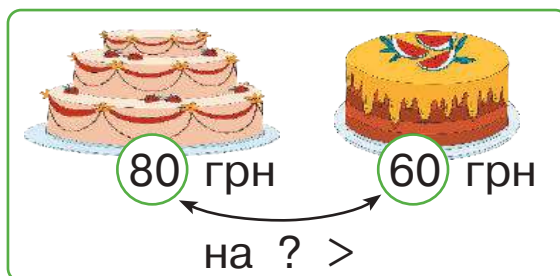
3 Хто що купив?

- 4 Для хатнього улюбленця купили смачну кісточку за 9 грн, а печиво коштувало на 30 грн дорожче. Скільки гривень заплатили за печиво?

- 5 Склади й розв'яжи задачу за малюнком.

- 6 Обчисли вирази.

$$7 + 3 - 5$$

$$6 - 4 + 8$$

$$9 + 1 - 10$$

$$2 + 7 - 3$$

$$6 + 4 - 8$$

$$3 + 3 + 3$$

- 7 Яку решту отримає покупець кожного товару? Обчисли.

- 8 Скільки грошей у кожному ряду? Обчисли.

117 Розв'язування задач

1 Виконай завдання усно.

Зменш на 30.

Збільш на 20.

40 90 30 50 60

10 20 80 50 70

2 Зроби разом з білочкою. Дізнайся, скільки горішків було в мішечку спочатку.

?

Взяла

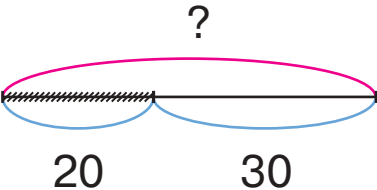

Залишилося

3

3 Наталочка купила іграшку головоломку за 20 гривень, і в неї залишилося ще 30 гривень. Скільки грошей було в Наталочки? Запиши в зошиті розв'язання задачі.

20 30 ?

Було — ?

Витратила — 20

Залишилося — 30

4 Випиши в зошит та обчисли спочатку суми, а потім — різниці.

$30 + 50$

$40 + 30$

$60 + 40$

$70 - 20$

$80 - 70$

$90 - 20$

$90 - 60$

$20 + 20$

$80 - 80$

118 Розв'язування задач

- 1 Запиши в зошиті різницю чисел. Підкресли у виразах від'ємник.

70 і 20

90 і 40

- 2 Дізнайся, скільки горішків білочка взяла з мішечка.

 <p>8</p>	<p>Взяла</p> 	<p>Залишилося</p> <p>3</p>
--	--	--

- 3 Дізнайся вартість покупки.

<p>Було</p> 	<p>Купили</p> <p>? грн</p>	<p>Залишилось</p>
---	--	--

- 4 Обчисли вирази.

$67 - 7$

$45 + 1$

$93 - 90$

$18 - 5$

$67 - 60$

$80 - 1$

$93 - 90$

$16 + 3$

$42 - 40$

$30 + 8$

$50 + 1$

$12 + 6$

- 5 Добери пропущені числа.

$7 - \text{?} = 5$

$10 - \text{?} = 6$

$9 - \text{?} = 2$

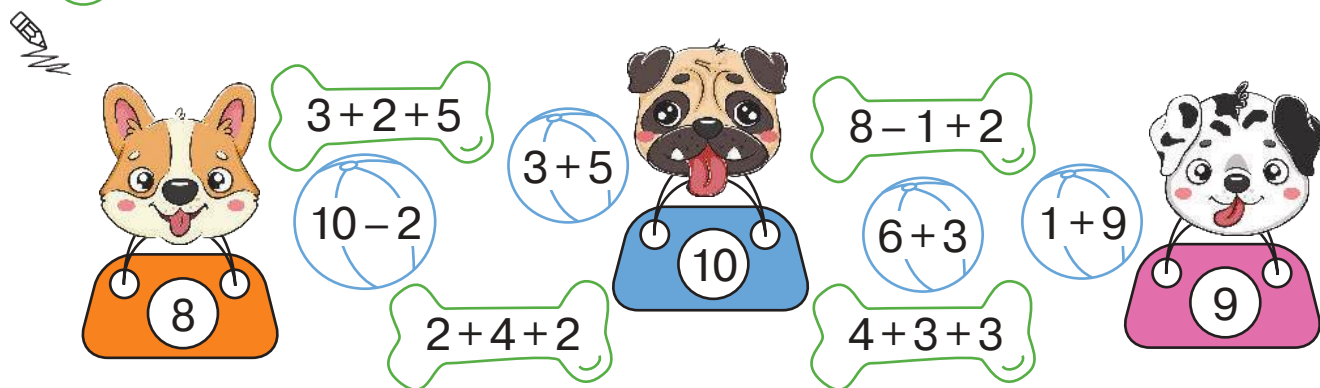
$6 - \text{?} = 2$

$8 - \text{?} = 4$

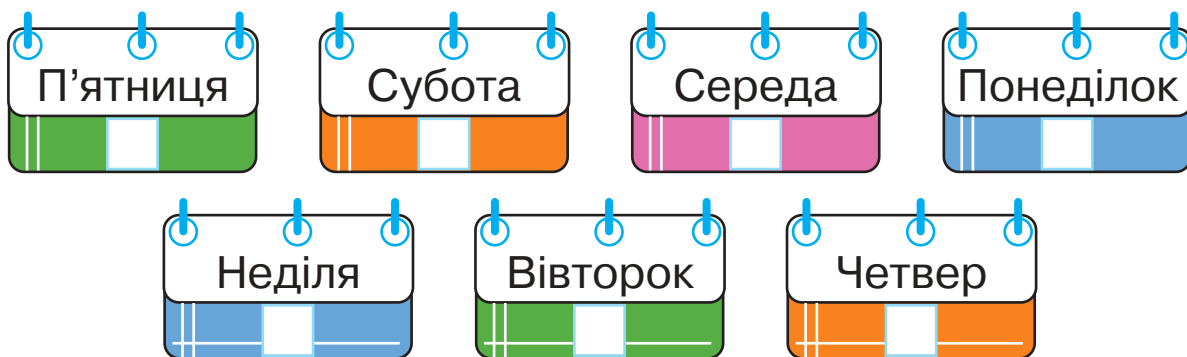
$7 - \text{?} = 3$

119 Час. Тиждень. Доба. Година

1 Визнач, де чия іграшка.

2 Скільки днів у тижні? Назви дні за порядком, починаючи з понеділка. Назви свій улюблений день.

3 Розглянь малюнки. Чи знаєш ти, що таке доба?

Перший урок у школі починається в один і той самий час. Від сьогоднішнього уроку до початку завтрашнього минає одна доба. Доба поділяється на такі частини: ніч, ранок, день, вечір.

$$1 \text{ доба} = 24 \text{ години}$$

4 Запиши в зошиті та обчисли вираз.

Надійка була у бабусі тиждень і 3 доби. Скільки днів гостювала дівчинка у бабусі?

Понеділок	4	11	18	25	
Вівторок	5	12	19	26	
Середа	6	13	20	27	
Четвер	7	14	21	28	
П'ятниця	1	8	15	22	29
Субота	2	9	16	23	30
Неділя	3	10	17	24	

5 Запиши в зошиті та обчисли вираз.

У тижні 7 днів. З них 2 дні в тата вихідні. Скільки в тата робочих днів на тиждень?

6 Обчисли в зошиті вирази.

$$\begin{array}{lll} 9 + 1 + 8 & 60 - 20 + 8 & 90 - 20 - 50 \\ 6 - 5 + 9 & 50 + 30 + 2 & 70 - 30 - 30 \\ 5 + 5 + 6 & 10 + 60 + 4 & 100 - 10 - 60 \end{array}$$

7 Даринка їхала потягом до бабусі рівно добу. Скільки годин тривала поїздка Даринки?

8 Накресли відрізок завдовжки 12 см, а другий — на 2 см коротший.

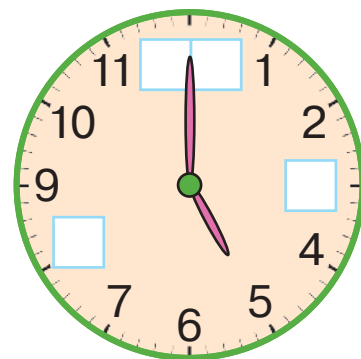

120 Визначення часу за годинником

- 1 Які бувають годинники? Де тобі доводилося їх бачити?

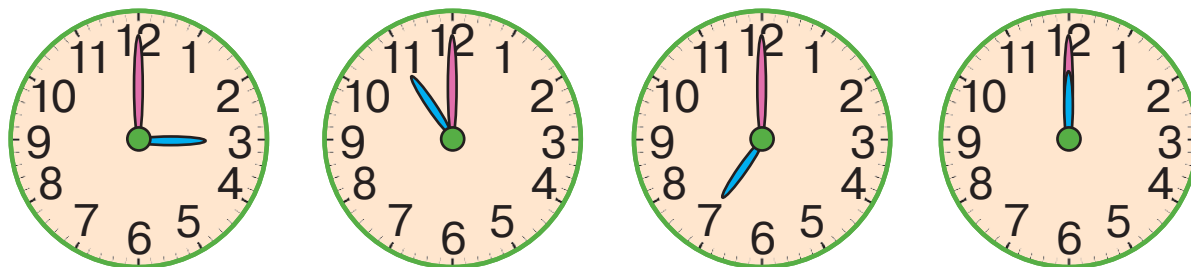
- 2 Визнач на циферблаті числа, яких бракує. Що показує велика стрілка? А що — маленька? Котра година?

Година і хвилина — одиниці вимірювання часу.

$$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$$

- 3 Який час показує кожний годинник?

- 4 У вівторок Борис читав книжку 20 хвилин і стільки ж часу дивився мультфільм. Скільки часу витратив хлопчик на улюблені заняття?

5 Ганнуся дивилася фільм протягом 60 хв. Скільки годин вона провела біля телевізора?

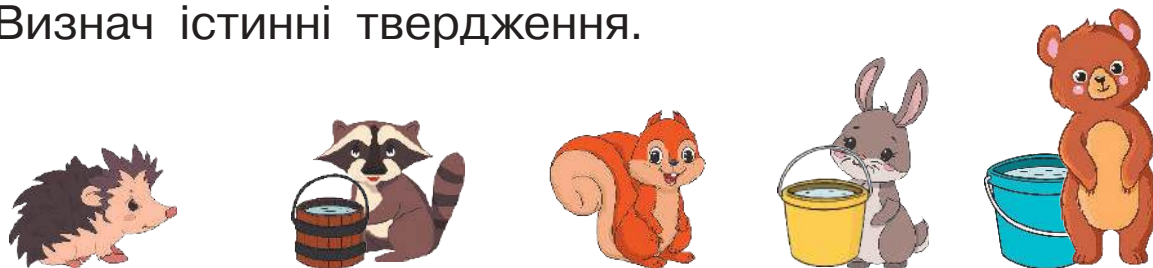
6 Склади й розв'яжи задачу за малюнками.

Було	З'їли	Залишилось
		

7 Які числа потрібно вписати?

$\star - 7 = 10$	$13 - \star = 10$	$\star - 1 = 10$	$19 - \star = 10$
$\star - 2 = 10$	$18 - \star = 10$	$\star - 6 = 10$	$15 - \star = 10$
$\star - 5 = 10$	$16 - \star = 10$		

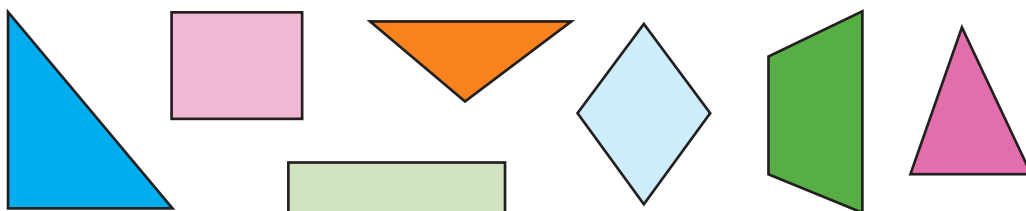
8 За малюнками склали твердження: істинні (правильні) й хибні (неправильні).
Визнач істинні твердження.

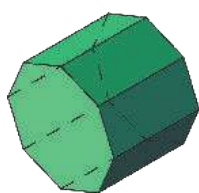
- Усі звірята з відерцями.
- Є звірята з відерцями.
- Деякі звірята з відерцями.
- Кожне звірятко з відерцем.
- Не всі звірята з відерцями.
- Більшість звірят із відерцями.

121 Куб. Куля. Конус. Циліндр. Піраміда

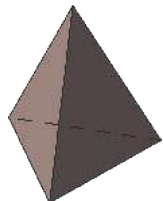
1 Порахуйте на малюнку окремо трикутники і чо-
тирикутники.

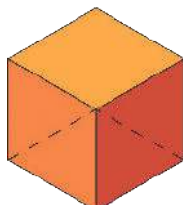
2 Розглянь фігури. Чим вони схожі й чим відрізня-
ються від фігур у попередньому завданні?

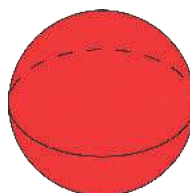
циліндр

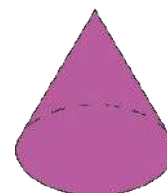
піраміда

куб

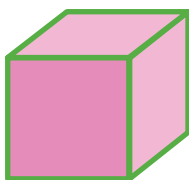
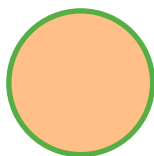
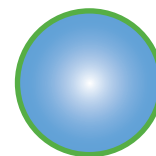

куля

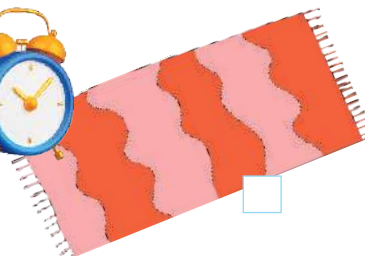
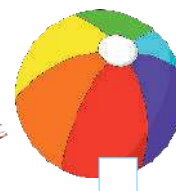

конус

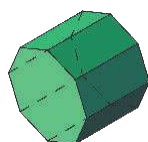
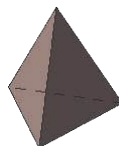
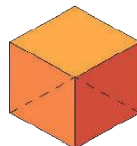
3 Назви об'ємні фігури.

4 Визнач предмети, схожі на об'ємні фігури.

5 Знайди зайву фігуру. Чим вона відрізняється від решти?

6 Іванко збудував гараж для своєї машинки із 7 кубиків, а Маринка для будівництва моста використала 10 кубиків. На скільки кубиків менше використав хлопчик?

7 Соломія зробила 7 конусних кошиків для квітів, а Гнат — 10. Скільки всього кошиків зробили діти?

8 Вибери вирази, які хочеш обчислити. Запиши їх у зошиті.

$7 + 3$

$4 + 3 + 2$

$12 - 10$

$36 + 1$

$40 + 30$

$9 - 6$

$6 - 4 + 7$

$16 + 1$

$78 - 1$

$60 - 50$

$10 - 8$

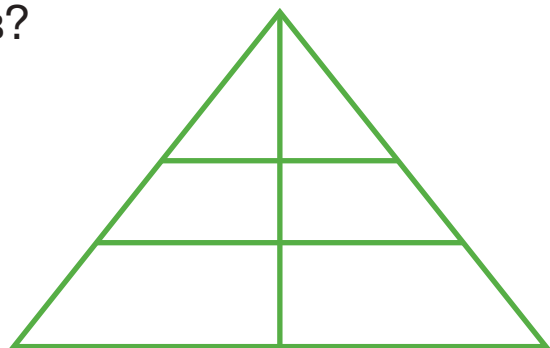
$10 - 7 + 3$

$20 - 1$

$80 - 1$

$90 - 40$

9 Скільки всього трикутників?

122 Об'ємні фігури

1 Склади та обчисли вирази за малюнками в зошиті.

Було

Полетіло

Залишилося

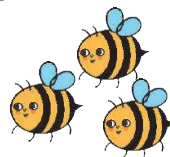

?

Було

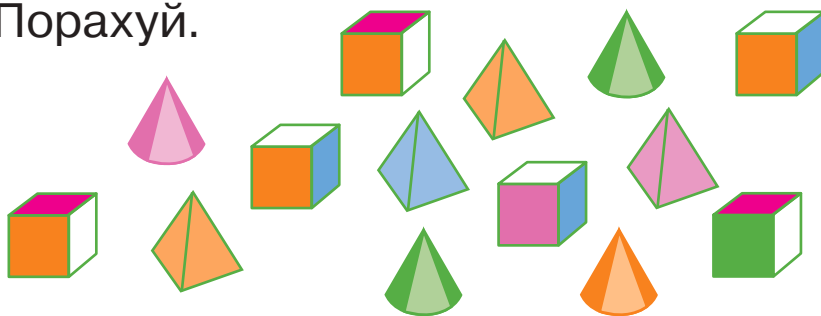
Прилетіло

Стало

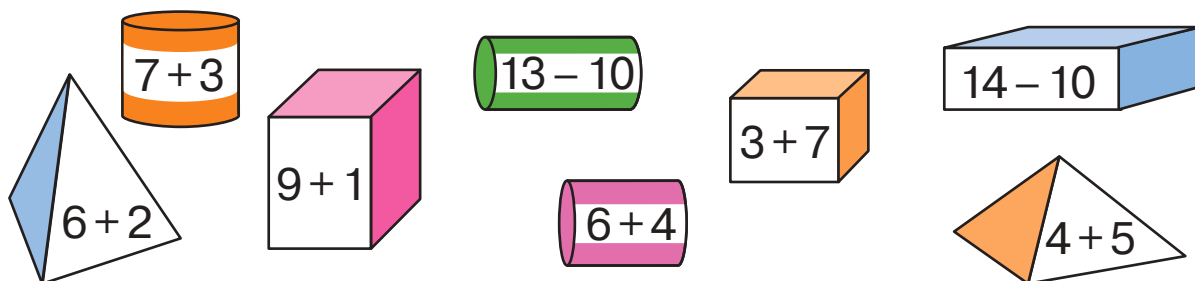

?

2 Назви фігури. Порахуй.

3 Обчисли в зошиті вирази, розміщені в циліндрах.

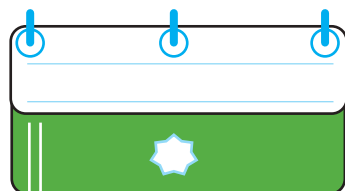
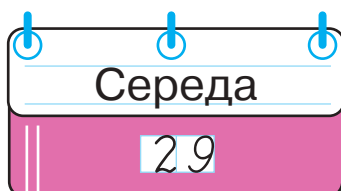
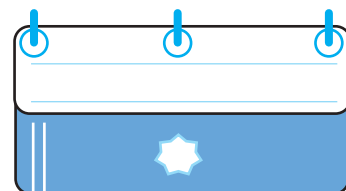
4 Назви пропущені слова і числа.

Нумерація чисел від 21 до 100

129

5 Обчисли вирази в зошиті.

$10 + 6$

$17 - 7$

$16 - 6$

$42 - 1$

$13 - 3$

$10 + 6$

$19 - 10$

$23 + 1$

$18 - 0$

6 У пеналі були фломастери.

Коли з нього взяли 4 фломастери, там залишилося 10.

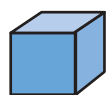
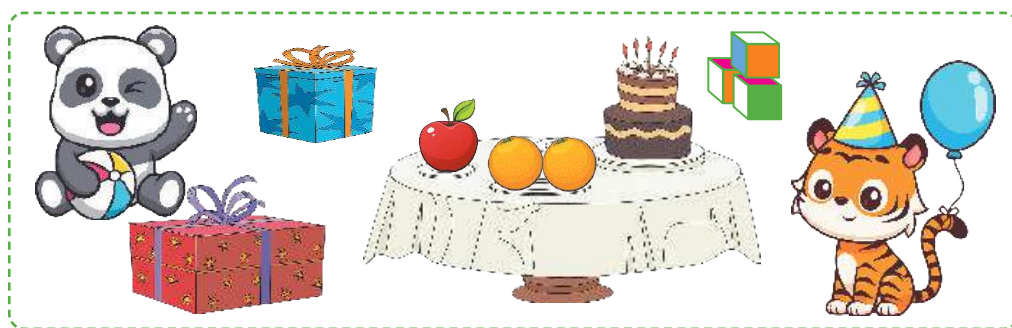
Скільки фломастерів було в пеналі спочатку?

7 Бабуся зібрала 3 десятки помідорів, а дідусь — 5 десятків. Скільки десятків помідорів забрали бабуся й дідусь разом?

8 Назви геометричні фігури. Знайди схожі за формою предмети на малюнку.

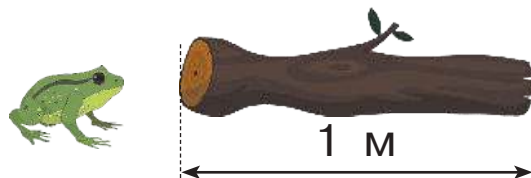
123 Одиниці вимірювання

- 1 На уроці фізкультури учні лісової школи стрибають через колоду завдовжки 1 м. Допоможи їм перестрибнути — визнач, як числа пропущено.

$$1 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

$$1 \text{ дм} = \star \text{ см}$$

$$1 \text{ м} = \star \text{ см}$$

- 2 Відміряй за допомогою метра мотузку завдовжки 3 м. Запиши в зошиті довжину мотузки в дециметрах.

$$3 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

- 3 Запиши в зошиті довжину стрибків у дециметрах.

$$2 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

$$5 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

$$9 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

$$1 \text{ м} = \star \text{ дм}$$

- 4 У спортивних змаганнях із волейболу взяли участь четверо дітей, які користуються колісним кріслом. А у змаганнях з настільного тенісу — на 3 дитини більше.

Скільки дітей, які користуються колісним кріслом, узяло участь у змаганнях із настільного тенісу?

124 Одиниці вимірювання

- 1 Запиши в зошиті довжини сумок і валізи у більших одиницях вимірювання.

$$50 \text{ см} = \star \text{ дм}$$

$$20 \text{ см} = \star \text{ дм}$$

$$70 \text{ см} = \star \text{ дм}$$

- 2 Запиши в зошиті довжину кожної змії в більших одиницях вимірювання.

$$40 \text{ см} = 4 \text{ дм}$$

$$50 \text{ см} = \star \text{ дм}$$

$$30 \text{ дм} = \star \text{ м}$$

$$80 \text{ дм} = \star \text{ м}$$

- 3 Прочитай і порівняй задачі. Розв'яжи їх.

У Петрика було 6 чистих зошитів. Хлопчик використав 2 зошити. Скільки чистих зошитів залишилося в Петрика?

У Юлі було 6 зошитів у клітинку та 2 зошити в лінію. Скільки всього зошитів було в Юлі?

- 4 Обчисли вирази в зошиті.

$$5 + 10$$

$$13 - 10$$

$$19 - 9$$

$$53 - 3$$

$$81 - 80$$

$$40 + 7$$

$$90 - 40$$

$$20 + 60$$

$$100 - 70 + 30$$

125 Одиниці вимірювання. Розв'язування задач

- 1 Порівняй номінали купюр? Яка найбільша? Яка — найменша?

- 2 Склади та обчисли вирази в зошиті.

Скільки літрів води містять:

- дві такі каструлі?
- відро та банка?

На скільки більше літрів води містить:

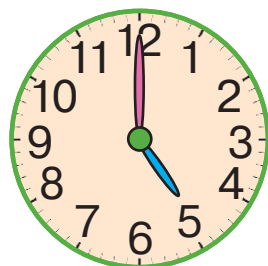
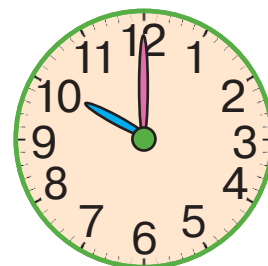
- відро, ніж банка?
- відро, ніж каструля?

- 3 Прочитай і порівняй задачі. Розв'яжи їх.

В одному ящику 10 кг масла, а в другому — на 6 кг менше. Скільки кілограмів масла в другому ящику?

У першому ящику 10 кг масла, а в другому — на 6 кг більше. Скільки кілограмів масла в другому ящику?

- 4 Визнач, скільки годин звірята були у дорозі.

- 5 Розглянь сторінку календаря, на якій позначено день народження зайчика.

Визнач відповідні числа.

День народження зайчика

☆ квітня.

День народження білочки на 5 й день після зайчикowego.

Це буде ☆ квітня.

КВІТЕНЬ				
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

- 6 Обчисли вирази в зошиті.

$$6 + 4 + 6$$

$$7 - 6 + 10$$

$$1 + 6 + 10$$

$$3 + 2 + 5$$

$$3 + 2 + 4$$

$$7 - 5 + 10$$

- 7 Порівняй і запиши в зошиті.

$\geq$

8 л та 10 л

6 кг та 8 кг

7 дм та 60 см

5 см та 9 см

4 м та 40 дм

30 грн та 50 грн

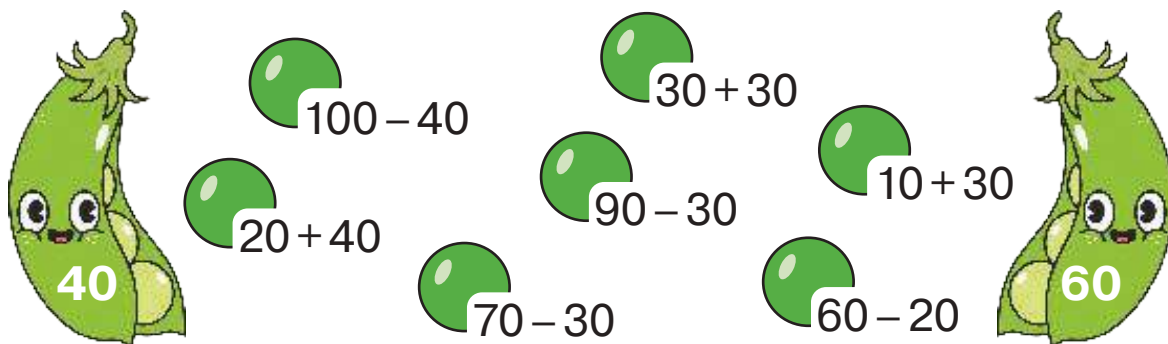
- 8 Запиши висоту мурашників у порядку збільшення.

4 дм, 20 см, 1 м, 2 м, 70 см, 5 дм

Додавання і віднімання чисел виду $32 + 20$, $45 - 20$

- 1 З якого стручка кожна горошина? Назви відповідні стручки.

- 2 Виконай в зошиті за зразком.

$$29 = 20 + 9$$

$$69 = \text{☆} + \text{☆}$$

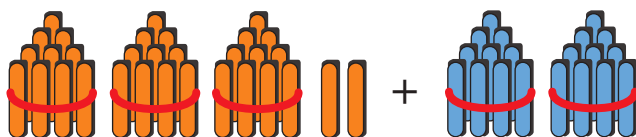
$$89 = \text{☆} + \text{☆}$$

$$45 = \text{☆} + \text{☆}$$

$$18 = \text{☆} + \text{☆}$$

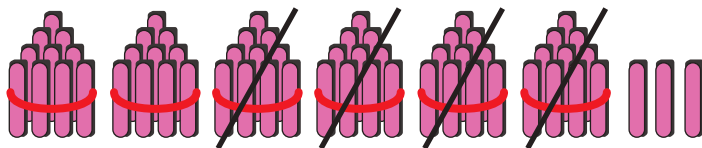
$$32 = \text{☆} + \text{☆}$$

- 3 Поясни, як обчислили значення виразів. Визнач числа, яких бракує.

$$32 + 20 = \text{☆}$$

$$3 \text{ дес. } 2 \text{ од. } + 2 \text{ дес. } = 5 \text{ дес. } 2 \text{ од.}$$

$$63 - 40 = \text{☆}$$

$$6 \text{ дес. } 3 \text{ од. } - 4 \text{ дес. } = 2 \text{ дес. } 3 \text{ од.}$$

- 4 Перепиши в зошит. Підкресли десятки зеленим кольором, а одиниці — синім. Обчисли.

$56 + 30$

$68 - 50$

$87 - 20$

$25 + 40$

$23 + 70$

$74 - 40$

- 5 Визнач, які розв'язання відповідають коротким умовам задач.

— 6

— 4

на ? більше

$4 + 6 = 10$

— 4

— 6

?

$6 - 4 = 2$

— 4

— 6

— ? на 6 більше

— ? на 4 менше

- 6 Розв'яжи задачу.

У розпліднику були цуценята. Коли 7 цуценят купили, у розпліднику залишилося 3 цуценяти. Скільки цуценят було в розпліднику?

- 7 Розв'яжи задачу.

У черзі на карусель Марійка стоїть четвертою, якщо лічити з початку черги, і четвертою, якщо лічити з кінця. Скільки дітей стоїть у черзі на карусель?

- 8 Знайди кульки, на яких значення виразів більше, ніж 50. Поклади на них фішки.

$37 + 20$

$83 - 40$

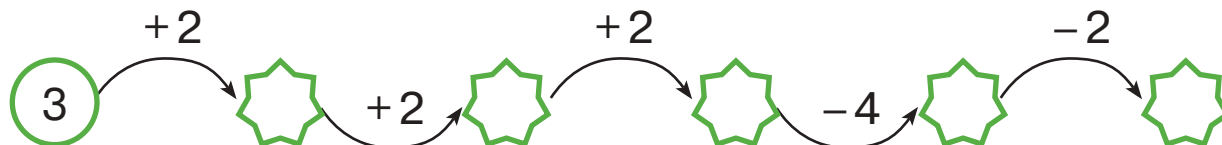
$29 + 50$

$98 - 30$

127 Складання та обчислення виразів

- 1 Обчисліть ланцюжок усно. Назвіть останню відповідь. Порівняйте свої відповіді з результатами інших пар.

- 2 У Івася та Оленки є купюри вартістю 10 грн, 20 грн, 20 грн, 50 грн і 2 грн. Вони хочуть придбати книгу, яка коштує 52 гривні. Якими купюрами діти можуть заплатити за книгу? (Запиши в зошиті не один варіант).

- 3 Обчисли вирази в зошиті.

$80 + 5$	$69 - 40$	$71 - 20$
$37 - 7$	$50 + 8$	$86 - 50$
$34 + 20$	$88 - 60$	$16 + 30$

- 4 Склади й розв'яжи задачу за малюнком в зошиті.

3 кг

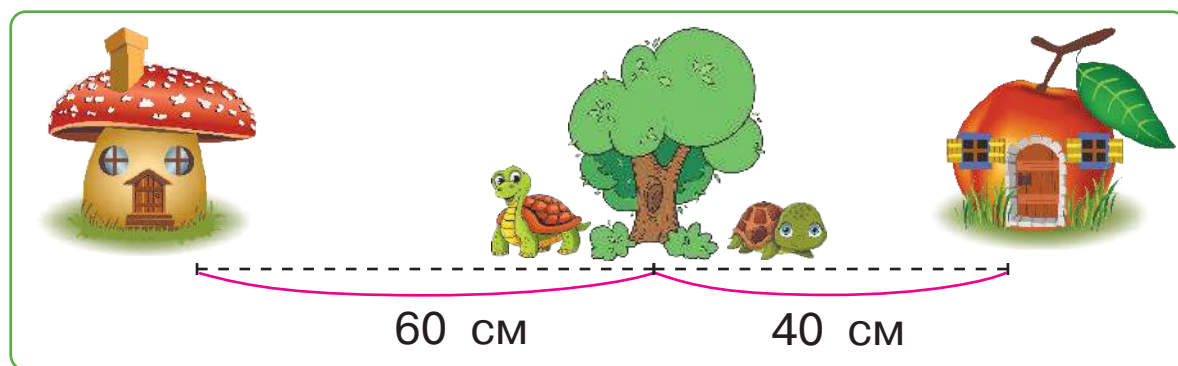

?, на 6 кг >

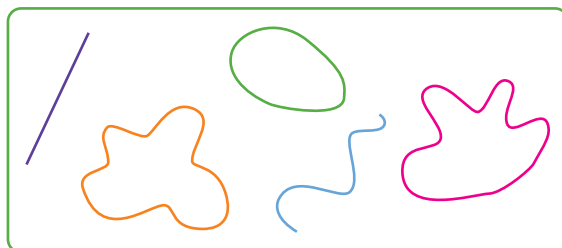
- 5 Для гуртка купили декілька метрів тканини. На виготовлення ляльок мотанок використали 4 м. Скільки метрів тканини купили, якщо після виготовлення ляльок мотанок залишилося 6 м?

- 6 Яка відстань між будинками черепах? Склади та обчисли вираз в зошиті. Запиши відповідь у метрах.

- 7 Скільки на малюнку замкнених ліній?
Скільки незамкнених ліній?

- 8 Обчисли та порівняй.

$2 + 8 \text{ та } 4 + 3$

$17 + 1 \text{ та } 20 - 1$

$64 - 20 \text{ та } 46$

$9 - 6 \text{ та } 10 - 7$

$12 + 5 \text{ та } 19 - 3$

$38 + 40 \text{ та } 87$

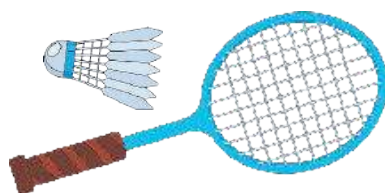
- 9 Довжина відрізка дорівнює 1 дм 5 см. Накресли один відрізок на 10 см коротший, а другий — на 5 см коротший від заданого.

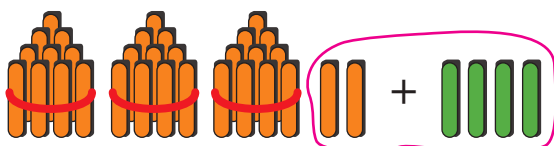
128 Додавання і віднімання чисел виду $35 + 4$, $57 - 5$

- 1 Назви подарунок, який Михайлик мріє отримати на день народження. Подарунок розташований під стовпчиком, у якому всі відповіді дорівнюють 19.

$10 + 9$	$17 + 2$	$12 + 7$
$14 + 5$	$20 - 1$	$18 + 1$
$11 + 7$	$14 + 3$	$13 + 6$

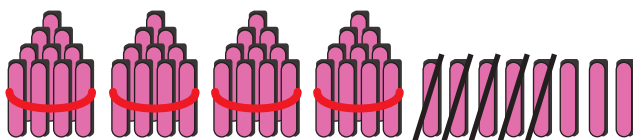

- 2 Поясни, як обчислили значення виразів. Визнач числа, яких бракує.

$$\begin{array}{r} 32 + 4 = \star \\ \begin{array}{l} 3 \quad 6 \end{array} \end{array}$$

$$3 \text{ дес. } 2 \text{ од. } + 4 \text{ од. } = 3 \text{ дес. } 6 \text{ од.}$$

$$\begin{array}{r} 48 - 5 = \star \\ \begin{array}{l} 4 \quad 3 \end{array} \end{array}$$

$$4 \text{ дес. } 8 \text{ од. } - 5 \text{ од. } = 4 \text{ дес. } 3 \text{ од.}$$

- 3 Обчисли вирази в зошиті.

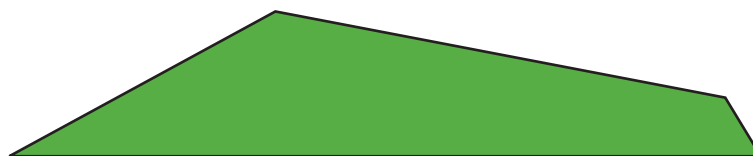
$63 + 5$	$79 - 6$	$34 + 3$
$52 + 7$	$89 - 4$	$56 - 5$

- 4 Для аплікації Катруся використала 7 долоньок, а Марта — 5.
На скільки більше долоньок використала Катруся?

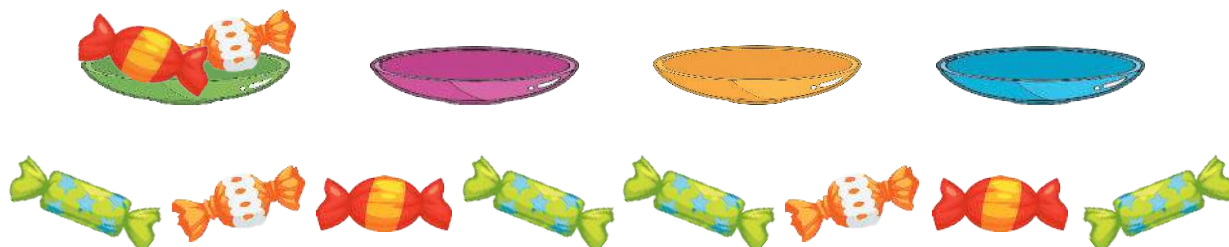

- 5 Збираючи нектар, бджілка Майя облетіла 20 квіток. Після цього їй залишилося облетіти стільки ж квіток. Скільки всього квіток мала облетіти бджілка Майя?

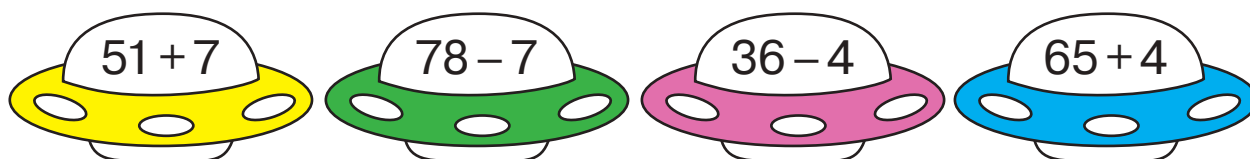
- 6 Виміряй сторони чотирикутника. Порівняй довжини найбільшої і найменшої сторін.

- 7 «Розклади» цукерки в блюдця так, щоб на кожному блюдці була різна кількість цукерок.

- 8 Знайди летючі тарілки, на яких значення виразів більше, ніж 50. Поклади на них фішки.

129 Обчислення та порівняння значень виразів

1 Запиши в зошиті та обчисли вирази.

- Зменш число 14 на 4.
- Знайди різницю чисел 9 і 2.
- Від 7 відними 4.
- Збільш 16 на 1.

2 За покупку потрібно заплатити 80 грн. Є такі купюри і монети. Якими грошима можна розрахуватися?

3 Обчисли вирази в зошиті.

$$58 - 50$$

$$58 - 30$$

$$58 - 6$$

$$96 - 90$$

$$96 - 40$$

$$96 - 4$$

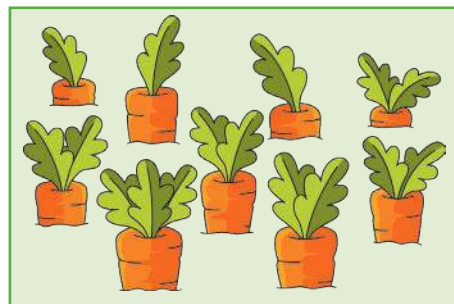
4 У цирковій виставі взяло участь 6 клоунів, 4 акробати та 5 жонглерів. Скільки всього артистів узяло участь у виставі?

5 Склади за малюнком різні задачі.

Розв'яжи одну з них.

- 6 Виміряй сторони городика зайченят. Знайди суму довжин відрізків.

- 7 У Марічки було 5 стрічок. Одну з них вона розрізала на 2 частини. Скільки утворилося стрічок?

У Максимка теж було 5 стрічок. Три з них він розрізав навпіл. Скільки стрічок отримав Максимко?

- 8 Обчисли та порівняй.

$6+4$ та $6-1$

$3+5$ та $5+3$

$10-7$ та $9-7$

$15+4$ та $4+14$

$19-5$ та $17-5$

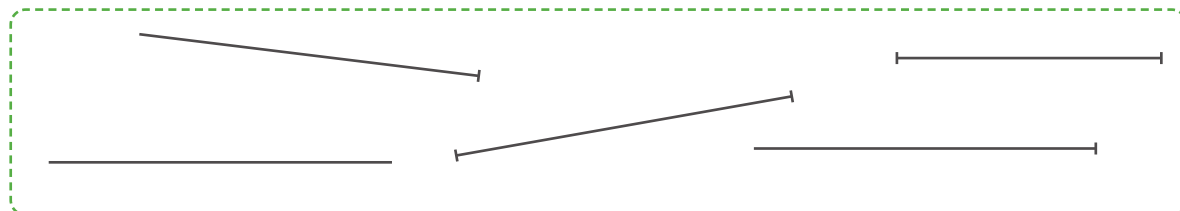
$10+6$ та $8+10$

$70-50$ та 30

$57-4$ та 55

$38+50$ та 78

- 9 Знайди на рисунку промені. Поклади на них фішки.

130 Додавання і віднімання чисел виду $34 + 42$, $56 - 34$

- 1 У які дві групи можна об'єднати ці вирази? Перепиши в зошит. Підкресли різними кольорами. Обчисли.

$$69 - 2$$

$$53 + 30$$

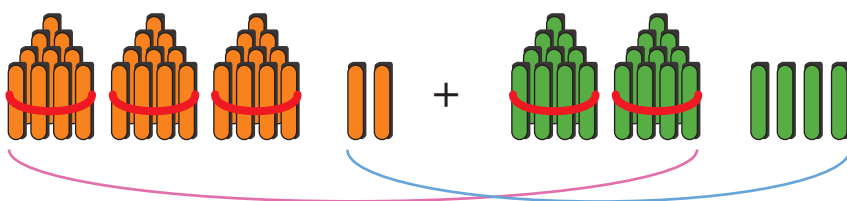
$$87 - 5$$

$$69 - 20$$

$$73 + 3$$

$$87 - 50$$

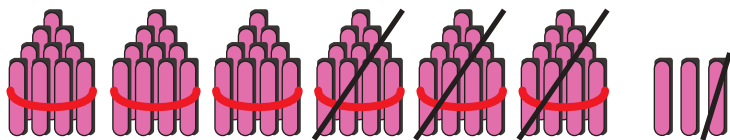
- 2 Поясни, як обчислили значення виразів. Усно ви знач числа, яких бракує.

$$32 + 24 = \star$$

5 6

$$3 \text{ дес. } 2 \text{ од. } + 2 \text{ дес. } 4 \text{ од. } = 5 \text{ дес. } 6 \text{ од.}$$

$$63 - 31 = \star$$

3 2

$$6 \text{ дес. } 3 \text{ од. } - 3 \text{ дес. } 1 \text{ од. } = 3 \text{ дес. } 2 \text{ од.}$$

- 3 Обчисли за зразком в зошиті.

$$86 - 21 = \boxed{65}$$

6 5

$$42 + 36 = \boxed{78}$$

7 8

$$74 - 53 = \star$$

$\star$ $\star$

$$92 - 32 = \star$$

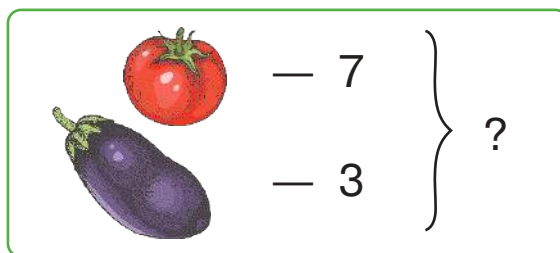
$$44 + 25 = \star$$

$$22 + 35 = \star$$

- 4 На двох стоянках — 60 автомобілів. Скільки авто на першій стоянці, якщо відомо, що на другій стоянці — 40 автомобілів?

- 5 Склади й розв'яжи задачу у зошиті.

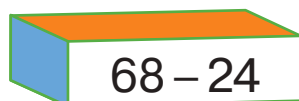
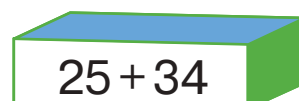
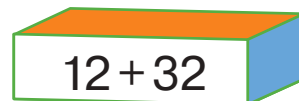
- 6 Скільки всього квадратів на малюнку?

- 7 Маринка намалювала страусів і жираф — усього 7 тварин. Разом у них було 20 ніг.

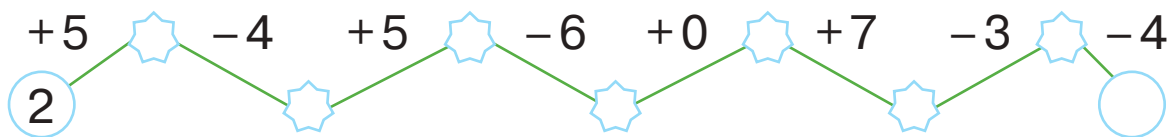

- 8 Обчисли вирази. «Завантаж» коробки на відповідні кораблики.

131 Обчислення виразів. Розв'язування задач

- 1 Обчисліть ланцюжок усно. Назвіть останню відповідь. Порівняйте свої відповіді з результатами інших пар.

- 2 Запиши в зошиті та обчисли суму і різницю чисел.

$$8 \text{ і } 2$$

$$16 \text{ і } 3$$

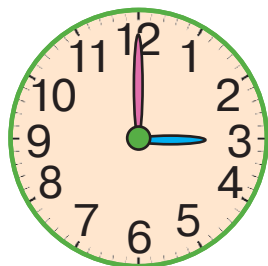
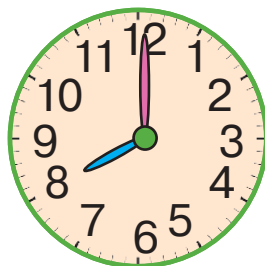
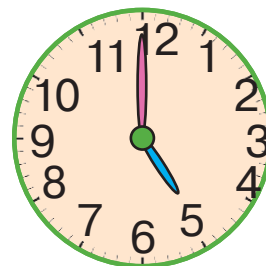
$$54 \text{ і } 31$$

- 3 У перший вулик залетіло 3 бджілки, у другий — стільки ж, у третій — 4. Скільки бджілок залетіло у три вулики?

- 4 Петрик приготував для роботи 6 смужок паперу. Даринка — 4 смужки. Постав питання, щоб задача розв'язувалася дією додавання. Постав запитання, щоб задача розв'язувалася дією віднімання.

5 Котра година на кожному циферблаті?

6 «Збери разки наміста»: склади та обчисли вирази з намистинок одного кольору в зошиті.

45 +

87 -

98 -

32

72 +

53

25 +

5

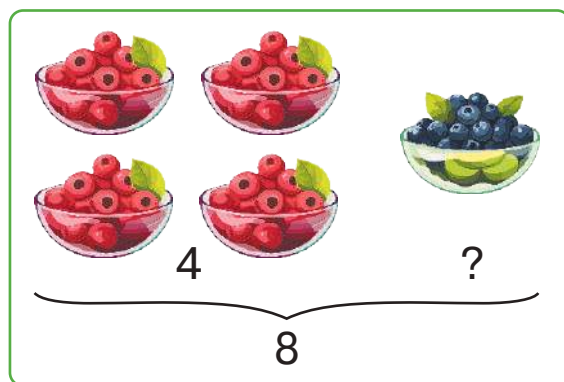
7

46

30

45 +

7 Склади й розв'яжи задачу.
Запиші її у зошиті.

8 Є 6 чашок. Лише в одній з них компот. У якій чашці компот, якщо в оранжевій його немає, а справа від чашки з компотом стоїть жовта чашка?

Повторення в кінці року

132 Закріплення вивченого

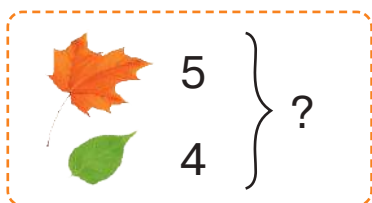
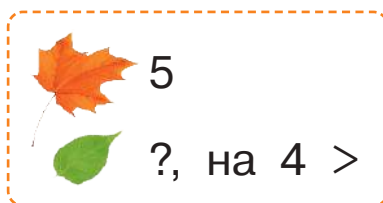
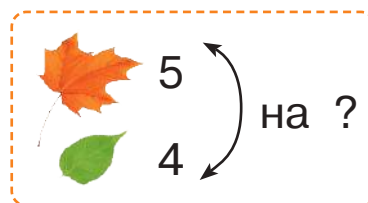
- 1 Обчисли. З кожного виразу склади ще 3 вирази на додавання і віднімання та запиши в зошиті.

$5 + 3$

$8 + 2$

$30 + 40$

- 2 Біля школи 5 кленів і 4 берізки.
Яке запитання можна поставити, щоб задача розв'язувалася дією віднімання?
Обери короткий запис умови до цієї задачі. Розв'яжи.

- 3 Іванко витратив спочатку 20 гривень, а потім ще 30 гривень. Скільки гривень витратив хлопчик?
- 4 «Постав» на терези гирі, щоб урівноважити скриню, маса якої дорівнює 13 кг.

1 Обчисли вирази

$$3 + 3 + 3$$

$$7 + 2 - 4$$

$$6 + 4 - 2$$

$$9 - 2 - 5$$

$$3 + 6 - 2$$

$$8 - 6 + 4$$

$$2 + 8 - 6$$

2 У парку було 14 гойдалок та 4 каруселі. На скільки більше гойдалок було в парку?

3 У прокаті взяли 15 самокатів і 10 велосипедів. На скільки більше взяли самокатів, ніж велосипедів?

4 Обери стовпчики виразів, які ти зможеш швидко обчислити. Обчисли їх і запиши у зошиті.

$$9 - 8$$

$$19 - 4$$

$$52 + 7$$

$$26 + 23$$

$$7 - 5$$

$$12 + 5$$

$$36 + 40$$

$$59 - 37$$

$$3 + 4$$

$$18 - 3$$

$$68 - 5$$

$$31 + 68$$

$$8 - 6$$

$$14 + 5$$

$$76 - 20$$

$$46 - 32$$

5 Яке число відповідає кожному з плодів?

$$+ \text{orange} = 40$$

$$+ \text{orange} = 50$$

$$+ \text{grapes} + \text{watermelon} = 50$$

134 Закріплення вивченого

- 1 Чий шлях довший? Виміряй і запиши у зошиті.

$$3 + 1 + 4 = \text{☆} \text{ см}$$

- 2 Дідусь годував голубів. Прилетіло 4 сірі голуби, а білих — на 5 більше. Скільки прилетіло білих голубів?

- 3 Порівняй і запиши у зошиті.

40 грн та 4 грн

17 л та 10 л

100 см та 1 м

6 дм та 6 м

1 м та 9 дм

50 кг та 15 кг

- 4 На дереві сиділо 5 горобців і 3 синиці. Чотири пташки полетіло. Чи був серед них хоча б один горобець?

- 5 Визнач відповідні числа, які потрібно вставити в чарівний квадрат.

7	+		=	9
-		+		-
	-	5	=	
=		=		=
1	+		=	8

135 Розв'язування цікавих задач

- 1 У зайчика було 8 морквин.
Він з'їв усі, крім п'ятої й третьої.
Скільки морквин з'їв зайчик?

- 5 Яке число відповідає кожному з плодів?

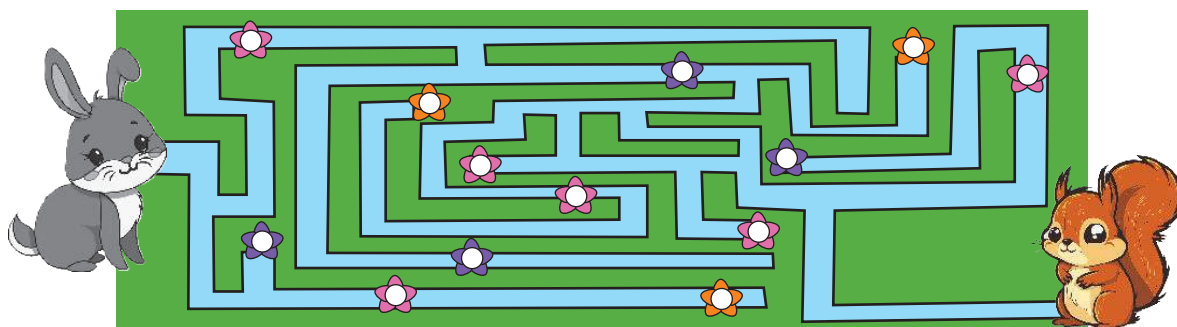
$$\text{lemon} + \text{lemon} = 2$$

$$\text{pear} + \text{apple} = 8$$

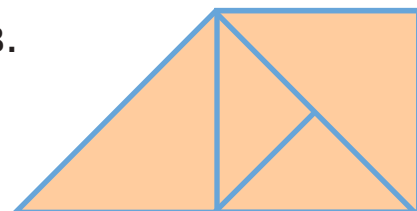
$$\text{apple} + \text{lemon} = 4$$

$$\text{lemon} + \text{apple} + \text{pear} = 9$$

- 4 Якою стежкою зайчєня потрапить на гостину до білочки? Скільки на цьому шляху квіток? Якого вони кольору?

- 2 Знайди й покажи на малюнку
3 чотирикутники і 6 трикутників.

ЗМІСТ

ЛІЧБА. ВЛАСТИВОСТІ ТА ОЗНАКИ ОБ'ЄКТІВ

Правила лічби. Ознаки об'єктів	4
Ознаки об'єктів. Групи об'єктів	5
Порядкова лічба. Розташування об'єктів.	
Порівняння за кількістю	6
Більше, менше, порівну	7
Лічба. Порівняння об'єктів за довжиною, шириною, товщиною	8
Лічба. Вгору–вниз, вліво–вправо	9
Лічба. Легкий–важкий	10
Порядкова лічба. Довший–коротший	11

ЧИСЛА 1–10

Один–багато. Число і цифра 1	12
Число і цифра 2	13
Порівняння чисел. Знаки «>», «<», «=»	14
Число і цифра 3. Склад числа 3	15
Точка. Лінії. Промінь. Відрізок	16
Число і цифра 4. Склад числа 4	17
Число і цифра 4	18
Число і цифра 5. Склад числа 5	19
Ламані	20
Дія додавання. Знак «+»	21
Складання та обчислення виразів	22
Число і цифра 6. Склад числа 6	23
Складання та обчислення виразів.	
Геометричні фігури	24

Число і цифра 7. Склад числа 7	25
Склад числа 7. Порівняння відрізків	26
Склад числа 7. Складання виразів	27
Число і цифра 8. Склад числа 8	28
Склад числа 8	29
Сантиметр	30
Число і цифра 9	31
Склад числа 9. Вирази на додавання	32
Склад числа 9. Вимірювання довжини відрізків. . . .	33
Число 10. Склад числа 10. Цифри 1 і 0	34
Число 10. Склад числа 10	35
Склад числа 10. Складання виразів на додавання ..	36
Компоненти та результат дії додавання	37
Закріплення вивченого	38
Дія віднімання. Знак «—»	39
Обчислення значень виразів	40
Взаємозв'язок дій додавання і віднімання.	
Побудова відрізків	41
Число і цифра 0	42
Число 0. Складання та обчислення виразів	43
Задача. Складання задач за малюнками	44
Складання та розв'язування задач	45
Склад чисел у межах 10	46
Склад чисел у межах 10	47
Доба. Склад чисел у межах 10	48
Закріплення вивченого	49
Назви компонентів і результату дії віднімання	50
Знаходження суми та різниці. Складання й розв'язування задач за малюнками	51

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10.

ТАБЛИЦІ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

Таблиці додавання і віднімання числа 1	52
Таблиці додавання і віднімання числа 1. Порівняння чисел	53
Таблиці додавання і віднімання числа 2	54
Додавання і віднімання числа 2. Порівняння виразу та числа	55
Збільшення та зменшення числа на кілька одиниць	56
Складові задачі	57
Розв'язування задач	58
Розв'язування задач	59
Таблиці додавання і віднімання числа 3	60
Додавання і віднімання числа 3	61
Додавання і віднімання числа 3	62
Взаємозв'язок дій додавання і віднімання. Поняття «стільки ж»	63
Таблиці додавання і віднімання числа 4	64
Додавання і віднімання числа 4	65
Таблиці додавання і віднімання числа 5. Побудова схеми до задачі	66
Різницеve порівняння чисел	67
Додавання і віднімання числа 5	68
Таблиці додавання і віднімання числа 6	69
Складання та обчислення виразів. Розв'язування задач	70
Таблиці додавання і віднімання числа 7	71
Порівняння виразів	72

Таблиці додавання і віднімання чисел 8 і 9	73
Знаходження невідомого доданка	74
Літр	75
Літр. Розв'язування задач	76
Кілограм	77
Маса предметів. Розв'язування задач	78
Додавання частинами	79
Додавання частинами. Знаходження невідомого доданка	80
Переставна властивість додавання	81
Переставна властивість додавання. Закріплення складу чисел у межах 10	82

ЧИСЛА 11–20. ВЕЛИЧИНИ

Поняття «десяток»	83
Утворення чисел другого десятка	84
Утворення чисел другого десятка	85
Дециметр	86
Читання та запис чисел другого десятка. Одноцифрові і двоцифрові числа	87
Читання та запис чисел другого десятка. Лічба в межах 20	88
Визначення десятків і одиниць у складі двоцифрового числа	89
Додавання і віднімання чисел на основі нумерації	90
Додавання і віднімання числа 1	91
Додавання і віднімання чисел на основі нумерації	92

Додавання і віднімання чисел на основі нумерації	93
Додавання і віднімання чисел на основі нумерації	94
Додавання і віднімання виду $14 + 3$, $14 - 3$	95
Додавання і віднімання чисел в межах 20	96
Порівняння довжин відрізків	97
Обчислення виразів. Розв'язування задач	98
Читання та запис математичних виразів. Аналіз задач	99
Творча робота над задачею	100
Таблиця додавання в межах 10. Лінійна діаграма	101
Рівності. Нерівності	102

НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ВІД 21 ДО 100

Утворення чисел третього десятка	103
Утворення чисел четвертого десятка	104
Утворення чисел п'ятого десятка	105
Утворення чисел шостого десятка	106
Утворення чисел сьомого десятка	107
Утворення чисел восьмого десятка	108
Утворення чисел дев'ятого десятка	109
Утворення чисел десятого десятка	110
Лічба в межах 100. Лічба десятками	111
Додавання і віднімання круглих чисел	112
Числа першої сотні. Десятки та одиниці	113
Лічба в межах 100. Склад чисел	114

Додавання і віднімання на основі нумерації	115
Метр	116
Метр. Порівняння чисел	117
Гроші	118
Гроші. Розв'язування задач	119
Розв'язування задач	121
Розв'язування задач	122
Час. Тиждень. Доба. Година	123
Визначення часу за годинником	125
Куб. Куля. Конус. Циліндр. Піраміда	127
Об'ємні фігури	129
Одиниці вимірювання	131
Одиниці вимірювання	132
Одиниці вимірювання. Розв'язування задач	133
Додавання і віднімання чисел виду $32 + 20$, $45 - 20$	135
Складання та обчислення виразів	137
Додавання і віднімання чисел виду $35 + 4$, $57 - 5$	139
Обчислення та порівняння значень виразів	141
Додавання і віднімання чисел виду $34 + 42$, $56 - 34$	143
Обчислення виразів. Розв'язування задач	145

ПОВТОРЕННЯ В КІНЦІ РОКУ

Закріплення вивченого	147
Закріплення вивченого	148
Закріплення вивченого	149
Розв'язування цікавих задач	150

ЧИТАЙ ВИРАЗИ ПО РІЗНОМУ

$$7 + 8$$

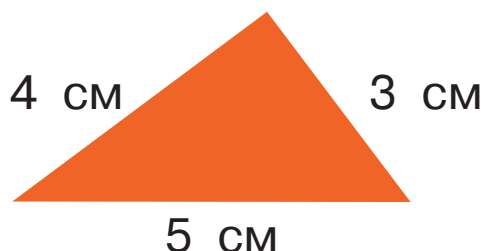
- ✓ Сім плюс вісім
- ✓ До семи додати вісім
- ✓ Сім збільшити на вісім
- ✓ Сума чисел сім і вісім
- ✓ Перший доданок — сім, другий — вісім

$$20 - 9$$

- ✓ Двадцять мінус дев'ять
- ✓ Від двадцяти відняти дев'ять
- ✓ Двадцять зменшити на дев'ять
- ✓ Різниця чисел двадцять і дев'ять
- ✓ Зменшуване — двадцять, від'ємник — дев'ять

ПЕРИМЕТР ФІГУРИ

Периметр —
сума довжин усіх сторін.

Щоб знайти периметр фігури,
слід додати довжини всіх сторін.

$$P_{\Delta} = 3 \text{ см} + 4 \text{ см} + 5 \text{ см}$$

$$P_{\Delta} = 12 \text{ см}$$

ЯК НАЗИВАТИ ЧАС ЗА ГОДИННИКОМ

Ранок

7 год

Вечір

19 год

Ніч

1 год 15 хв

або

15 хвилин на другу

або

Чверть на другу

День

13 год 15 хв

або

15 хвилин на чотирнадцяту

або

Чверть на чотирнадцяту

Ніч

4 год 45 хв

або

За 15 хвилин п'ята

або

За чверть п'ята

День

16 год 45 хв

або

За 15 хвилин сімнадцята

або

За чверть сімнадцята

Ніч

0 год 30 хв

або

Пів на першу

День

12 год 30 хв

або

30 хвилин по полудні

МАТЕМАТИКА. 1 клас

Особливості підручника:

- логічна послідовність тем і чітка структура кожного розділу
- системний, блочний підхід до розгортання тем
- засвоєння початкових математичних знань
- формування розумових і практичних умінь та навичок
- завдання на формування навичок усної лічби
- повторення та закріплення вивченого матеріалу
- логічні та творчі завдання
- формування досвіду самостійної роботи

Інтерактивний електронний додаток містить:

- інтерактивні завдання
- теоретичний матеріал
- навчальні відеоролики
- завдання з використанням 3D-моделей
- відеопрезентації
- логічні завдання

Інтерактивний
електронний додаток
до підручника
доступний за QR-кодом
або посиланням
rnk.com.ua/109898